

Projekt financování investičního záměru města Hranice

Bc. Ondřej Marek

Diplomová práce
2025

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Bc. Ondřej Marek
Osobní číslo:	M23015
Studijní program:	N0412A050011 Finance
Specializace:	Finanční kontrola
Forma studia:	Prezenční
Téma práce:	Projekt financování investičního záměru města Hranice

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte literární rešerši týkající se hospodaření měst a financování investičních záměrů.

II. Praktická část

- Analyzujte hospodaření města.
- Charakterizujte vybraný investiční záměr a analyzujte možnosti jeho financování.
- Navrhněte vhodný způsob financování uvedeného projektu a zhodnotte dopady investičního záměru na hospodaření města.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

GRUBER, Jonathan. *Public finance and public policy*. New York: Worth Publishers, 2019. ISBN 978-1-319-10525-9.
HAMERNÍKOVÁ, Bojka. *Veřejné finance: vybrané problémy*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-577-2.
LEE, Robert; JOHNSON, Ronald a JOYCE, Philip. *Public budgeting systems*. USA: Jones & Bartlett Learning, 2020. ISBN 978-1-2841-9898-0.
MAAYTOVÁ, Alena; OCHRANA, František a PAVEL, Jan. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5561-8.
PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Eliška Kozubíková, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: **10. února 2025**
Termín odevzdání diplomové práce: **25. dubna 2025**

L.S.

doc. Ing. Michal Pilík, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 10. února 2025

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění bez ohledu na výsledek obhajoby;
- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- jedno vyhotovení diplomové práce v listinné podobě bude ponecháno Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně k uložení;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá; neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že

- jsem na diplomové práci pracoval(a) samostatně a použitou literaturu jsem řádně citoval(a); v případě publikace výsledků budu uveden(a) jako spoluautor;
- odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

Ve Zlíně, dne

.....
podpis autora

ABSTRAKT

Cílem této diplomové práce je navrhnout vhodný způsob financování investičního záměru města Hranice. Práce je rozdělena do dvou částí – teoretické a praktické. Teoretická část se věnuje principům hospodaření obcí, rozpočtové politice, finanční analýze a možnostem financování veřejných investic. Praktická část představuje město Hranice a analyzuje jeho hospodaření za uplynulých pět let. Závěrečná část práce je věnována představení vybranému projektu, návrhu možných variant jeho financování a vyhodnocení dopadů na hospodaření města.

Klíčová slova: obec, rozpočet, analýza hospodaření, investiční záměr, dotace, úvěr, projekt

ABSTRACT

The aim of this diploma thesis is to propose an optimal method of financing an investment project of the town of Hranice na Moravě. The thesis is divided into two parts – theoretical and practical. The theoretical part focuses on the principles of municipal budgeting, fiscal policy, financial analysis, and the financing options available for public investments. The practical part introduces the town of Hranice and analyses its financial management over the past five years. The final section of the thesis presents the selected project, proposes possible financing options, and evaluates their impact on the town's financial situation

Keywords: municipality, budget, financial performance analysis, investment plan, subsidy, loan, project

Chtěl bych nejprve poděkovat mé vedoucí práce Ing. Elišce Kozubíkové, Ph.D. za její odborné vedení, cenné rady, vstřícnost a trpělivost, které mi poskytovala po celou dobu zpracování této práce.

Dále děkuji pracovníkům a starostovi města Hranice za ochotu, vstřícnost a poskytnutí důležitých informací a materiálů, bez nichž by tato práce nemohla vzniknout.

Zvláštní poděkování patří mé přítelkyni a celé rodině za jejich podporu, pochopení a povzbuzení, které pro mě byly v průběhu studia i tvorby této práce nepostradatelné.

OBSAH

ÚVOD.....	13
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	15
I TEORETICKÁ ČÁST.....	16
1 VEŘEJNÁ SPRÁVA.....	17
1.1 STÁTNÍ SPRÁVA.....	18
1.2 SAMOSPRÁVA.....	19
2 OBEC.....	21
2.1 PŮSOBNOST OBCE.....	21
2.1.1 Samostatná působnost.....	21
2.1.2 Přenesená působnost.....	22
2.2 KLASIFIKACE OBCÍ.....	22
2.3 ORGÁNY OBCE.....	23
3 HOSPODAŘENÍ OBCÍ.....	26
3.1 ROZPOČET OBCE.....	26
3.1.1 Rozpočtový proces.....	27
3.1.2 Rozpočtová skladba.....	30
3.2 PŘÍJMY ROZPOČTŮ OBCE.....	31
3.2.1 Daňové příjmy.....	31
3.2.2 Nedaňové příjmy.....	32
3.2.3 Kapitálové příjmy.....	33
3.2.4 Přijaté transfery.....	33
3.3 VÝDAJE ROZPOČTŮ OBCE.....	33
3.3.1 Členění výdajů.....	33
3.4 ROZPOČTOVÁ ODPOVĚDNOST.....	34
3.4.1 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU).....	34
4 FINANČNÍ ANALÝZA.....	37
4.1 SPECIFIKA FINANČNÍ ANALÝZY U OBCÍ.....	38
4.2 DÍLČÍ UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY U OBCÍ.....	38
5 MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ PROJEKTŮ.....	43
5.1 DOTACE.....	43
5.1.1 Dotace ze státního rozpočtu a fondů.....	43
5.1.2 Dotace od krajů.....	44
5.1.3 Dotace z EU.....	44
5.2 ÚVĚR A PŮJČKA.....	45
5.3 PPP PROJEKTY.....	46
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	48

6	MĚSTO HRANICE	49
6.1	PŘEDSTAVENÍ MĚSTA	49
6.2	DEMOGRAFIE.....	50
6.3	HISTORIE MĚSTA.....	51
6.4	ORGÁNY MĚSTA	52
7	ANALÝZA HOSPODAŘENÍ MĚSTA	54
7.1	CELKOVÁ ANALÝZA AKTUÁLNÍHO STAVU MĚSTA.....	54
7.1.1	Ekonomická situace.....	54
7.1.2	Nezaměstnanost.....	55
7.1.3	Sociální aspekty.....	56
7.2	ANALÝZA ROZPOČTU.....	58
7.2.1	Analýza příjmů	59
7.2.2	Analýza výdajů.....	65
7.3	SCHVÁLENÝ ROZPOČET PRO ROK 2025	71
7.3.1	Plánované investice města Hranice v roce 2025	72
7.4	FINANČNÍ ANALÝZA MĚSTA	74
7.4.1	Likvidita	74
7.4.2	Autarkie	75
7.4.3	Aktivita.....	76
7.4.4	Ukazatele zadluženosti	77
7.4.5	Podíl zastaveného majetku města.....	78
7.5	ROZPOČTOVÁ ODPOVĚDNOST	79
7.6	SOUSTAVA INFORMATIVNÍCH A MONITORUJÍCÍCH UKAZATELŮ (SIMU)	79
8	PROJEKT FINANCOVÁNÍ INVESTIČNÍHO ZÁMĚRU MĚSTA	82
8.1	PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU	83
8.1.1	Umístění projektu.....	84
8.1.2	Technické řešení projektu	85
8.2	FINANČNÍ NÁKLADOVOST.....	87
8.3	HARMONOGRAM PROJEKTU	88
8.4	SWOT ANALÝZA.....	90
8.5	MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ PROJEKTU.....	92
8.5.1	Cizí nenávratné zdroje.....	92
8.5.2	Vlastní zdroje města	94
8.5.3	Úvěry a půjčky	96
9	NÁVRHY FINANCOVÁNÍ PROJEKTU	97
9.1	VARIANTA 1: DOTACE + VLASTNÍ ZDROJE	97
9.1.1	Struktura financování	97
9.1.2	Zhodnocení dopadu na hospodaření města	98
9.1.3	Celkové zhodnocení varianty	99

9.2	VARIANTA 2: DOTACE + ÚVĚR	100
9.2.1	Porovnání variant úvěrů	104
9.2.2	Dopad této varianty na budoucí hospodaření města	105
9.3	VARIANTA 3: DOTACE + VLASTNÍ ZDROJE + ÚVĚR.....	107
9.3.1	Srovnání navržených kombinací	111
9.4	SHRNUTÍ PROJEKTOVÉ ČÁSTI	113
ZÁVĚR		116
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....		119
SEZNAM OBRÁZKŮ		126
SEZNAM TABULEK.....		128
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....		130
SEZNAM PŘÍLOH.....		131

ÚVOD

Investiční rozvoj měst a obcí je v současné době jedním z nejdůležitějších způsobů pro zajištění kvalitního života obyvatel, posílení infrastruktury a zvýšení samotné konkurenceschopnosti. Výstavba nových zařízení, modernizace stávajících objektů nebo rozvoj veřejných služeb přispívají k celkovému rozvoji území a zvyšují atraktivitu města pro obyvatele i investory. Pro naplnění těchto cílů potřebují disponovat dostatečnými finančními prostředky. Většina měst i obcí není ovšem schopná pokrýt větší projekty výhradně z vlastních zdrojů a při plánování, tak čelí zásadní otázce. Jakým způsobem tyto projekty financovat, aby nedošlo k ohrožení dlouhodobé finanční stability? Řešení této otázky vyžaduje pečlivou analýzu možných zdrojů financování, včetně jejich výhod, nevýhod a potencionálních rizik. Právě oblastmi financování investičních záměrů a jejich dopadů na hospodaření města se bude tato diplomová práce věnovat.

Diplomová práce se bude zabývat problematikou financování investičního záměru města Hranice. Konkrétně se jedná o projekt výstavby informačního centra v městské části Teplice nad Bečvou. Cílem této práce je navrhnout možnosti financování konkrétního investičního záměru a zhodnotit jejich možné dopady na budoucí hospodaření.

V teoretické části budou představeny základní pojmy veřejné správy a jejího rozdělení, všeobecná charakteristika obcí, specifika obecních rozpočtů a jednotlivé možnosti financování investičních projektů. Důležitou součástí je i představení metody finanční analýzy a jejich nástrojů, pomocí kterých lze hodnotit ekonomickou situaci samosprávných celků a jejich schopnost realizovat nové investice.

Praktická část nejdříve představí město Hranice včetně základních informací o obyvatelstvu, demografii a ekonomickém prostředí. Následuje analýza hospodaření města za období 2020–2024 se zaměřením na strukturu rozpočtu, rozpočtovou odpovědnost, likviditu a další klíčové ukazatele. Hlavním jádrem praktické části je poté samotný investiční projekt města, kde bude zpracováno technické řešení, časový harmonogram, nákladovost projektu a finanční plán. V rámci variant financování budou následně zpracovány tři návrhy: kombinace dotace a vlastních zdrojů, dotace a úvěru a třetí možnost kombinující všechny tři zdroje. Každý návrh bude následně podroben vyhodnocení z hlediska dopadu na budoucí hospodaření města.

Diplomová práce si dává za cíl nejen doporučit vhodné varianty financování projektu, ale zároveň upozornit na souvislosti rozpočtového rozhodování a zodpovědného plánování investic.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem této diplomové práce je navrhnout možnosti financování konkrétního investičního záměru města Hranice a rovněž posoudit dopady vybrané varianty financování na budoucí hospodaření.

Teoretická část práce vychází z literární rešerše odborných zdrojů a platné legislativy týkající se hospodaření obcí, veřejné správy, rozpočtové odpovědnosti a možností financování veřejných investic. Tyto informace slouží jako podklad pro zpracování praktické části práce.

Praktická část se zabývá městem Hranice. Základní informace budou čerpány zejména z veřejně dostupných dat v aplikaci Ministerstva financí Monitor, z výročních zpráv a také z interních dokumentů poskytnutých přímo městem. Na základě těchto údajů bude zpracována analýza hospodaření města pro období 2020–2024, která poskytne přehled o jeho finanční stabilitě a schopnosti financovat investice.

Závěrečná část práce bude věnována projektu výstavby nového informačního centra v městské části Teplice nad Bečvou. Město již má zažádáno o dotační podporu, a proto se práce zaměří především na návrh variant dofinancování. V úvodní části bude nejprve podrobně představen samotný projekt. Následovat bude zpracování SWOT analýzy, která pomůže identifikovat silné a slabé stránky projektu, příležitosti a možná rizika. Poté bude sestaven časový harmonogram výstavby a provedena síťová analýza s vyznačením kritické cesty, která určí klíčové milníky a časově nejcitlivější úseky realizace. Na žádost města Hranice budou v poslední části práce připraveny varianty financování zbývajících částí investice, které zvažují využití vlastních zdrojů, bankovního úvěru nebo jejich kombinaci. Pro každou variantu bude vyhodnocen její dopad na rozpočet města a bude provedena srovnávací analýza.

Práce by měla sloužit jako pomocník při vybrání optimální varianty financování projektu informačního centra s ohledem na současné, ale i budoucí hospodaření města.

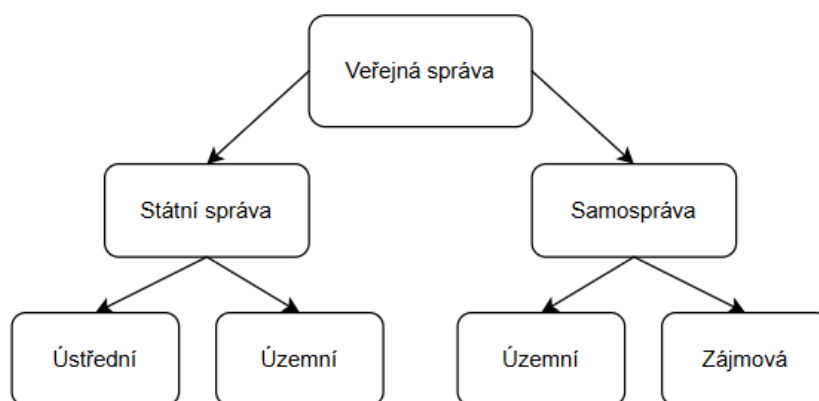
I TEORETICKÁ ČÁST

1 VEŘEJNÁ SPRÁVA

Veřejná správa, která zahrnuje státní správu a samosprávu, je klíčovým prvkem pro řízení a zajišťování veřejného sektoru. Jejím hlavním úkolem je zabezpečení a regulace veřejných služeb (např. zdravotní péče, sociální služby apod.) a to na národní, regionální i místní úrovni. Tyto služby nejsou přímo poskytovány samotnou veřejnou správou, ale různými subjekty národního hospodářství. Veřejná správa také podléhá kontrole. Kontrola může být prováděna nezávislým orgánem nebo občany, tak aby byla dosažena transparentnost a odpovědnost. Postavení a pravomoci veřejné správy jsou definovány zákonem, aby se předešlo možnému zneužití moci. Veřejná správa zároveň disponuje monopolem na informace a v rámci svých pravomocí řídí i kontroluje organizace ve veřejném sektoru v souladu s koncepcemi hospodářské a odvětvové politiky (Peková, Jetmar a Toth, 2019).

Hejduková (2015) a Peková (2019) se shodují v názoru, že z ekonomického hlediska představuje veřejná správa čistý veřejný statek. To znamená, že vykazuje charakteristiky nedělitelnosti a nevylučitelnosti ze spotřeby, což jsou klíčové atributy čistých veřejných statků.

Podle Nahodila a kol. (2014) zahrnuje veřejná správa správní činnost a úřady, které realizují veřejnou politiku, slouží veřejnému zájmu, a to jak na úrovni ústřední, tak na regionální či místní. Rozdíl mezi veřejnou a soukromou správou spočívá v tom, že veřejná správa hájí veřejný zájem, zatímco soukromá správa sleduje soukromé cíle a zájmy. Veřejná správa zahrnuje jak státní správu, tak samosprávu, přičemž samospráva se dále člení na územní a zájmovou. Orgány veřejné správy odpovídají za chod a její činnost. Těmito orgány je myšlen stát a jeho instituce nebo samospráva. Státní správu vykonává stát prostřednictvím svých orgánů, označovaných jako vykonavatelé, kteří tuto správu zajišťují v praxi.

Obrázek 1: Schéma rozdělení veřejné správy ČR (Nahodil a kol., 2014, s. 39; Vlastní zpracování)

Peková, Pilný a Jetmar (2012, s. 103) definují veřejnou správu jako „souhrn záměrných činností, kterými se realizují rozhodnutí volených orgánů, uvádějí do praxe ustanovení zákonů a podzákonných předpisů, zabezpečují se úkoly ve veřejném zájmu. Jedná se o spravování, službu a organizování, rozhodování či dozor v mezích zákona.“

Veřejnou správu a její strukturu lze analyzovat ze dvou perspektiv. První hledisko rozlišuje, zda správu vykonává stát prostřednictvím svých orgánů (státní správa), nebo zda ji deleguje na nestátní veřejnoprávní korporace, které fungují na principu samosprávy (Provazníková, 2015).

1.1 Státní správa

Státní správa je řízena ústřední vládou, která je nejvyšším orgánem výkonné a politické moci. Má všeobecnou působnost, a to znamená, že kontroluje, koordinuje a sjednocuje činnost ministerstev a dalších ústředních orgánů státní správy, jako jsou například Český statistický úřad (ČSÚ) nebo Český úřad zeměměřický a katastrální (ČÚZK). Její fungování je jednotně upraveno zákonem pro celé území státu, který zajišťuje konzistenci a standardizaci. Klíčovými rysy státní správy jsou omezená autonomie rozhodování, vertikální hierarchická struktura a podřízenost nižších orgánů vyšším. Orgány jsou zpravidla ustavovány jmenováním, nikoli volbou. Tento centralizovaný systém umožňuje efektivní řízení a koordinaci na celostátní úrovni, zároveň však omezuje lokální flexibilitu a nezávislost nižších správních jednotek. Státní správa tak slouží jako nástroj pro realizaci vládních politik a zajištění veřejného pořádku a služeb v celé zemi (Provazníková, 2015).

Státní správa představuje klíčovou složku veřejné správy, kterou vykonává samotný stát. Je považována za základ veřejné správy, neboť vychází z postavení a poslání státu a realizuje státní moc. Státní správa představuje specifický typ společenského řízení, které je prováděno státem prostřednictvím svých orgánů. Tyto orgány se dělí **na ústřední, krajské a místní instituce**, které společně zajišťují výkon správy na všech úrovních. Hlavním úkolem státní správy je zajištění fungování státního systému a jeho institucí. Působí jako garant právního řádu, vydává právně závazná rozhodnutí a spravuje veřejné záležitosti ve prospěch občanů (Káňa a Kalousová, 2019).

Dále se Káňa, Kalousová (2019) a Lochmanová (2020) shodují na výroku, že **územní státní správa** je řízena centrálně a její pravomoci se vztahují na celé území České republiky. Hlavním řídicím subjektem je státní instituce, pod kterou spadají orgány a instituce působící na úrovni regionů, krajů, okresů a obcí.

1.2 Samospráva

Provazníková (2015) veřejnou samosprávu představuje jako decentralizační a demokratický způsob správy, kdy je část správy delegována na nestátní subjekty. Samospráva jedná samostatně, vlastním jménem a prostředky, v souladu se zákonem. Existují dva typy samosprávy:

- **Územní samospráva** – zastupuje zájmy konkrétního území.
- **Zájmová samospráva** – reprezentuje osoby spojené společnými zájmy, jako jsou například profesní komory.

Územní samosprávu upravuje Ústava České republiky a uvádí že: „Česká republika se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky, a kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky. “Dále je zde vytyčeno, že „Územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů, která mají právo na samosprávu. Zákon stanoví, kdy jsou správními obvody“ (ČESKO, 1993).

Územní samospráva vykonává veřejnou správu na území menším, než je celý stát, například v obcích nebo krajích. Její rozsah a možnosti jsou dány stanovenou působností a ekonomickými podmínkami. Nejnížší úroveň územní samosprávy se někdy označuje jako místní správa, která zahrnuje především správu obcí. Pokud je územní samospráva zřízena pouze na jedné úrovni, pojmy územní a místní správa splývají. Územní samospráva tak

představuje klíčový prvek decentralizované veřejné správy, který umožňuje efektivní správu a řešení lokálních potřeb a zájmů (Provazníková, 2015).

Územní samospráva plní především **samosprávnou funkci**, která je v mnoha zemích její hlavní, někdy i jedinou funkcí. V českém prostředí má tato funkce dlouhou tradici, sahající až do období Rakouska-Uherska, kde byla a doposud je označována jako **samostatná působnost**. Samospráva se zaměřuje na veřejné záležitosti prostřednictvím politických, ekonomických, kulturních a dalších vztahů. Tyto vztahy jsou definovány zákonem a závisí na autonomii rozhodování spojenou s odpovědností. To znamená, že územní samospráva má pravomoc samostatně rozhodovat o místních záležitostech, ale musí dodržovat právní rámec a nést odpovědnost za svá rozhodnutí (Peková, 2011).

V české republice existují dva **druhy územních samosprávných celků**:

- Základní územní samosprávné celky– **obce**,
- Vyšší územní samosprávné celky– **kraje** (ČESKO, 1993).

Ústava České republiky uvádí, že územní samosprávné celky (jako obce nebo kraje) jsou **veřejnoprávními korporacemi**, což znamená, že mají právní subjektivitu a mohou vlastnit majetek a **hospodařit podle vlastního rozpočtu**. Jejich finanční a majetkové řízení je upraveno zákonem, který stanovuje pravidla pro transparentní a odpovědné hospodaření (ČESKO, 1993).

2 OBEC

Zákon č. 128/2000 Sb. (ČESKO, 2000) obsahuje přímou definici obce, která zní: „*Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.*“ Dále se v druhé paragrafu tohoto zákona o obcích uvádí: „*Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.*“

Obec představuje základní jednotku územní samosprávy a je **samostatným právním i ekonomickým subjektem**. V České republice existuje více než 6200 obcí, z nichž každá má svá práva a povinnosti. Obce hospodaří s vlastními i svěřenými finančními prostředky. Mohou zakládat obecní policii, neziskové organizace atd. Kromě toho vlastní a spravují movitý i nemovitý majetek a zajišťují správu veřejných záležitostí. Mezi jejich kompetence patří také vydávání závazných právních předpisů, které regulují život v obci a přispívají k jejímu rozvoji (Káňa a Kalousová, 2019).

2.1 Působnost obce

V České republice je tento pojem upraven **zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích**. Tento zákon rozděluje působnost obce na samostatnou a přenesenou, které jsou blíže přiblíženy v následujících podkapitolách.

2.1.1 Samostatná působnost

V rámci samostatné působnosti se starají o záležitosti, které jsou v zájmu obce a jejích obyvatel. Tato působnost obcím umožňuje vytvářet podmínky pro rozvoj sociální péče, uspokojování potřeb v oblasti bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy, vzdělávání, ochrany veřejného pořádku a dalších oblastí důležitých pro kvalitu života obyvatel (ČESKO, 2000).

V zákoně o obcích č. 128/2000 Sb. (ČESKO, 2000) se stanoví, že „*do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.*“

Malast (2016) pohlíží na samostatnou působnost jako na klíčový prvek samosprávy, který obcím umožňuje nezávisle rozhodovat o svých záležitostech, aniž by podléhaly přímému řízení státu. Jde o prostor, ve kterém mohou obce svobodně spravovat veřejné záležitosti a uplatňovat svou autonomii. Jedním z nejobtížnějších úkolů je přesné stanovení hranic samostatné působnosti a pravidel pro jejich určení.

2.1.2 Přenesená působnost

Obec v rámci **přenesené působnosti** zabezpečuje úkoly státní správy v rámci stanoveném zákonem. Řídí se právními předpisy, usnesení vlády a směrnicemi. Obce dále mohou v rámci přenesené působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky (ČESKO, 1992).

Přenesená působnost je definovaná v **zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (§ 7 odst. 2 a § 61)** a označuje případ, kdy stát svěřuje činnost státní správy obcím. Předmětem výkonu přenesené působnosti nejsou záležitosti obce, ale státu, které vykonává prostřednictvím orgánů obce, jímž tuto činnost svěřil (ČESKO, 2000).

Tento zákon dále doplňuje „*Obce, jejichž orgány vykonávají přenesenou působnost ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností, mohou uzavřít veřejnoprávní smlouvu, podle níž budou orgány jedné obce vykonávat přenesenou působnost nebo část přenesené působnosti pro orgány jiné obce (jiných obcí), která je (které jsou) účastníkem veřejnoprávní smlouvy. Předmětem veřejnoprávní smlouvy nemůže být přenesená působnost, která je na základě zákona svěřena orgánům jen některých obcí. K uzavření veřejnoprávní smlouvy je třeba souhlasu krajského úřadu*“ (ČESKO, 2000).

Stát delegoval některé své kompetence na místní samosprávy. Kromě úřadů obcí s rozšířenou působností existují také úřady obcí II. stupně. Někdy se územní působnost těchto správních úřadů shoduje s hranicemi správního obvodu rozšířené působnosti. **Obecní úřad s rozšířenou působností** pak spravuje nejen svou vlastní obec, ale vykonává správní činnosti i v sousedních obcích (Káňa a Kalousová, 2019).

2.2 Klasifikace obcí

Podle Lochmanové (2020), Novotného s kol. (2017) je pojem obec obecný, ale ne zcela univerzální, což umožňuje rozlišovat několik typů obcí. V některých případech se klasifikace liší.

Novotný a kolektiv (2017) uvádí jako zástupce samotné obce, městys, město, statutární město. Zatímco Lochmanová (2020) ve dvě literatuře vynechává obec a přidává mezi klasifikaci vesnici.

Vesnice – je sídlem venkovského typu s menším počtem obyvatelstva a převahou zemědělsky zaměřených aktivit (Lochmanová, 2020).

Obec – představuje základní jednotku územní správy. Za splnění stanovených podmínek mohou být některé obce povýšeny na městys nebo statutární město (Novotný a kol., 2017).

Městys – podle Lochmanové (2020) a Novotného a kolektivu (2017) je městys historickým typem sídla, které zaujímá pozici mezi městem a vesnicí. Městys měl oprávnění pořádat každý týden výroční a dobytčí trhy.

Město – Káňa a Kalousová (2019) charakterizují město jako geografický útvar, který musí mít specifické atributy. Mezi ně patří například rozkládání se na více katastrálních územích, dosažení minimálního počtu 3000 obyvatel, naplnění demografických kritérií, zajišťování služeb a také vlastnictví městských symbolů, jako jsou znak a prapor.

Statutární město – jediná jsou vyjmenovaná v zákoně o obcích č. 128/2000 Sb. (ČESKO, 2000). tento zákon říká: „*Statutární město je samostatně spravováno zastupitelstvem města; dalšími orgány statutárního města jsou rada města, primátor, magistrát a zvláštní orgány města.*“ Dále pak uvádí: „*Územně členěná statutární města upraví své vnitřní poměry ve věcech správy města statutem, který je vydáván formou obecně závazné vyhlášky obce.*“

Svoboda (2017) ve své literatuře uvádí druhy obcí podle české legislativy. V české právní úpravě rozlišujeme několik typů obcí: základní obce, městyse, města, statutární města a hlavní město Praha. Každý z těchto typů má odlišný právní status, který ovlivňuje rozsah jejich samosprávných kompetencí.

Vedle typového členění obcí se rozlišuje také úroveň výkonu státní správy, která je obcím svěřena v rámci přenesené působnosti. Jedná se o tzv. matriční úřady (zhruba 1 200 obcí), obce se stavebním úřadem (cca 600), obce s pověřeným obecním úřadem neboli „dvojkové obce“ (asi 380), a obce s rozšířenou působností, tzv. ORP nebo „trojkové obce“ (přibližně 200). Některé obce rovněž fungují jako kontaktní místa Czech POINT (Svoboda, 2017).

2.3 Orgány obce

Orgánem, který samostatně řídí obec, je **zastupitelstvo**. To ze svých řad volí starostu, který obec reprezentuje navenek a je za svou činnost odpovědný zastupitelstvu. V době starostovy

nepřítomnosti jej zastupuje místostarosta. Rada obce zastává výkonný orgán (Provazníková, 2015).

Zastupitelstvo – zákon č. 128/2000 Sb. upravuje složení členů tohoto orgánu takto: *„Zastupitelstvo obce při stanovení počtu členů zastupitelstva obce přihlédne zejména k počtu obyvatel a velikosti územního obvodu. Počet členů stanoví tak, aby zastupitelstvo obce mělo v obci, městysu, městě, městském obvodu, městské části:*

<i>do 500 obyvatel</i>	<i>5 až 15 členů</i>
<i>nad 500 do 3 000 obyvatel</i>	<i>7 až 15 členů</i>
<i>nad 3 000 do 10 000 obyvatel</i>	<i>11 až 25 členů</i>
<i>nad 10 000 do 50 000 obyvatel</i>	<i>15 až 35 členů</i>
<i>nad 50 000 do 150 000 obyvatel</i>	<i>25 až 45 členů</i>
<i>nad 150 000 obyvatel</i>	<i>35 až 55 členů“ (ČESKO, 2000).</i>

Podle Káni, Kalousové (2019) a Lajtkepové (2021) jsou členové zastupitelstva voleni buď jako zástupci politických stran, nebo jako nezávislí. Zastupitelstvo následně volí obecní radu a starostu. Počet členů zastupitelstva se odvíjí od počtu obyvatel obce. Jednání zastupitelstva je veřejné a jeho záměry musí být zveřejněny, například na úřední desce.

Starosta – zastupuje obec navenek a je odpovědný zastupitelstvu. Řídí jeho jednání i schůze obecní rady, přičemž má právo pozastavit její usnesení. Dále se podílí na tvorbě obecních vyhlášek, které následně podepisuje (Lajtkepová, 2021; ČESKO, 2000).

Výčet veškerých funkcí starosty dále uvádí zákon o obcích z roku 2000.

Rada obce – zákon o obcích č. 128/2000 Sb. definuje v 99 § radu obce jako *„výkonný orgán obce v oblasti samostatné působnosti a ze své činnosti odpovídá zastupitelstvu obce. V oblasti přenesené působnosti přísluší radě obce rozhodovat, jen stanoví-li tak zákon.“* Dále pak uvádí: *„V obci, kde se rada obce nevolí, vykonává její pravomoc starosta, nestanoví-li tento zákon jinak“ (ČESKO, 2000).*

Peková, Jetmar a Toth (2019) dodávají že, rada obce se nevolí, pokud má zastupitelstvo méně než 15 členů. Tvoří ji starosta, jeho zástupci (místostarostové) a další členové, zatímco ve větších městech ji tvoří primátor, jeho náměstci a další členové. Její jednání nejsou přístupná veřejnosti. **Rada má pravomoc zřizovat komise**, které slouží jako její poradní

a iniciativní orgány. Plní úkoly, kterými například jsou rozpočtová opatření a schvalování účetní závěrky. Celý výčet funkcí je uveden v zákoně. Rada dále také vydává svůj **obecní řád**.

Komise – pokud obec zřídí komise, tak ty poté slouží jako **poradní a iniciativní orgány**. Jejich úkolem je navrhopvat a podávat podněty v rámci samostatné působnosti obce, přičemž odpovídají radě obce. V případě, že komise vykonává přenesenou působnost na určeném úseku, odpovídá za tento výkon samotnému starostovi příslušné obce. Pro tuto roli musí předseda komise disponovat zvláštní odbornou způsobilostí. Rozhodování v komisích probíhá **na základě většiny hlasů všech jejích členů** (Peková, Jetmar a Toth, 2019).

Obecní úřad – plní především úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce, poskytuje podporu výborům a komisím při jejich činnosti, rozhoduje v záležitostech stanovených zákony a vykonává přenesenou působnost, tedy úkoly svěřené obci státem (Ministerstvo vnitra ČR, 2024).

Výbory – „výbor plní úkoly, kterými jej pověří zastupitelstvo obce. Ze své činnosti odpovídá výbor zastupitelstvu obce. Počet členů výboru je vždy lichý. Výbor se schází podle potřeby. Usnesení výboru se vyhotovuje písemně a podepisuje je předseda výboru“ (ČESKO, 2000).

3 HOSPODAŘENÍ OBCÍ

Podle zákona č. 128/2000 Sb. jsou obce označovány jako veřejnoprávní korporace, což znamená, že mohou vlastnit majetek (movitý i nemovitý) a samostatně s ním hospodařit. Obce jednají pod vlastním jménem a plně zodpovídají za své kroky. To znamená, že stát za jejich hospodaření ničím neručí. Zákon však umožňuje, aby stát závazky obce převzal, pokud se na tom obě strany dohodnou smluvně (ČESKO, 2000).

Hospodaření obce je dále upraveno v §38–44 zákona o obcích (č. 128/2000 Sb.) a zaměřuje se na hlavně na hospodaření s majetkem. Zákon zde uvádí: „*Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti. Obec je povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Porušením povinností stanovených ve větě první a druhé není takové nakládání s majetkem obce, které sleduje jiný důležitý zájem obce, který je rádě odůvodněn. Obec vede účetnictví podle zákona o účetnictví*“ (ČESKO, 2000).

3.1 Rozpočet obce

Hamerníková (2017) a Pospíšil (2019) vysvětluje, že rozpočet obce se vytváří na **kalendářní rok**, tedy na jedno rozpočtové období. Podle §3 zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech musí obce navíc připravit také střednědobý výhled rozpočtu.

Pospíšil (2019) vychází ze zákona o rozpočtových pravidlech a popisuje tak, že rozpočet územního samosprávného celku slouží jako **finanční plán**, který řídí financování jeho aktivit. V zákonu (ČESKO, 2000) je dále uvedeno, že schodkový rozpočet lze schválit pouze v případě, že je možné deficit pokrýt například z prostředků minulých let, půjčkou, úvěrem apod. Pokud na konci roku zůstanou v rozpočtu volné finanční prostředky, lze je převést do dalšího roku na pokrytí výdajů. Rozpočet zahrnuje příjmy, výdaje a další finanční operace.

Lee, Johnson a Joyce, (2020) a (Rosen, Gayer a Civan, 2014) definují rozpočet jako dokument, který shrnuje finanční stav a plány organizace do budoucna. Zahrnuje údaje o příjmech, výdajích, plánovaných aktivitách a cílech, kterých chce organizace dosáhnout.

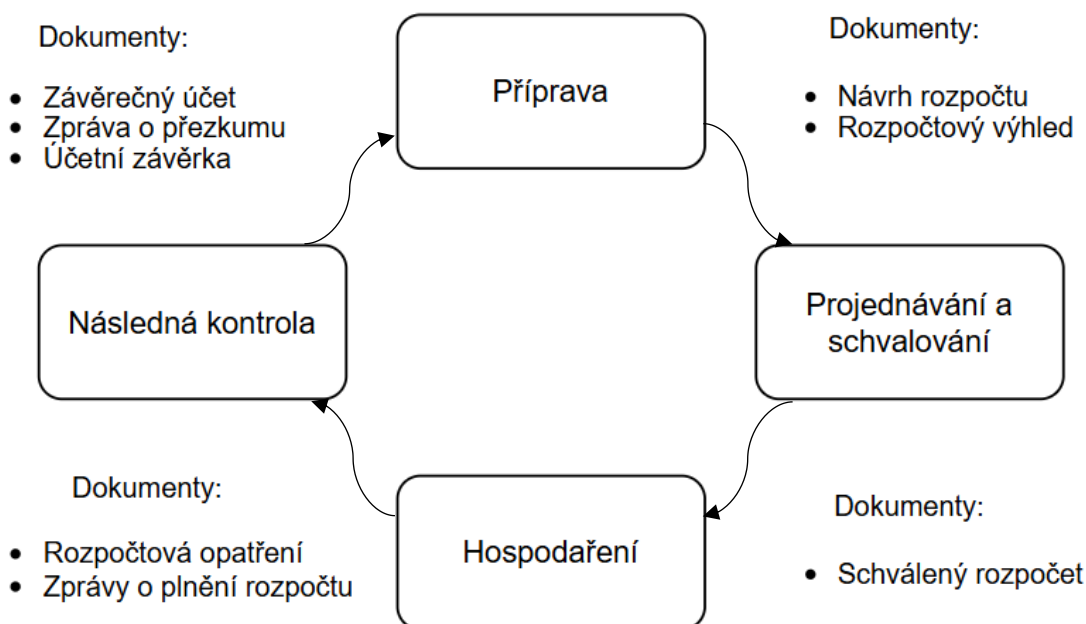
Střednědobý výhled rozpočtu popisují autorky Hamerníková (2017) a Lajtkepová (2021) a shodují, že výhled **pokrývá období 2 až 5 let** po roce, na který je rozpočet sestavován. Tento výhled obsahuje klíčové údaje nejen o příjmech a výdajích, ale také o dlouhodobých závazcích, pohledávkách, finančních zdrojích a potřebách spojených

s dlouhodobými projekty. Dále podle Lajtkepové (2021) střednědobý výhled slouží obcím jako podklad pro sestavení ročního rozpočtu. V ideálním případě by měl být rozpočet **vyrovnaný**, ale za specifických podmínek může být schválen také jako **přebytkový** (s přebytkem) nebo **deficitní** (se schodkem).

Definice a obsah střednědobého výhledu rozpočtu jsou poté popsány v zákoně č. 250/2000 Sb. v §3. Kdy tento zákon uvádí: „*Střednědobý výhled rozpočtu obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. U dlouhodobých závazků se uvedou jejich dopady na hospodaření územního samosprávného celku nebo svazku obcí po celou dobu trvání závazku*“ (ČESKO, 2000).

3.1.1 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces zahrnuje několik fází: sestavení návrhu rozpočtu, jeho projednání a schválení, plnění rozpočtu během období, případné úpravy rozpočtu, kontrolu jeho plnění, vyhodnocení hospodaření a návrh opatření pro další období. Na závěr se sestavuje a projednává závěrečný účet (Lee, Johnson a Joyce, 2020).

Obrázek 2: Rozpočtový cyklus (Sedmihradská, 2015, s. 37; Vlastní zpracování)

Příprava návrhu rozpočtu je jednou z prvních fází rozpočtového procesu a trvá několik měsíců. Zákon obcím v této fázi neukládá žádná pevná pravidla, takže postup se liší podle jejich specifických potřeb. Při tvorbě rozpočtu hraje klíčovou roli rozpočtový výhled, který musí obce sestavit. Návrh rozpočtu se pak připravuje právě na jeho základě (Sedmihradská, 2015; Řezníčková, 2019).

Pospíšil a Žufan (2019) navazují na Sedmihradskou (2015) a uvádějí, že **návrh rozpočtu obce** musí být zveřejněn alespoň 15 dnů před jeho projednáním zastupitelstvem, a to na webu obce a úřední desce. Na úřední desce může být uveden ve zkrácené podobě s přehledem příjmů a výdajů. Obec také musí informovat, kde lze do návrhu nahlédnout v tištěné podobě.

Schvalování rozpočtu popisuje ve své literatuře Provazníková (2015) jako výhradní kompetenci zastupitelstva. Zastupitelé určují závazné ukazatele, které se následně detailně rozepisují. Schválený rozpočet je buďto vyrovnaný, přebytkový nebo schodkový, jak již bylo zmíněno výše jinými autory.

Během roku se hospodář podle schváleného rozpočtu. Pokud, ale není schválen před začátkem nového roku, řídí se obec pravidly **rozpočtového provizoria**. Tato pravidla musí zajistit plynulost financování na všech stupních veřejné správy (Sedmihradská, 2015). Zákon dále stanoví, že v průběhu provizoria nesmí měsíční výdaje překročit jednu dvanáctinu rozpočtu z předchozího roku (výjimkou je situace, kdy zvýšení je dáno zákonem). Veškeré příjmy a výdaje, které vzniknou během provizoria, se po schválení rozpočtu automaticky započítají do jeho výsledků. Obce jsou povinny zveřejnit pravidla provizoria nejpozději do 31. prosince předchozího roku (ČESKO, 2000).

Hospodaření podle rozpočtu má přesnou definici v zákoně č. 250/2000 Sb., který zní: *„Územní samosprávný celek a svazek obcí uskutečňuje své finanční hospodaření v souladu se schváleným rozpočtem a vykonává kontrolu svého hospodaření podle zvláštního právního předpisu upravujícího finanční kontrolu ve veřejné správě po celý rozpočtový rok“* (ČESKO, 2000).

Lajtkepová (2021) zmiňuje, že schválený rozpočet obce může být v průběhu roku upraven, ale pouze z důvodů, které výslovně uvádí legislativa. **Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů č. 250/2000 Sb.** (ČESKO, 2000) umožňuje provádět úpravy rozpočtu pouze v případě změn v organizaci hospodaření financovaného z rozpočtu, změn

právních předpisů, které ovlivňují plánované příjmy nebo výdaje, nebo změn objektivních okolností, které mají vliv na plnění příjmů a výdajů.

Rozpočtové změny se realizují prostřednictvím **tzv. rozpočtových opatření**. Tato opatření umožňují přesun prostředků mezi různými typy příjmů a výdajů, povolují překročení rozpočtu podřízených organizací nebo vázání rozpočtových prostředků. Rozpočtová opatření jsou povinná vždy, když hrozí vznik rozpočtového schodku (Provazníková, 2015).

Sedmihradská (2015) dále navazuje a uvádí, že rozpočtová opatření se zaznamenávají v pořadí, v jakém byla provedena a zároveň dodává, že obce mají povinnost je zveřejňovat (výjimku povinného zveřejnění udává vyhláška č. 422/2006 Sb., která se vyskytuje jen výjimečně).

Podle Sedmihradské (2015) musí obec v závěrečné fázi **rozpočtového cyklu** splnit několik zákonem stanovených kroků:

- *Sestavit účetní závěrku,*
- *Přidat účetní závěrku do centrálního systému účetních informací státu,*
- *Sestavit závěrečný účet,*
- *Nechat si zpracovat přezkum hospodaření nebo audit,*
- *Zveřejnit návrh závěrečného účtu,*
- *Projednat a schválit závěrečný účet a účetní závěrku v zastupitelstvu obce,*
- *Zpracovat protokol o schvalování účetní závěrky obce a předat informace o schválení účetní závěrky do centrálního systému účetních informací státu.*

(Sedmihradská, 2015, s. 142)

Po skončení kalendářního roku se údaje o hospodaření obce nebo svazku obcí zpracovávají do závěrečného účtu. Tento účet obsahuje informace o plnění rozpočtu příjmů a výdajů (členěnými podle rozpočtové skladby viz kapitola 3.1.2), správě majetku, finančních operacích a fondech. Cílem je poskytnout přehled o finančním hospodaření obce nebo svazku a jejich právnických osob (ČESKO, 2000; Provazníková, 2015).

3.1.2 Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba neboli klasifikace stanovuje jednotné třídění příjmů a výdajů veřejných rozpočtů, které v ČR upravuje **vyhláška č. 412/2021 Sb.**, o rozpočtové skladbě. Tento systém zajišťuje přehlednost a srovnatelnost rozpočtů v čase i mezi jednotlivými rozpočty a umožňuje analýzu hospodaření a pokrytí schodků (ČESKO, 2021; Provazníková, 2015).

Zákon č. 412 (ČESKO, 2021) uvádí hlediska, jakými se lze dívat na třídění příjmů a výdajů. Podle zákona se může jednat o odpovědnostní, druhové, odvětvové, konsolidační, podkladové, prostorové, nástrojové, doplňkové, programové, účelové, strukturní, transferové třídění. Provazníková (2015) dodává, že pro územní samosprávu je závazné především **druhové třídění**.

Druhové hledisko rozděluje operace do tří hlavních skupin: příjmy, výdaje a financování. **Příjmy se dále dělí do čtyř tříd:**

- Třída 1 – Daňové příjmy
- Třída 2 – Nedaňové příjmy
- Třída 3 – Kapitálové příjmy
- Třída 4 – Přijaté transfery (ČESKO, 2021).

Výdaje zahrnují nenávratné platby na běžné a kapitálové účely, ať už se jedná o opětovné nebo neopětovné platby, a také poskytování návratných půjček, které slouží k naplnění rozpočtové politiky.

Výdajové operace řadí do tříd:

- Třída 5 – Běžné výdaje
- Třída 6 – Kapitálové výdaje (ČESKO, 2021; Provazníková, 2015).

Poslední částí je financování, které popisuje, jakým způsobem jsou kryty příjmové a výdajové operace. Tato oblast zahrnuje stavové údaje, které zachycují například přijaté návratné finanční prostředky, jako jsou půjčky nebo úvěry, a další zdroje financování. Financování tak poskytuje přehled o tom, jak jsou rozpočtové toky zajišťovány a jaké nástroje jsou k tomu využívány.

Financování má zvláštní postavení:

- Třída 8 – Financování.

Třída sedm, která se řadila mezi výdajové operace s názvem ostatní výdaje byla zrušena k datu 1.1. 2003 (ČESKO, 2021; Provazníková, 2015). Příjmy a výdaje, které tvoří klíčovou část rozpočtu, budou podrobně rozebrány v následujících podkapitolách. Tyto části se zaměří na konkrétní typy příjmů a výdajů. Cílem je poskytnout ucelený přehled o tom, jak jsou finanční prostředky získávány a jakým způsobem jsou následně využívány.

3.2 Příjmy rozpočtů obce

Podle Pekové (2011) jsou příjmy rozpočtu tříděny závaznou rozpočtovou skladbou (viz. kapitola 3.1.2). Hlavní část příjmů obcí tvoří nenávratné příjmy, které se z ekonomického hlediska dělí na vlastní a cizí.

Vlastní příjmy: Danové příjmy, Nedaňové příjmy a kapitálové příjmy

Cizí příjmy: Přijaté transfery (Peková, Jetmar a Toth, 2019).

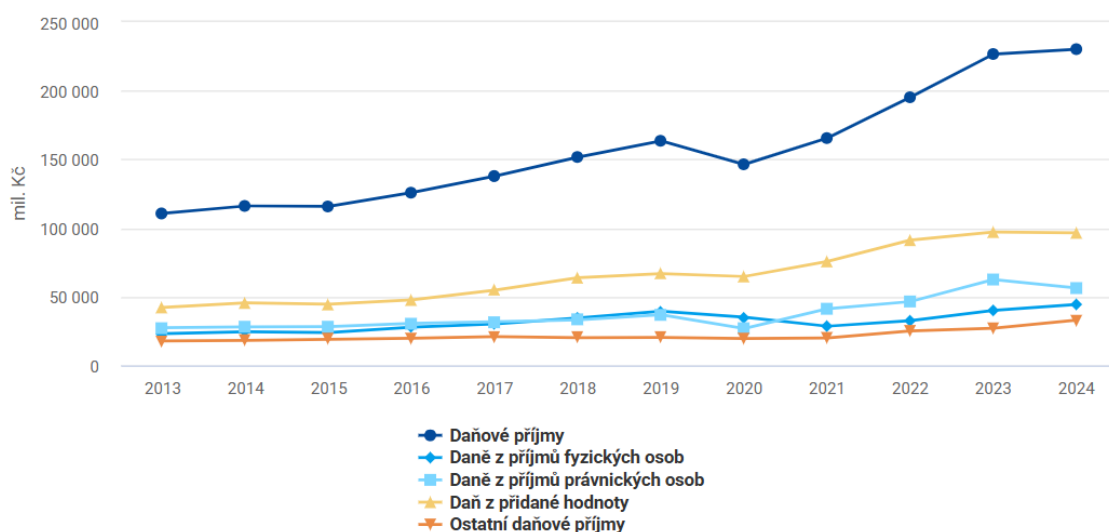
Příjmy obcí zahrnují výnosy z majetku, daně, místní poplatky, dotace a příjmy z vlastní činnosti. Daňové příjmy, jako daň z nemovitostí a sdílené daně, tvoří významnou část. Místní poplatky (např. za psy, odpad nebo veřejné prostranství) mají daňový charakter a jejich zavedení a výši určuje obecní zastupitelstvo podle zákona č. 565/1990 Sb., (Lajtkepová, 2021).

Peková (2011) uvádí, že kromě nenávratných příjmů, mohou obce čerpat i návratné zdroje, jako jsou úvěry nebo půjčky. Ty se obvykle používají **k financování investic**. Tyto příjmy by měly být využívány plánovaně a s ohledem na splácení dluhu.

3.2.1 Daňové příjmy

Daň je povinná a nevratná platba do veřejného rozpočtu, stanovená zákonem. Její úhrada je nedobrovolná a slouží k financování veřejných služeb, přerozdělování a stabilizaci ekonomiky (Buchta, 2016; Maaytová a kol., 2015; Hamerníková, 2017).

Obrázek č. 3 znázorňuje graf vývoje daňových příjmů obce v období od roku 2013 do srpna 2024. Celkově graf ukazuje stabilní růst daňových příjmů obcí, s výrazným zrychlením v posledních letech. To svědčí o postupném zlepšování ekonomických podmínek a vyšším výběru daní (Ministerstvo financí ČR, 2025).

Obrázek 3: Vývoj struktury daňových příjmů obcí za leden až srpen 2013–2024
(Ministerstvo financí ČR, 2025)

Podle Provazníkové (2015) jsou daňové příjmy klíčovým zdrojem financí obcí v ČR a zásadně ovlivňují jejich stabilitu. Tvoří přibližně polovinu celkových příjmů do rozpočtu obcí. Skládají se ze sdílených daní (hlavní částí) a svěřených daní. Ministerstvo vnitra ČR (2024) dále ke sdíleným daním obcí doplňuje, že podíl každé obce na sdílených daních je dán poměrem násobku počtu obyvatel k 1. lednu běžného roku a koeficientem velikostní kategorie obce uvedené v příloze č. 2 k zákonu 243/2000 Sb.

3.2.2 Nedaňové příjmy

Na rozdíl od předešlých skupin příjmů, kdy pravomoc obcí či regionů při jejich ovlivňování byla minimální, u této kategorie příjmů je možnost jejich ovlivnění územní samosprávami výrazně větší. Peková (2011, s 467) mezi tyto příjmy obcí především řadí:

- *Příjmy z vlastního podnikání*
- *Uživatelské poplatky*
- *Sankční příjmy*
- *Ostatní příjmy*

Provazníková (2015) doplňuje Pekovou (2011) a řadí mezi důležité výtěžky obcí i příjmy ze sbírek či darů.

3.2.3 Kapitálové příjmy

Tyto příjmy zahrnují výnosy **z prodeje majetku** územních celků a **z prodeje cenných papírů** (výnosy z úroků, patří do nedaňových příjmů). Obce se zaměřují na získávání příjmu hlavně prodejem majetku. Možnost získání těchto peněz závisí na tom, zda je majetek samosprávy nepotřebný a k prodeji. Jde tedy o jednorázový příjem, který se neopakuje, a jeho využití by mělo směřovat především na veřejné investice (Provazníková, 2015).

3.2.4 Přijaté transfery

Transfery se podle účelu rozdělují na dvě hlavní kategorie: **neinvestiční** (běžné) a **investiční** (kapitálové). Toto rozdělení vychází z toho, na co jsou finanční prostředky určeny. Neinvestiční transfery jsou zaměřeny na financování běžných provozních výdajů, jako jsou například mzdy, energie nebo údržba. Na druhé straně investiční transfery slouží k financování dlouhodobých projektů a investic. Klíčovým kritériem je tedy účel, na který budou peníze použity (Maaytová a kol., 2015).

3.3 Výdaje rozpočtů obce

Při plánování a vynakládání výdajů musí obec rozhodnout, jak efektivně investovat prostředky. Obce mohou čerpat finance pouze z vlastního rozpočtu, a to bez ohledu na zdroj příjmů. Může se jednat o **aktuální rozpočtové příjmy**, anebo **prostředky z minulých let uložené ve фонdech** (Mrkývka a kol., 2020).

Provazníková (2015) i Mrkývka a kol. (2020) se shodují, že ve vyspělých zemích roste trend decentralizace, kdy se odpovědnost za veřejné služby a statky stále více přesouvá na jednotlivé úrovně územní samosprávy.

Hlavním cílem je zajistit provoz veškerých veřejných služeb, jako jsou školství, zdravotnictví (Gruber, 2019).

Mrkývka a kol. (2020) dále dodává, že část výdajů obce je dána zákony a předpisy. U těchto výdajů je minimální šance ovlivnit jejich výši. Náklady na veřejný sektor jsou stále vyšší, a ztěžují tak dosažení hospodárnosti a maximálního přínosu z vynaložených prostředků.

3.3.1 Členění výdajů

Vyhláška č. 412/2021 Ministertva financí o rozpočtové skladbě rozděluje z ekonomického hlediska výdaje na dvě základní třídy (viz. kapitola 3.1.2):

- Běžné výdaje
- Kapitálové výdaje (ČESKO, 2021; Hamerníková, 2017).

Běžné výdaje představují pravidelné, každoročně se opakující výdaje veřejného sektoru. Často se označují jako neinvestiční nebo provozní výdaje (Provazníková, 2015).

Kapitálové výdaje zahrnují náklady na pořízení dlouhodobých nefinančních aktiv, jako jsou pozemky, budovy nebo nehmotná aktiva, která mají využitelnost delší než jeden rok a splňují stanovenou minimální pořizovací hodnotu (stanovena zákonem). Zahrnují také finanční aktiva, například akcie nebo majetkové podíly (Provazníková, 2015).

Peková (2011) dále rozlišuje výdaje na plánované, které by měly tvořit většinu rozpočtu a mít stabilní zdroje krytí, a neplánované, které vznikají nečekaně během rozpočtového období a nelze je předem přesně odhadnout.

3.4 Rozpočtová odpovědnost

Obce a kraje mají vlastní zodpovědnost za svou činnost. Stát nijak neručí za jejich hospodaření ani závazky a jedinou možností je tak jejich smluvní převzetí. To vše je ukotveno v zákonu č. 128/2000 Sb. a č. 129/2000 Sb. Do roku 2017 nebyla rozpočtová odpovědnost nijak řešena v zavazující se normě, a tak muselo dojít k zpřísnění dohledu nad hospodařením obcí a krajů, což vedlo ke vzniku zákona č. 23/2017 Sb. o pravidlech rozpočtové odpovědnosti (Lajtkepová, 2021; ČESKO, 2000). Udává povinnost obcím vytvářet navíc k rozpočtu i střednědobý rozpočtový výhled a závěrečný účet i s příslušnými návrhy. Dále zákon udává fiskální pravidlo, kterým bude rozpočtová odpovědnost dodržena (Lajtkepová, 2021).

Podle **zákonu č. 23/2017 Sb.** o pravidlech rozpočtové odpovědnosti platí, že: „výše dluhu nesmí překročit 60 % průměru příjmů územně samosprávného celku za poslední čtyři roky, pokud je zadlužení vyšší, je územně samosprávný celek povinen snížit dluh alespoň o 5 % rozdílu mezi aktuální výší dluhu a 60 % průměru příjmů za čtyři roky“ (ČESKO, 2017).

3.4.1 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU)

Jedná se o monitoring dluhu a hospodaření obcí. Ministerstvo financí každý rok vypočítá a vyhodnotí sadu stanovených ukazatelů (SIMU), které poskytují přehled o finanční situaci obcí a jejich příspěvkových organizací. Tento způsob sledování zadlužení a hospodaření

obcí je prováděn na základě usnesení vlády České republiky č. 719 ze dne 24. srpna 2022 (Ministerstvo financí ČR, 2022).

Ministerstvo financí sestavilo soubor ukazatelů rozdělený do dvou kategorií: monitorující a informativní.

Monitorující – tento typ ukazatelů je každoročně analyzován a zahrnut do zprávy, která je překládána vládě. Patří zde následující:

- Pravidlo rozpočtové odpovědnosti – stanovuje maximální hranici zadlužení ve výši 60 % (zákon o pravidlech rozpočtové odpovědnosti)
- Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům – výpočet zahrnuje součet údajů z účetních závěrek ÚSC a jeho příspěvkových organizací a doporučená hranice je 25 %.
- Běžní likvidita – hodnota by neměla klesnout pod 1.

Za územně samosprávné celky (ÚSC) s vyšším rizikem hospodaření se považují ty, které současně překročí všechny tři sledované ukazatele (Ministerstvo financí ČR, 2022).

Informativní (Doplňkové) – nemají stanovené doporučené hodnoty. Tato skupina ukazatelů slouží k celkovému posouzení hospodaření ÚSC. Řadí se zde:

- Běžné výdaje na obyvatele
- Finanční stabilita
- Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech
- Podíl celkových konsolidovaných výdajů na běžných příjmech
- Saldo příjmů a výdajů po konsolidaci
- Provozní saldo
- Rozdíl provozního salda a uhrazených splátek dluhopisů a půjčených prostředků
- Podíl provozního salda k běžným příjmům
- Podíl saldo na obyvatele
- Podíl investičních transferů na kapitálových výdajích
- Podíl kapitálových výdajů na provozním saldu
- Krytí dluhové služby
- Dluh na obyvatele
- Krytí dluhu
- Podíl cizích zdrojů bez dotačních záloh k celkovým aktivům
- Čistá aktiva

- Čistá aktiva na obyvatele
- Okamžitá likvidita

Tyto dvě skupiny dohromady tvoří soustavu ukazatelů SIMU, která slouží k monitorování a hodnocení finančního hospodaření územně samosprávných celků.

Ministerstvo financí doporučuje upravit tvorbu ukazatelů podle pokynů uvedených na svém webu. Zároveň navrhuje, aby ministerstva a státní fondy využívaly některé nové informativní ukazatele při posuzování žádostí o dotace (Ministerstvo financí ČR, 2022)

4 FINANČNÍ ANALÝZA

Za účelem lepšího porozumění této kapitole budou představeny definice od různých autorů, přičemž každý z nich k dané problematice přistupuje odlišně.

Vodáková (2013) a Růčková (2015) definují finanční analýzu jako systematické zhodnocení finančních údajů, které se primárně získávají z účetních výkazů dané organizace. Pokud je účetnictví vedeno správně, finanční analýza poskytuje cenné informace, které podporují efektivní řízení a rozhodování subjektu. Zároveň slouží jako nástroj pro kontrolu, zda byly naplněny stanovené cíle. Vodáková (2013) dále doplňuje, že finanční analýza **ve veřejném sektoru** se zaměřuje na úplně jiné cíle. Podnikatelské subjekty se soustředí na maximalizaci zisku, zatímco hlavním úkolem veřejného sektoru je poskytování sociálních služeb.

Knápková a kol. (2017), Bragg (2022) popisují finanční analýzu jako komplexní hodnocení finanční situace. Pomáhá zjistit, zda je subjekt ziskový, má správnou kapitálovou strukturu, efektivně využívá svá aktiva a zda dokáže včas splácet své závazky, spolu s dalšími klíčovými aspekty. Znalost finanční situace umožňuje správná rozhodnutí, jak při získávání finančních zdrojů, tak při jejich alokovaní. Otrusinová a Kubičková (2011) zdůrazňují, že finanční analýza může plně fungovat i v municipální sféře, pokud se zohlední její specifika, zejména odlišný princip financování. Některé metody používané běžně u podnikatelských subjektů, lze aplikovat i na tuto oblast.

Podle Vodákové (2013, s. 115) základními skupinami finančních ukazatelů jsou:

- *ukazatele absolutní,*
- *ukazatele rozdílové,*
- *ukazatele poměrové.*

Absolutní ukazatele podle Knápkové a kol. (2017) slouží k analýze majetkové a finanční struktury, kde se nejčastěji využívá horizontální a vertikální analýza. **Rozdílové ukazatele** se používají k analýze a řízení finanční situace. **Poměrové ukazatele** jsou považovány za klíčový nástroj finanční analýzy, kde poskytují rychlý přehled o finanční situaci podniku a fungují na bázi porovnávání položek rozvahy.

4.1 Specifika finanční analýzy u obcí

Hlavním cílem zde není orientace na maximalizaci tržní hodnoty (jak tomu je u soukromého sektoru), ale plnění jiných úkolů, jako je **poskytování služeb veřejného charakteru**. Například obrana, justice, školství a zdravotnictví (viz kap. 4). Při finanční analýze je klíčové vyvážit univerzálnost nástrojů a jejich přizpůsobení specifikům prostředí, aby byla zachována účinnost a vypovídací hodnota (Vodáková, 2013).

Hodnocení hospodaření neziskových organizací vyžaduje zohlednění jejich specifik, zejména efektivity nákladů vůči výstupům a přizpůsobení některých finančních nástrojů. (Otrusínová a Kubíčková, 2011)

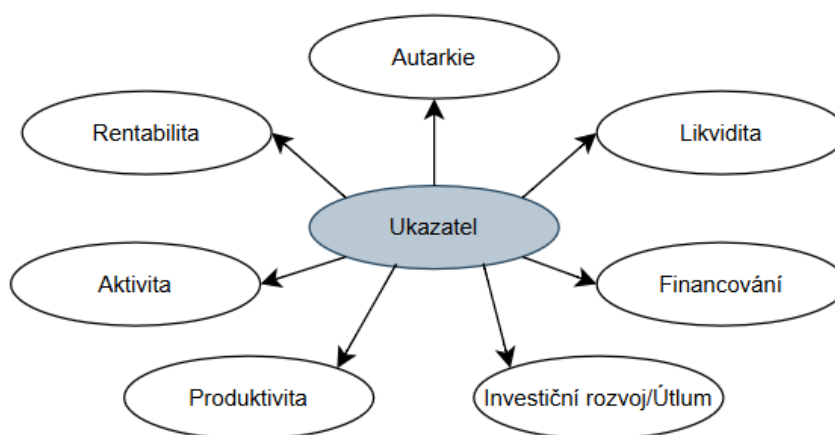
Mezi zmíněná relevantní specifika finanční analýzy z pohledu subjektů veřejného sektoru tak lze zařadit tyto prvky:

- *Charakter prostředí (trhu) a pozice subjektu v něm;*
- *Odlišení a specifikace nákladových a výnosových středisek;*
- *rozlišení charakteru finančních toků;*
- *odlišnosti odvětvových specifik;*
- *vhodnost datové báze při konstrukci a kalibraci nástroje;*
- *struktura rozvahy analyzovaných subjektů;*
- *charakter příjmu;*
- *časový aspekt testovaného datového vzorku (Vodáková, 2013, s. 112).*

4.2 Dílčí ukazatele finanční analýzy u obcí

Kvůli rozdílům oproti soukromému sektoru Otrusínová a Kubíčková (2011), Kraftová (2002) definují soubor ukazatelů přizpůsobený specifikům obcí, aby usnadnily finanční analýzu a umožnily efektivně hodnotit jejich hospodaření.

Níže v kapitole budou tyto finanční ukazatele popsány.

Obrázek 4: Strukturovaný soubor ukazatelů finanční analýzy municipální firmy (Otrusínová a Kubíčková, 2011, s.112; Vlastní zpracování)

➤ Ukazatel autarkie

Tento ukazatel je typickým představitelem finančního nástroje určeného pro veřejnou sféru. Představuje míru soběstačnosti, která značí schopnost subjektů pokrýt své náklady na hlavní činnost z vlastních výnosů. Výsledek je tohoto ukazatele je dán procentem a týká se pouze hlavní činnosti (Otrusínová a Kubíčková, 2011; Vodáková, 2013)

$$\text{Autarkie} = \frac{\text{Výnosy z hlavní činnosti}}{\text{Náklady z hlavní činnosti}}$$

Výnosy by měly převyšovat náklady, to znamená, že doporučená hodnota ukazatele by měla být vyšší než 1 (více než 100 %) (Otrusínová a Kubíčková, 2011).

Kraftová (2002) doplňuje, že autarkie může být použita i pro bázi příjmů a výdajů. Je zde nutno dbát na správné rozdělení příjmů a výdajů, podle toho, jakého výsledku chce subjekt dosáhnout.

➤ Ukazatele rentability

Knápková a kol. (2017) definuje rentabilitu jako ukazatel ziskovosti vloženého kapitálu, který se soustředí na schopnost subjektu generovat zisk z investovaného kapitálu. Ukazatel tedy odráží schopnost podniků vytvářet nové zdroje. Otrusínová a Kubíčková (2011) doplňují, že u veřejné sféry je aplikace složitější. Obce vedou vedle hlavní činnosti i doplňkovou. Obce se v hlavní činnosti zaměřují na vyrovnané hospodářství, zatímco doplňková činnost je zisková. Pro hodnocení obou oblastí je doporučeno používat odlišné ukazatele.

➤ Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity poukazují, jak efektivně firma využívá své prostředky a jak jsou vázaný v aktivech a pasivech. Vyjadřují počet obrátů anebo dobu obratu, kterou dostaneme převrácením hodnot. Tento ukazatel navazuje na rentabilitu a pomáhá zjistit, jak podnik hospodaří se svými aktivy či pasivy (Knápková a kol. 2017; Růčková, 2021)

Pro hodnocení subjektů ve veřejném sektoru lze doporučit zjišťovat tyto ukazatele aktivity:

- *obrat kapitálu,*
- *míru vázanosti stálých aktiv ve výnosech (rychlost obratu stálých aktiv),*
- *dobu obratu pohledávek,*
- *poměr doby obratu krátkodobých pohledávek a krátkodobých závazků,*
- *rychlost obratu zásob (pokud jsou významnou položkou) (Otrusínová a Kubičková, 2011, s. 114).*

➤ Ukazatele financování

Kraftová (2002) uvádí, že stejně jako u ukazatele rentability je zde pro potřeby municipálních jednotek nutné odlišit investiční a neinvestiční financování. Vzhledem ke způsobu financování obvykle převažují vlastní zdroje nad dluhy. Místo tradičních ukazatelů financování je lepší soustředit se na ukazatele zaměřené na tok hotovosti a jejich propojení s rentabilitou. Otrusínová a Kubičková (2011) jako nejdůležitější ukazatele financování pro municipální jednotky uvádí:

$$\text{Míra finanční stability} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celková pasiva}}$$

Hodnota ukazatele stability by měla dosahovat vyšších hodnot (okolo 70 %). Pokud je ukazatel pod polovinou je potřeba se na něj zaměřit (Kraftová, 2002).

$$\text{Ukazatel věřitelského rizika} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Celková pasiva}}$$

Tento ukazatel ukazuje stupeň věřitelského rizika, tedy účasti cizího kapitálu na finančních zdrojích (Kraftová, 2002).

$$\text{Míra oddlužení} = \frac{\text{Cash flow}}{\text{Cizí kapitál}}$$

Ukazatel vyjadřuje, jaký podíl cizích zdrojů by mohl být splacen z vytvořeného cash flow za jeden rok. Cash flow se přitom počítá jako součet hospodářského výsledku, odpisů a přírůstku rezerv (Otrusínová a Kubíčková, 2011).

➤ **Ukazatele likvidity**

Likvidita vyjadřuje schopnost podniku splácet své závazky a je zásadní pro jeho finanční zdraví. Nedostatečná likvidita znamená, že podnik obtížně plní své závazky, zatímco příliš vysoká ukazuje na neefektivní využití prostředků. Cílem je najít v této oblasti rovnováhu (Růčková, 2021).

Knápková a kol. (2017) dodává, že ukazatel likvidity v jednoduchosti poměruje dvě veličiny. Porovnává prostředky, ze kterými podnik disponuje (oběžná aktiva), s krátkodobými závazky, které je nutné zaplatit.

Autoři Růčková (2021) i Knápková a její kol. (2017) uvádějí tři základní stupně likvidity:

- I. Hotovostní likvidita
- II. Pohotová likvidita
- III. Běžná likvidita

➤ **Hotovostní likvidita (I. stupeň)**

Jedná se o nejnižší stupeň likvidity, který je očištěn o zásoby, či pohledávky a zahrnuje pouze nejlikvidnější složky oběžných aktiv, jako jsou hotovost, bankovní účty, obchodovatelné cenné papíry a šeky (tyto položky se nachází v čitateli vzorce). Ve jmenovateli se nacházejí krátkodobé závazky (Růčková, 2021).

$$\text{Hotovostní likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek} + \text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Doporučené hodnoty tohoto ukazatele se pohybují v rozmezí 0,2 a 0,5. Překročení tohoto rozmezí může naznačovat, že podnik nevyužívá své peněžní prostředky efektivně (Knápková a kol., 2017).

➤ **Pohotová likvidita (II. stupeň)**

Tento stupeň likvidity do svého výpočtu nezařazuje nejméně likvidní složku oběžných aktiv, kterou jsou zásoby. Proto jsou v čitateli odečítány. Je vhodné tento ukazatel porovnat s běžnou likviditou, abychom lépe pochopili, jak zásoby ovlivňují celkovou likviditu subjektu (Sedláček, 2011).

$$\text{Pohotov\'a likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Růčková (2021) a Knápková a kol. (2017) doporučují u tohoto ukazatele hodnoty mezi 1 a 1,5. Pokud poměr klesne pod 1, je podnik nucen spoléhat na prodej zásob.

➤ **Běžná likvidita (III. stupeň)**

Tento stupeň likvidity měří schopnost podniku splatit své závazky, pokud by okamžitě přeměnil svá oběžná aktiva na hotovost. Vyšší hodnota ukazatele naznačuje, že si podnik udrží svou platební schopnost (Růčková, 2021)

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

➤ **Ukazatele investičního rozvoje/útlumu**

Jsou to ukazatele, které přibližují pohled na stav a hospodaření s dlouhodobými aktivy. Soustředí se na úroveň opotřebení dlouhodobých aktiv a na to, jaký podíl odpisů je využíván k financování investic (Otrusínová a Kubíčková, 2011).

➤ **Ukazatele produktivity**

Pro municipální jednotky jsou tyto ukazatele alternativou k ukazatelům rentability a zaměřují se na efektivitu výkonu vzhledem k pracovní síle nebo kapitálu. Zaměřuje se na hodnocení poskytování veřejných služeb a tyto ukazatele odráží schopnost vytvářet bohatství, s ohledem na využívané zdroje. Jsou označovány jako klíčový nástroj pro hodnocení výkonnosti ve veřejném sektoru (Otrusínová a Kubíčková, 2011; Kraftová, 2002).

5 MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ PROJEKTŮ

Obce mohou své investiční projekty financovat různými způsoby. Maaytová a kol. (2015) konstatují, že každá možnost má své výhody a nevýhody. Některé metody jsou vhodnější pro malé investice a potřebují dlouhodobý časový plán (spoření nebo investování), zatímco jiné nabízí rychlejší řešení financování (dotace, půjčky).

V následujícím shrnutí jsou zmíněny **hlavní způsoby financování**, které mohou být obcemi využity:

- Spořit si z přebytků běžného období
- Investovat
- Dotace
- Prodej majetku obce
- PPP projekty
- Úvěry a půjčky (Maaytová a kol., 2015).

V příštích podkapitolách budou popsány pouze metody, které jsou v praxi nejčastěji využívány a mají pro obce největší význam.

5.1 Dotace

Důležitou částí rozpočtu obce je skupina přijatých transferů (dotací). Provazníková (2015) rozděluje dotace na nárokové, které jsou definovány tím, že obce je obdrží automaticky a nemusí o ně tedy žádat. Na druhé straně jsou nenárokové, kde už obec musí o dotaci požádat a splnit i určitá kritéria. Z hlediska velké počtu žádostí o dotace, nejsou nikdy všechny žádosti vyslyšeny.

Maaytová a kolektiv (2015) dále dotace člení z hlediska poskytovatele a podle účelu. Podle poskytovatele se rozděluje na základě toho, odkud je transfer poskytnut (dotace ze státního nebo územních rozpočtů, státních fondů atd.). Dotace tedy mohou být děleny na účelové a neúčelové, které se liší tím, že účelová dotace je na předem daný cíl.

5.1.1 Dotace ze státního rozpočtu a fondů

Stát poskytuje obcím významné dotace prostřednictvím kapitol, které slouží k financování veřejných služeb a zohledňování rozdílů a potřeb jednotlivých obcí. Jsou tvořeny převážně

běžnými dotacemi a pomáhají obcím zajistit kvalitní služby, infrastrukturu atd. na místní úrovni (Provazníková, 2015).

Dotace a podmínky jejich přidělování jsou každoročně stanoveny v zákonu o státním rozpočtu ČR, konkrétně v Zákonu č. 433/2023 Sb., zákon o státním rozpočtu České republiky na rok 2024 (ČESKO, 2023)

Provazníková (2015) dále doplňuje, že obce mají zaručené transfery ze státního rozpočtu, a to i při neplnění, což jim zajišťuje stabilní příjem. Většina dotací je přiřazena obcím a krajům v rámci souhrnných finančních vztahů. Ministerstvo financí spravuje kapitolu VPS – všeobecná pokladní správa, ze které obce tyto dotace získávají. Mnoho dotací je dále poskytováno na základě vývoje rozpočtu v čase. Kromě toho obce mohou požádat o nenárokové nebo kapitálové dotace u ministerstev, a to formou různých grantů.

Mimorozpočtové státní fondy jsou dalším zdrojem odkud mohou obce získat prostředky. Tyto transfery jsou především kapitálové a účelové. Mezi fondy, ze kterých lze získat podporu se v ČR řadí například Státní fond rozvoje bydlení (přispívá na výstavbu nových bytů), Státní fond dopravní infrastruktury (oprava a údržba silnic) apod. (Provazníková, 2015; Strnadová, 2019)

5.1.2 Dotace od krajů

Kraje mohou obcím poskytovat finanční podporu, a to buď na základě samostatně vypsáných dotačních programů, nebo přerozdělením dotací, které kraj sám získal ze státního rozpočtu (Provazníková, 2015).

5.1.3 Dotace z EU

Všechny finanční transakce mezi Evropskou Unií (EU) probíhají v eurech. Ovšem konečným příjemcům jsou platby vypláceny korunách. Prostředky z EU jsou nejprve hrazeny ze státního rozpočtu a posléze jsou převedeny na účty příslušných institucí. Pro financování z programů EU je nejprve potřeba poslat žádost o platbu od příjemce. Pokud peníze procházejí skrz státní fond, dostává tento fond zálohu až do výše jedné třetiny roční potřeby dotace.

Vyplácení finančních prostředků příjemcům probíhá formou:

- **Ex-post** – finanční prostředky jsou příjemcům vyplaceny zpětně po uskutečnění výdajů.

- **Ex-ante** – forma při které poskytnutí finančních prostředků před tím, než jsou realizovány výdaje na investici.
- **Kombinovaně** – znamenají, že příjemci mohou dostat finanční prostředky na výdaje, které již zaplatili, i na ty, které ještě nehradili, pokud jsou splněny požadované podmínky (Ministerstvo financí ČR, 2021).

Operační programy stanovují, kdo může zažádat o finanční podporu v podobě dotace. Obecně to jsou kraje, obce, neziskové organizace, firmy atd. Podpora z EU je dostupná pro investiční i neinvestiční projekty v oblastech doprava, životní prostředí, rozvoj měst a obcí apod. Identifikace žadatelů se provádí pomocí identifikačního čísla (IČO) (Strnadová, 2019).

Provazníková (2015) popisuje fondy EU, jako klíčový nástroj pro podporu sociální a hospodářské stability v Evropě. Slouží k rozdělování financí, které mají za úkol snižovat ekonomické a jiné nerovnosti v rámci členských států.

Přehled strukturálních a investičních fondů EU:

- EFRR/ERDF – Evropský fond pro regionální rozvoj
- ESF – Evropský sociální fond
- FS – Fond soudržnosti
- EAFRD – Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
- EMFF – Evropský námořní a rybářský fond
- Fond Solidarity
- Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (DotaceEU, 2025).

5.2 Úvěr a půjčka

Další možností pro uzemní samosprávy je financování přes tzv. návratné zdroje, které je nutné v budoucnu splatit věřitelům. Příjmy tohoto charakteru jsou klíčové při financování rozsáhlých investičních projektů, jelikož pomáhají obcím získat prostředky i v případě, že jimi momentálně nedisponují (Provazníková, 2015). Černohorský (2020) popisuje návratné financování jako dočasné přerozdělení prostředků. Je zde tedy předpoklad, že po určité době budou získané prostředky splaceny o navýšený úrok.

Návratné zdroje se dělí do tří základních skupin:

1. Úvěry
2. Emise komunálních obligací nebo akcií
3. Návratné půjčky a finanční výpomoci (Provazníková, 2015)

Provazníková (2015) vnímá půjčky jako efektivní způsob financování kapitálových výdajů. Důvodem je skutečnost, že investiční projekty mohou přinést dodatečné příjmy (např. z užívání či prodeje služeb), které mohou pokrýt provozní náklady a samotnou splátku půjčky.

Pokud obce nejsou schopny získat úvěr na finančním trhu za běžných podmínek, může jim pomoci vláda. Při rozhodování o výši úvěru či půjčky by měly brát v potaz i svou finanční stabilitu. Klíčové podmínky úvěru jsou doba splatnosti, způsob splacení a výše úrokové sazby (Provazníková, 2015).

Úroková míra je poměr mezi zaplacenými úroky a výchozí částkou (pro procentuální vyjádření se tento poměr násobí stem). Určuje hodnotu, která se musí zaplatit oproti původní částce. Doba splatnosti úvěru určuje, jak dlouho bude trvat úplné splacení (krátkodobý, střednědobý, dlouhodobý) (Černohorský, 2020). Provazníková (2015) uvádí, že úroková sazba může být buď fixní (stále stejná po celou dobu trvání úvěru), nebo variabilní (mění se v závislosti na vývoji kapitálového trhu).

Při získání úvěrů musí obec či region poskytnout záruku, která může nabývat podoby ručení majetkem, budoucími příjmy rozpočtu nebo ručení třetí stranou. Ručení nemovitostmi je v praxi nejběžnější a používá se při financování projektů, které generují příjmy (Provazníková, 2015).

5.3 PPP Projekty

Public Private Partnership (PPP) projekty definují spolupráci soukromého a veřejného sektoru na financování a realizaci veřejných služeb a investičních projektů. Tato partnerství zajišťují efektivnější řízení nákladů, a i přenos části rizik. PPP projekty mohou přinést větší efektivitu a úspory oproti tradičnímu financování. Soukromý sektor dokáže lépe řídit náklady a eliminovat možná zpoždění, avšak celkové náklady projektu bývají vyšší kvůli požadované návratnosti investic (Maaytová a kol., 2015). Kers a van Fenema (2018) dodává, že tyto projekty čelí rizikům z protichůdných cílů (udržitelnost vs zisky) a problému s odpovědností a informacemi.

Principem PPP projektů je dlouhodobý vztah založen na smlouvě mezi veřejným zadavatelem a soukromým společníkem, o zaručení veřejné infrastruktury nebo služby. Doba tohoto vztahu je v rozmezí 15–30 let. Soukromý partner nese riziko i odpovědnost za projekt, a jeho odměna závisí na dosažených výsledcích. Veřejný sektor si zachovává kontrolu i vlastnictví (ČESKÁ INFRASTRUKTURA, 2019).

II PRAKTICKÁ ČÁST

6 MĚSTO HRANICE

Město Hranice je objektem pro celou praktickou část této diplomové práce. Jeho charakteristika, demografický vývoj, historie a správní struktura jsou nezbytné pro následující analýzu hospodaření a posouzení možností realizace investičního záměru.

Obrázek 5: Pohled na město Hranice (Město Hranice, 2025a)

6.1 Představení města

Město Hranice se nachází v Olomouckém kraji na Moravě, v malebném údolí řeky Bečvy. Je známé svou bohatou historií, sahající až do středověku, a významnými památkami, které odrážejí jeho dlouhou tradici jako obchodního a správního centra. Jednou z dominant města je renesanční zámek, jehož součástí je i věž s nádherným výhledem na okolní krajinu. V centru Hranic najdeme historické náměstí s působivými měšťanskými domy a radnicí (Město Hranice, 2025a).

Hranice se také pyšní unikátní přírodní atrakcí – Hranickou propastí, která je nejhlubší zatopenou propastí na světě. Tato lokalita přitahuje nejen turisty, ale i odborníky z celého světa. Propast se nachází v Národní přírodní rezervaci Hůrka u Hranic. Hloubka propasti dosahuje minimálně 519,5 metrů a průzkumy stále pokračují. (CzechTourism, 2025)

Město je rovněž bohaté na historické památky, včetně hradů, starobyklých židovských hřbitovů a dalších staveb, jako je Palác Kunz, renesanční domy nebo technické památky jako viadukty na Severní dráze císaře Ferdinanda. Kulturní historie města sahá až do středověku, kdy se zde rozvíjel obchod a řemesla. V novověku se Hranice staly významným vojenským centrem, zejména díky císařské vojenské akademii, která byla jednou z klíčových institucí Rakouska-Uherska. Kromě přírodních a historických krás nabízí město bohatý kulturní a společenský život, včetně různých festivalů a sportovních akcí

Díky své poloze a rozvinuté infrastruktuře jsou Hranice příjemným místem pro život i návštěvu (Město Hranice, 2025b).

Město Hranice zajišťuje jak samostatnou, tak přenesenou působnost veřejné správy. Samostatná působnost se vztahuje na správu města Hranic a jeho místních částí. Přenesená působnost pokrývá nejen Hranice, ale i dalších 31 obcí spadajících do regionu Hranicka (ČSÚ, 2014)

6.2 Demografie

Město Hranice je situováno na východě Olomouckého kraje a je významným centrem okresu Přerov. Rozpíná se na Moravské bráně u řeky Bečvy. Hlavní a většinová část města se nachází na pravém břehu řeky v nadmořské výšce 260 metrů. Hranicemi prochází významné dopravní, železnické a inženýrské koridory, které město spojují s tahy na Olomouc, Přerov i Ostravu. Důležité je i zmínit dopravní uzel na Valašské Meziříčí, Vsetín a Slovenské hranice. Hranicím výrazně pomáhá blízká lokace Teplic nad Bečvou, které díky svým lázním, aragonitovými jeskyním a krásnou přírodou lákají mnoho turistů z veškerých koutů Moravy. Spolupráce s tímto městem je pro Hranice důležitá z hlediska turismu (Město Hranice, 2025a)

Podle údajů z Monitoru Státní pokladny mělo město Hranice k roku 2024 celkem 18 024 obyvatel. (Monitor, 2024). Většina lidí obývá centrum města, kde jsou vystavěny bytové jednotky. Město se rozléhá na ploše 4 978 tisíc hektarů. Podle posledních údajů statistického úřadu je věková struktura v Hranicích k roku 2024 následující:

- Děti a mládí (0–14 let): cca 15 % populace.
- Pracující (15–64 let): cca 65 % populace.
- Senioři (65 a více let): cca 20 % populace (RIS, 2021).

V Hranicích se nachází i rozsáhlé průmyslové zóny, které jsou významné jak pro samotné město, tak i pro celý region. Silnou základnu zde tvoří strojírenský, chemický a stavební

průmysl. Rozsáhlé závody zde mají podniky jako Henniges Automotive, Cemex Czech Republic, SSI Schäfer atd. Tyto, ale i řada dalších průmyslových podniků pomáhají Hranicím k ekonomické stabilitě a zaměstnávají značnou část obyvatel (Město Hranice, 2025a).

6.3 Historie města

Zeměpisná poloha Hranic dělala z tohoto místa už v pravěku, jakousi křižovatku cest a stezek vedoucích z Pomoraví až do severní Evropy a Pováží. Nálezy z doby kamenné napovídají tomu, že okolí města bylo osídleno už v této době, ale svůj vznik Hranice datují do 12. století. Úplně první zmínka je z listinného falzu z roku 1169. Avšak skutečně osídlenou osadu historici datují ke konci 12. století. V této době byla osada spojována se jménem rajhradského benediktského mnicha Jurika. Ve 13. století se tato osada stala majetkem premonstrátů z Hradiska (Město Hranice, 2025c).

Zlom přišel v roce 1276, kdy byly Hranice částečně povýšeny na město. Plného povýšení se Hranice dočkaly na konci 13. století a v 15. století přešly do vlastnictví pánu z Cimburka. K důležité historické události patří první prodej kamenného domu židům, který nastal okolo roku 1611. To mělo za následek vznik nové náboženské kultury, a i politické židovské obce. I dnes lze v Hranicích spatřit dochované památky z této doby jako například židovský hřbitov nebo synagogu (Město Hranice, 2025c).

K dalším historickým památkám patří barokní chrám Stětí sv. Jana Křtitele, jehož výstavba se datuje k začátkům 18. století. Chrám lze nalézt uprostřed Hranického náměstí, kde stále tvoří dominantu města. Nejvýznamnější stavbou druhé poloviny 19. století se stal rozsáhlý komplex c. k. vojenských ústavů, později známý jako vojenská akademie, nacházející se na západním okraji města. Význam těchto ústavů v době Rakouska-Uherska dokládají tři návštěvy císaře Františka Josefa I. V současnosti jsou kasárny využívány 7. mechanizovanou brigádou "Dukelská" a 71. mechanizovaným praporem (Město Hranice, 2025c).

V polovině 20. století zde byl na vzestupu strojírenský a stavební průmysl, který pro město znamenal nárůst společností z těchto oborů a také nové výstavby sídlišť. Hranice poté zaznamenali transformaci, jež byla zapříčiněna dnes významným dálničním průtahem. I přesto si město zachovalo své historické jádro a řada památek je zařazena do ochranného pásma nebo ochranných zón (Město Hranice, 2025c).

6.4 Orgány města

Město Hranice je spravováno zastupitelstvem, které je zároveň nejvyšším orgánem v samostatné působnosti. Zastupitelstvo je tvořeno z 23 členů, volených občany města prostřednictvím anonymního hlasování na základě všeobecného a rovného volebního práva. Funkční období zastupitelstva je čtyřleté a jeho zásadním úkolem je rozhodovat ve věcech spadajících do samostatné působnosti obce, jak je stanoveno v zákonu č. 128/2000 Sb., o obcích. Zastupitelstvo se obvykle schází jednou měsíčně aby projednávalo a přijímalo klíčová rozhodnutí týkajících se chodu města (Město Hranice, 2025d).

Výkonným orgánem města v rámci samostatné působnosti je rada města. Je tvořena starostou, místostarostou a pěti dalšími radními, které volí nejvyšší orgán města (zastupitelstvo) ze svých členů. Celkem se rada skládá ze sedmi členů a schází se podle potřeby, obvykle jednou za dva týdny. Hlavním cílem rady je provádět rozhodnutí zastupitelstva a zajišťovat každodenní správu města v oblastech spadajících do jejich kompetencí a samostatné působnosti obce (Město Hranice, 2025d).

Starosta a místostarosta města Hranic jsou voleni zastupitelstvem města z řad jeho členů. Starosta je statutárním zástupcem města, který zastupuje obec navenek a plní řadu klíčových úkolů v oblasti samosprávy.

Současným starostou města je Ing. Daniel Vitonský (ANO 2011), zatímco funkci místostarosty vykonává Mgr. Karel Machyl (Hranice pro život). Oba zastávají významné role při vedení města a zajišťování jeho rozvoje a správy.

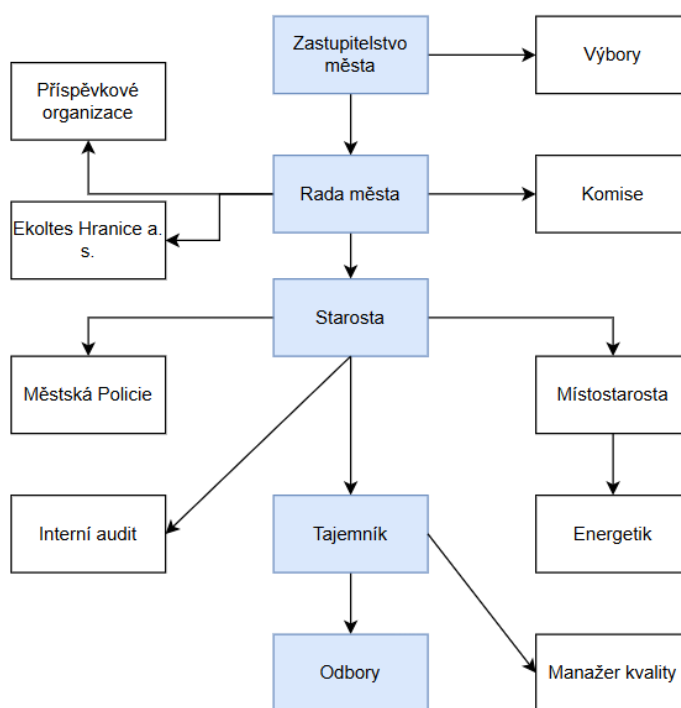
Město má také ve své správě zřízen interní audit pro výkon vnitřní kontroly hospodaření. Toto oddělení má za úkol provádět interní audit z vlastních informačních zdrojů města. Doba archivace těchto auditorských zpráv je 10 let a následně jsou přiděleny do skartovacího řádu (Město Hranice, 2025d).

Starostovi města se podřizuje Městská Policie Hranice. Jejímž úkolem je plnění běžných úkolů a následné zajišťování bezpečnosti osob a silničního provozu města.

Tajemník je další důležitý orgán pro město, který plní hned několik úkolů. Je spojkou mezi orgány a zajišťuje komunikaci mezi zastupitelstvem a výbory, radou města a komisemi. Tato funkce dále obnáší kontrolu a následné uzavírání smluv, vedení evidence a v neposlední řadě vede řízení o vyvlastnění. Je v úzkém spojení se starostou, kterému se i zodpovídá (Město Hranice, 2025d).

Ekoltes Hranice a. s. je obchodní společnost, která je plně v majetku města Hranice. Tato firma se podílí na správě a údržbě různých veřejných zařízení a služeb. Hlavní činnost této společnosti je správa Plovárny, provoz sběrného dvora, svoz komunálního odpadu, správa městských hřbitovů, péče o zeleň atd. Podílí se tak na zajištění kvalitního života obyvatel města a poskytuje důležité služby pro jeho fungování (Město Hranice, 2025d).

Město má majetkový podíl v několika obchodních společnostech, konkrétně ve společnosti Nemocnice Hranice a.s. (20 %), VaK Přerov a.s. (11 %) a Lázně Teplice nad Bečvou a.s. (méně než 1 %). Tyto podíly umožňují městu ovlivňovat rozhodování v oblastech, které jsou z hlediska veřejného zájmu významné. Kromě toho město zřizuje řadu příspěvkových organizací, mezi které patří mateřské a základní školy, školní jídelna, Městská kulturní zařízení, Domov seniorů a Dům dětí a mládeže. Tyto organizace plní důležitou roli při zajišťování veřejných služeb v oblasti vzdělávání, kultury a sociální péče (Město Hranice, 2025d).

Obrázek 6: Schéma struktury orgánů úřadu v Hranicích (Město Hranice, 2025d; Vlastní zpracování)

7 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ MĚSTA

Tato kapitola se zaměřuje na hodnocení současného stavu hospodaření města. Analýza poskytuje důležitý základ pro návrh financování investičního záměru. Dále poskytne detailnější pohled na město a pomůže najít jeho silné a slabé stránky. V této kapitole budou zkoumány zásadní finanční ukazatele, které posoudí finanční zdraví a stabilitu města. Dále zde bude část, věnována analýze příjmů a výdajů a dalších faktorů, které ovlivňují schopnost města financovat projekty. Tento rozbor je klíčový pro správné vyhodnocení možností finančního krytí a následné doporučení nejvhodnějšího řešení.

7.1 Celková analýza aktuálního stavu města

Cílem této podkapitoly je analyzovat aktuální stav města a přiblížit tak pohled na jeho hospodaření. Je důležitá pro pochopení analýzy rozpočtu a finanční analýzy města. Pro přiblížení situace tato část práce pokryje základní údaje, kterými jsou ekonomická situace, sociální aspekty, životní prostředí a problémy města.

7.1.1 Ekonomická situace

Objasnit ekonomickou situaci města je jednou z klíčových disciplín, protože poskytuje komplexní přehled o fungování města. Ekonomická situace má vliv na míru zaměstnanosti, výši příjmů, dostupnost služeb a celkovou úroveň kvality života. Její popis odhaluje, jaké podmínky a příležitosti město svým obyvatelům nabízí.

Tabulka poskytuje pohled na složení ekonomického prostředí v Hranicích. Ve sloupci úplně napravo je i znázorněna aktivita těchto podniků. Z této tabulky lze získat spoustu důležitých informací o současném stavu podnikatelského prostředí a může tak městu pomoci při odhalení slabých míst a plánování budoucích aktivit v oblasti dalšího rozvoje.

Je zřejmé, že nejvíce registrovaných podniků je v sektorech průmyslu, stavebnictví a velkoobchodu. Porovnáním sloupečků registrovaných podniků a skutečně aktivních lze zjistit, které odvětví jsou tzv. živá a naopak, kde aktivita zaostává. Toto srovnání je zřejmé u kategorie velkoobchodů, kdy registrovaných podniků je 495, ale zjištěná aktivita je zhruba u poloviny. Jako klíčové sektory pro město jsou průmysl a profesní, vědecké a technické činnosti, což vyplývá z vyššího podílu aktivity. To indikuje, že se jedná o stabilní a silné odvětví. Protikladem jsou kategorie velkoobchod a ubytování, kde je tento podíl velmi nízký. Tyto podíly aktivity ukazují městu, na co klást důraz, jaké sektory mají rezervy, a kde jsou potencionální oblasti růstu. Podávají přehled o reálném využití ekonomického

potenciálu města. Aktivní podniky přispívají k hospodaření, tím že zaměstnávají obyvatelé Hranic, odvádějí daně a podporují místní infrastrukturu.

Tabulka 1: Zastoupení podnikatelských odvětví v Hranicích k roku 2024 (ČSÚ, 2014; Vlastní zpracování)

Kategorie	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	3 458	2 095
A – zemědělství, lesnictví, rybářství	125	70
B-E – Průmysl celkem	484	335
F – Stavebnictví	363	253
G – Velkoobchod	495	244
I – Ubytování, stravování a pohostinství	176	99
L – činnosti v oblasti nemovitostí	278	115
M – Profesní, vědecké a technické činnosti	467	315
R – Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	109	56
S – Ostatní činnosti	327	177

Město na základě těchto informací, může plánovat a rozhodnout o tom jaký sektor podpoří vyššími investicemi nebo granty. Podniky s nižší aktivitou mohou znamenat příležitosti pro rozvoj a propagaci. Na druhou stranu však může nižší aktivita také signalizovat nízkou poptávku nebo nezájem o daný obor, a je proto potřeba tyto údaje hodnotit v širším kontextu.

7.1.2 Nezaměstnanost

Míra nezaměstnanosti je důležitý faktor, který odkazuje na ekonomické zdraví města. Má vliv na daňové příjmy města, protože obyvatelé s nižším nebo žádným příjmem znamenají nižší výběr. Nezaměstnanost má vliv na sociální dávky. Pokud dosahuje vysokých hodnot, indikuje to i vyšší náklady na tyto dávky a jiné formy podpory. Analýza nezaměstnanosti je důležitá k lepšímu pochopení hospodaření města.

Tabulka se zaměřuje na počet dosažitelných uchazečů a následný podíl nezaměstnaných vyjádřených procentem pro rok 2024. Tento rok je zde analyzovaný z důvodu nejrelevantnějších informací a přiblížení aktuální situace v Hranicích.

Počet dosažitelných uchazečů odkazuje na obyvatelé města, kteří jsou ihned schopni nastoupit do práce. Podíl nezaměstnaných podává přehled o tom, jaké procento z dosažitelných uchazečů je nezaměstnáno (RIS, 2021).

Tabulka 2: Nezaměstnanost v Hranicích (RIS, 2021; Vlastní zpracování)

Kategorie	Počet dosažitelných uchazečů	Podíl nezaměstnaných v %
Celkem	518	4,57
Muži	229	3,09
Ženy	289	5,11

Hranice z dostupných informací dosahují nízkého celkového podílu nezaměstnanosti. Tento podíl je pod celostátním průměrem, a to poukazuje na stabilní pracovní trh a uspokojivou nabídku práce. Pozornost je třeba věnovat rozdílu mezi pohlavími, kdy podíl nezaměstnaných žen (5,11 %) je procentuálně vyšší než u mužů (3,09 %). Tento rozdíl může plynout z vícero aspektů, které by mohly být do detailu prozkoumány a mohly by pro město znamenat příležitosti rozvoje. Důvody mohou být sektorové rozdíly, sociální faktory nebo kvalifikační rozdíly.

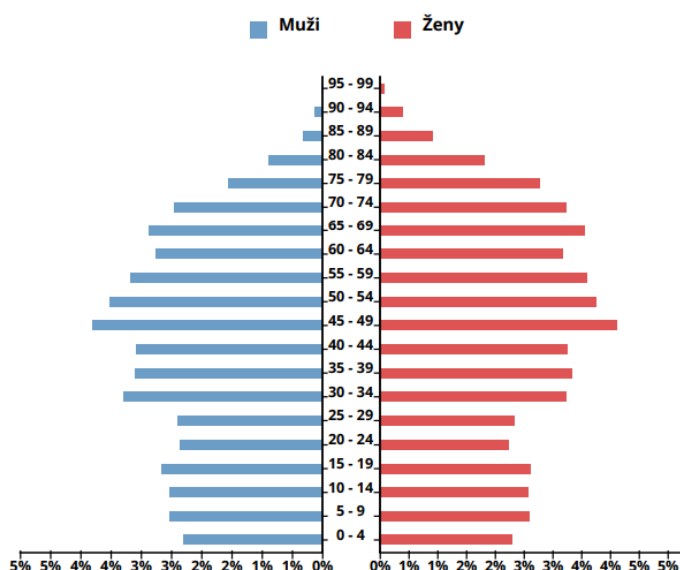
7.1.3 Sociální aspekty

Na obrázku je znázorněna populační pyramida města Hranice. Rozděluje obyvatelé podle věku a pohlaví. Levá strana zobrazuje muže (označení modrou barvou) a pravá ženy (označení červenou barvou). Horizontální osa znázorňuje procentuální vyjádření populace a vertikální věkové skupiny v 5letých intervalech.

Děti a Mladiství (0-19 let): Lze vidět, že hodnoty této věkové skupiny jsou blíže vertikální ose oproti lidem v produktivním věku, což se odráží i na procentuálním vyjádření. Obrázek tedy poukazuje na nižší podíl dětí a mladistvých a může tak naznačovat nižší porodnost.

Produktivní věk (20-64 let): Majorita populace v Hranicích se nachází v této věkové skupině. Většina obyvatel je tedy aktivní pracovní silou. Rozdíly mezi pohlavím jsou zde nepatrné.

Důchodci (64 a více let): V této věkové skupině je diference mezi počtem žen a mužů. Rozdíly jsou patrné zejména od 75 let. Obrázek tak odkazuje na delší život žen.

Obrázek 7: Populační pyramida města Hranice (DPPM, 2024)

V tabulce lze vidět zastoupení škol a odborných zařízení v Hranicích. Levý sloupec charakterizuje kategorii školy a pravý sloupec přesný počet těchto zařízení.

Město Hranice je zřizovatelem čtyřech základních škol a zbytek zřizuje samotný Olomoucký kraj. Výjimkou je zde Soukromá střední odborná škola Hranice, která patří do soukromého vlastnictví. Seznam škol, které se nachází v Hranicích je uveden v tabulce. Taková diverzita poskytuje městu různorodé zdroje a přístupy. Vzdělávací systém je tak obohacen a obyvatelé disponují širšími možnostmi při výběru budoucího zařízení pro své děti. Tato zařízení poskytují obyvatelům kvalitní vzdělání, které se poté v odráží na navýšení kvalifikovanosti města. Široká možnost vzdělávání přispívá i k udržení obyvatel. Zařízení jako základní umělecká škola nebo zařízení ústavní ochranné výchovy město obohacují o zlepšení života.

Tabulka 3: Zastoupení školních zařízení ve městě (RIS, 2021; Vlastní zpracování)

Kategorie	Počet škol/zařízení
Mateřská škola	8
Základní škola 1. a 2. stupeň	6
Gymnázia	1
Střední odborné školy a praktické školy	4
Nástavbové studium	2
Základní umělecké školy	1
Zařízení ústavní ochranné výchovy	1

Velké množství škol přináší pro město jistá pozitiva, kterými v první řadě jsou vytváření nových pracovních pozic a nároky na dotace od státu nebo i z EU. Vzdělávací

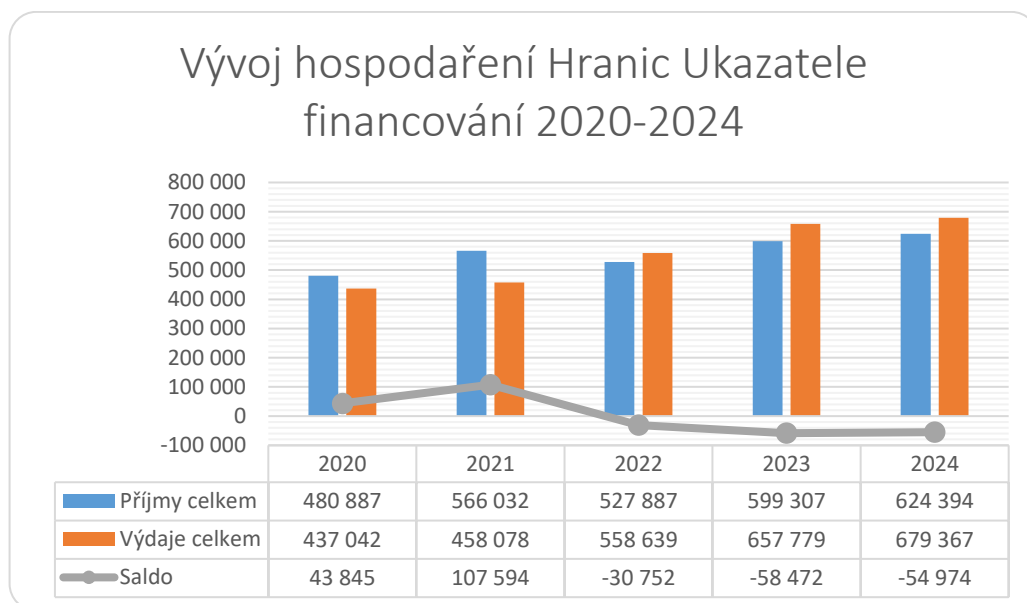
zařízení a jejich větší diverzita pomáhá přilákat nové rodiny, ale i investory, což se může odrazit na ekonomice města. Například skrz daňové příjmy. Město má dále nasmlouvané opravy, údržby i zásobování škol s různými místními dodavateli. Tyto smlouvy a partnerství pomáhají místnímu podnikání.

Město dále pokrývá i další sociální oblasti. Je zřizovatelem **dvou azylových domů**. Tyto domy slouží pro dočasnou pomoc lidem, kteří se ocitli v obtížné životní situaci. Slouží jako přechodné místo, kde mohou lidé najít stabilitu. Město tyto azylové domy provozuje, aby lidem opět pomohl se znovu začlenit do společnosti.

Pro obyvatele v důchodovém věku město provozuje **dva domovy pro seniory**. Město tím poskytuje kvalitní péči o stárnoucí populaci. Pomáhá tak snižovat sociální izolaci seniorů a přispívá k jejich zapojení do společnosti. Umožňuje rodinám soustředit se na jiné povinnosti. Tato zařízení vytváří i potencionální pracovní místa, které přispívají k ekonomice města. Město tak reaguje na demografické změny a rostoucí potřeby seniorů.

7.2 Analýza rozpočtu

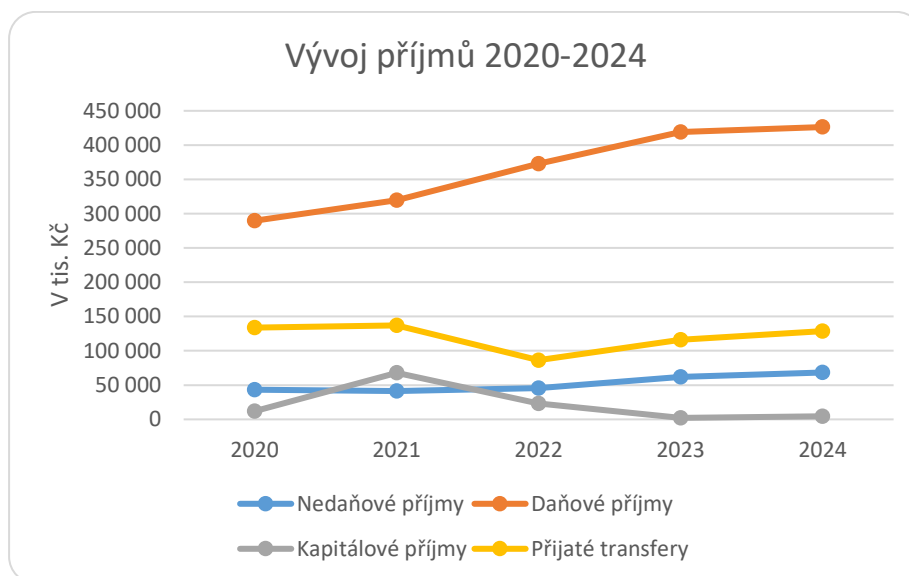
Pokud se zaměříme na celkové hospodaření Hranic, tak v analyzovaném období 2020–2024 město dosáhlo různorodých výsledků. V prvních dvou letech město dosáhlo přebytkového rozpočtu, kde v roce 2020 mělo **kladné saldo** ve výši 43 845 tis. Kč, které v roce 2021 vzrostlo na 107 594 tis. Kč. Celkové příjmy v analyzovaném období rostly, kdy nejvyšší příjem byl zaznamenán v roce 2024 (624 394 tis. Kč). Ve srovnání s rokem 2020 příjmy stouply o cca 30 %. Výdaje města také vykazují rostoucí trend, kdy nejvyšší hodnota byla dosažena v roce 2024, kdy se výdaje vyšplhaly na 679 367 tis. Kč. Výdaje rostly meziročně, což vedlo k **zápornému saldu** v letech 2022, 2023 a 2024. Za celé analyzované období se výdaje navýšily o cca 55 %. V posledních třech letech Hranice uzavřely hospodaření se záporným saldem, přičemž v roce 2023 byl deficit nejvyšší a činil – 58 472 tis. Kč. Tento vývoj ukazuje, že výdaje rostly rychleji než příjmy, což signalizuje nutnost zavést efektivní opatření, která by mohla zajistit udržitelnost a vyrovnanost rozpočtu do budoucna. Od roku 2021 na tuto skutečnost upozorňuje i klesající křivka salda.

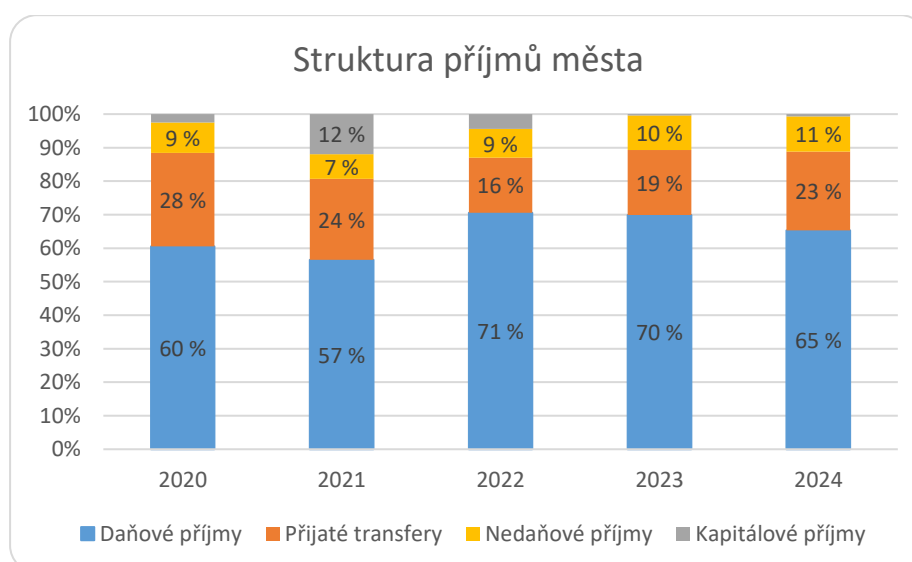
Obrázek 8: Vývoj hospodaření v letech 2020–2024 (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)

7.2.1 Analýza příjmů

Obrázky ukazují **vývoj a strukturu příjmů**. Ty jsou rozděleny na čtyři klíčové kategorie, kterými jsou nedaňové příjmy, daňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery, které se skládají z investičních i neinvestičních transferů (viz kapitola 3.2). **Výnosy z daní** tvoří nejvýznamnější část příjmů. V rámci analyzovaných období tyto výnosy každým rokem rostou a jejich podíl na celkových příjmech města osciluje okolo 68 %. Druhou významnou položkou z hlediska příjmů jsou **přijaté transfery**, které se ve sledovaných období pohybují v rozmezí 16–28 % podílu. **Kapitálové příjmy** mají v rámci celkových příjmů města pouze zanedbatelný podíl. **Nedaňové příjmy** obvykle tvoří 10 % celkových příjmů a v průběhu let se udržují na podobné úrovni. Celkově lze pozorovat, že Hranice v tomto období nejvíce zvýšilo daňové a nedaňové příjmy, zatímco kapitálové příjmy a transfery vykazovaly spíše kolísající trend.

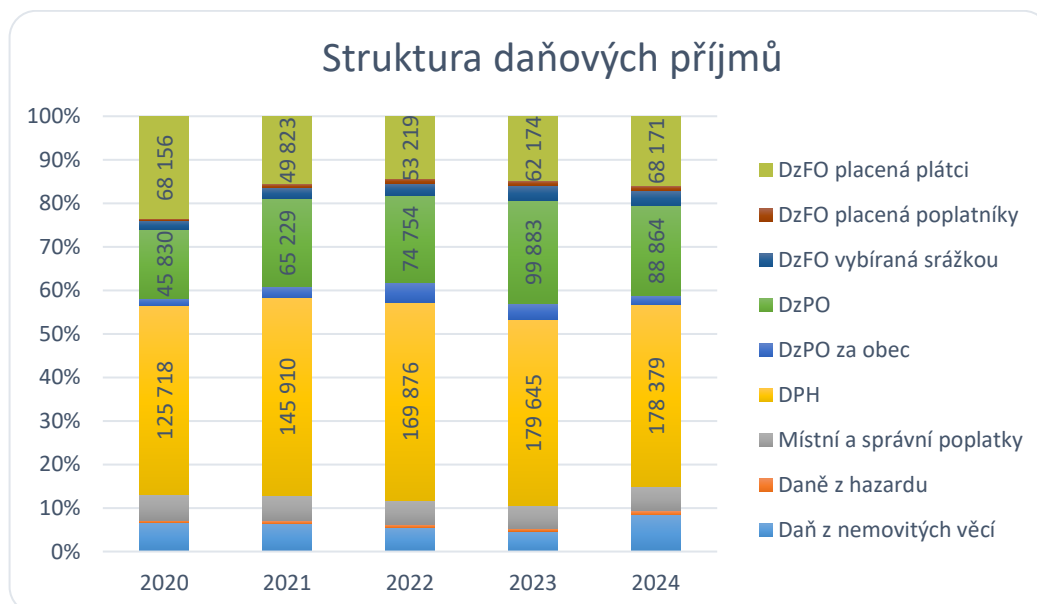
Obrázek 9: Vývoj příjmů města Hranice za období 2020–2024 (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)

Obrázek 10: Struktura příjmů města Hranice (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)

Daňové příjmy jsou významnou položkou pro obce a není tomu jinak ani u Hranic na Moravě. Celkové příjmy z daní v posledních letech zaznamenaly **rostoucí trend**. Nejvyšší příjem tvoří **daň z přidané hodnoty (DPH)**, která stabilně představuje největší podíl v rozpočtu města. Mezi obdobími 2020–2023 lze vidět razantní nárůst příjmů z této daně, který byl zapříčiněn kombinací několika faktorů. Hlavním faktorem bylo znovu nastartování ekonomiky po pandemii COVID-19, kdy po poklesu spotřeby v roce 2020 došlo k opětovnému růstu poptávky. Dalším faktorem, který zapříčinil toto zvýšení byl **růst inflace a růst cen**, který se v konečném důsledku projevil na vyšším příjmu z DPH. Významný vliv měla také změna v rozpočtovém určení daní, která v roce 2021 zvýšila podíl

obcí na celkovém výnosu. U DPH se za sledované období jedná o nárůst o téměř 42 %. K růstu daňových příjmů přispěla i **daň z příjmů právnických osob** (dále jen DzPO). Stejně jako u DPH, po propadu v roce 2020 došlo k oživení ekonomiky, změnám v rozpočtovém určení daní (RUD) a vyšší ziskovosti firem. Růst DzPO dále podpořily doplatky daní z předchozích let, kdy některé firmy hradily odložené platby z covidové doby. Mezi lety 2023 a 2024 vidíme menší propad u DzPO, který nebyl významný. Další důležitou příjmovou položkou jsou pro město **daně z příjmu fyzických osob** (DzFO), které každoročně tvoří přibližně 20 % podílu na celkových příjmech z daní. Na obrázku lze vidět i detailní rozdělení a nejvyšší příspěvek patří DzFO placenou plátcí. Mezi lety 2020 a 2021 došlo k poklesu této daně o cca 20 mil. Kč. Tento pokles byl zapříčiněn zrušením superhrubé mzdy a zvýšení slevy na poplatníka v roce 2021. Dále se příjem z této daně pouze zvyšoval, což způsobilo zvyšování mezd v průběhu období. Podle dat Českého statistického úřadu se průměrná hrubá měsíční mzda v České republice zvýšila z 36 176 Kč v roce 2020 na 46 165 Kč v roce 2024, tedy přibližně o 27,6 %. Tento nominální růst však byl v některých letech částečně ovlivněn vysokou inflací, což znamená, že reálné mzdy nerostly plynule (Český statistický úřad, 2021). Ostatní daňové příjmy ve městě vykazují stabilní růst. **Daně z hazardu, daně z nemovitých věcí a místní poplatky** dosáhly svých nejvyšších hodnot v roce 2024, který se zároveň stal nejvýnosnějším rokem v rámci sledovaného období.

Obrázek 11: Struktura daňových příjmů města Hranice (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)

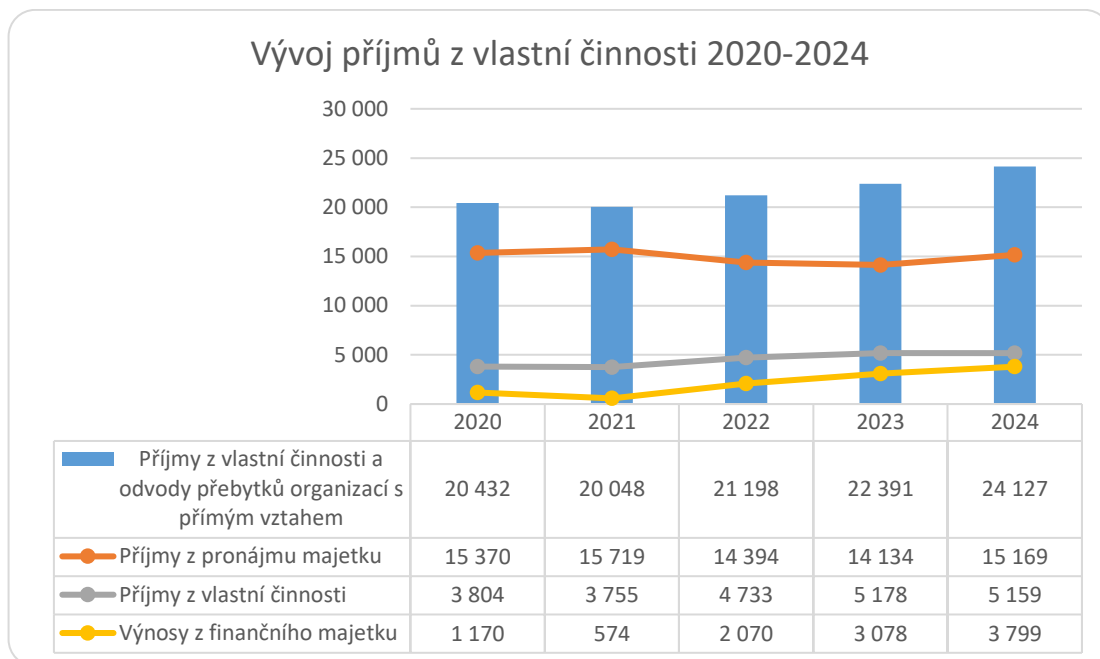
Je patrné, že **kapitálové příjmy** tvoří jen minimální část celkových příjmů města a obvykle se výrazně nemění. K ojedinělému nárůstu došlo pouze v roce 2021, který byl

způsoben prodejem nemovitostí a jejich částí. Tento výkyv byl jednorázový a v ostatních letech se příjmy ustálily.

Nedaňové příjmy města Hranice na Moravě v letech 2020–2024 vykazují rostoucí trend. Nejvýraznější změny jsou v kategorii **přijatých sankčních plateb** a vratek transferů, které mezi roky 2022 a 2023 více než zdvojnásobily svoji hodnotu. Tento nárůst byl ve městě primárně způsoben nainstalováním nového radaru na měření rychlosti. Příjmy z prodeje **nekapitálového majetku** a **přijaté splátky** půjčených prostředků vykazovaly na počátku sledovaných období kolísavý vývoj, ale s postupem času došlo ke stabilizování hodnot. Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací rostly stabilně. Do této kategorie se řadí příjmy z pronájmu majetku, příjmy z vlastní činnosti a výnosy z finančního majetku. Jejich zastoupení a vývoj lze vidět na obrázku. Hodnoty z této oblasti jsou stabilní a dochází pouze ke stálému navyšování výnosů z finančního majetku, přesněji příjmů z úroků. Nejdůležitější je pro město příjem z pronájmu majetku a pachtu, kdy město pronajímá prostory sloužící k podnikání, byty atd. Celkově lze říci, že nedaňové příjmy města v posledních pěti letech rostly, zejména díky vyšším sankčním platbám.

Tabulka 4: Nedaňové příjmy ve městě Hranice za období 2020–2024 (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)

Kategorie nedaňových příjmů (v tis. Kč)	2020	2021	2022	2023	2024
Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem	20 432	20 048	21 198	22 391	24 127
Přijaté sankční platby a vratky transferů	15 666	17 333	15 559	32 455	35 858
Příjmy z prodeje nekapitálového majetku	6 655	3 866	6 452	3 831	5 731
Přijaté splátky půjčených prostředků	2 593	87	2 250	3 093	3 144

Obrázek 12: Vývoj příjmů z vlastní činnosti v Hranicích (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)

Přijaté transfery představují významnou součást rozpočtu města. Podíl na celkových příjmech za sledované období dosahoval různorodých výsledků. Nejnižší podíl byl zaznamenán v roce 2022 (16 %), zatímco nejvyšší podíl transferů byl dosažena v roce 2020 (28 %). Přijaté transfery se skládají z **investičních** a **neinvestičních dotací**. Je patrné, že neinvestiční transfery měly v jednotlivých letech převahu, i když jejich celkovým objem z počátku období klesal. Oproti tomu investiční transfery vykazují větší kolísání, s výrazným poklesem v roce 2022. Po tomto roce následoval opětovný růst po zbytek let.

V roce 2020 dosáhly transfery nejvyšší úrovně, zejména díky neinvestičním dotacím přesahujícím 100 milionů Kč. Tento nárůst byl způsoben pandemií COVID-19, kdy Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (MPSV) poskytlo významné částky na mimořádné odměny pro sociální pracovníky (3,147 mil. Kč) a zdravotníky (659 tis. Kč). Další významnou dotací bylo 26,43 mil. Kč od MPSV na provoz Domova důchodců. Investiční transfery tvořily pouze malou část, přičemž nejvýznamnější byla dotace na projekt RPS Struhlovsko II. etapa. Jedná se o regeneraci panelového sídliště v Hranicích.

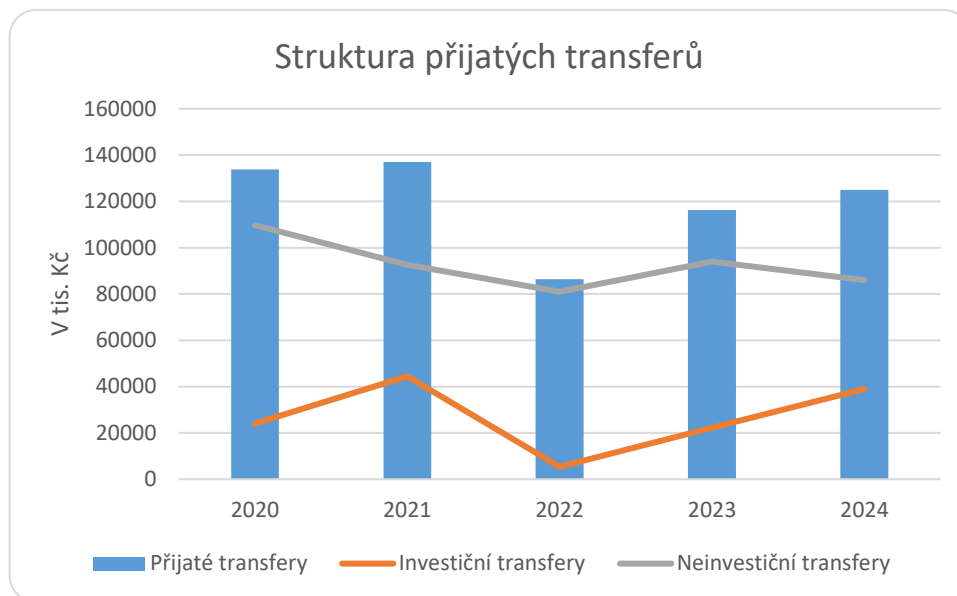
V roce 2021 došlo k nárůstu celkových transferů, především tomu napomohly vyšší investiční dotace, které výrazně vzrostly. Naproti tomu neinvestiční dotace meziročně klesly, v souvislosti s postupným odezníváním pandemie. V oblasti neinvestičních transferů byla i tento rok největší dotace určena na sociální služby pro Domov seniorů (38 mil. Kč) od MPSV ČR. Následovaly dotace pro základní a mateřské školy (17 023 tis. Kč)

a na sociálně právní ochranu dětí a terénní práci (8 465 tis. Kč). Tyto transfery znamenaly podporu především sociálního a vzdělávacího sektoru. Velké navýšení investičních dotací, zapříčinil příspěvek na projekt RPS Struhlovsko II. etapa (19 605 tis. Kč). Další částky směřovaly na opravy místního bazénu, BMX dráhy a regeneraci sídlišť.

Přijaté transfery byly v roce 2022 nejnižší, ze všech sledovaných let. Podíl v tomto období dělal 16 % na celkových příjmech města. Dochází k razantnímu poklesu investičních dotací a k mírnému útlumu neinvestičních dotací. Tento rok je odlišný od ostatních a odráží, tak omezení podpory jak pro investiční projekty, tak pro neinvestiční účely. Neinvestiční transfery jsou tvořeny především každoroční dotací na provoz Domova seniorů. Dále se jednalo o dotaci od Ministerstva školství pro Základní školu Šromotovo (3 744 tis. Kč) z operačního programu Jan Amos Komenský, konkrétně z Evropského sociálního fondu Plus (ESF+). Cílem programu je podpořit kvalitu a dostupnost vzdělávání. Celkově lze rok 2022 charakterizovat jako období výrazného útlumu v oblasti transferů.

V roce 2023 došlo k nárustu celkových přijatých transferů, což znamená oživení po velkém poklesu v roce 2022. Růst byl způsoben zvýšením investičních i neinvestičních transferů. I přesto zůstaly investiční dotace pod úrovní let 2020 a 2021. Neinvestiční dotace se naopak zvýšily na podobnou hodnotu jako v roce 2021. Byly zaměřeny především na sociální služby, školství a kulturní akce. Každoročně největší transfer směřoval na provoz Domova seniorů (34,2 mil. Kč) od MPSV ČR a na pokrytí běžných provozních výdajů města. Z investičních transferů bylo nejvyšší financování zajištěno na ekologický projekt retence dešťových vod pro ZŠ Šromotovo (7,4 mil. Kč), kdy poskytovatelem dotace je program Národní plán obnovy. Další významnou dotací byla podpora nákupu automobilů pro pečovatelské služby. Tyto dotace poskytovala Evropská unie spolu s Ministerstvem pro místní rozvoj ČR. Dále Hranice získaly prostředky na opravu místní kaple a na podporu sportu.

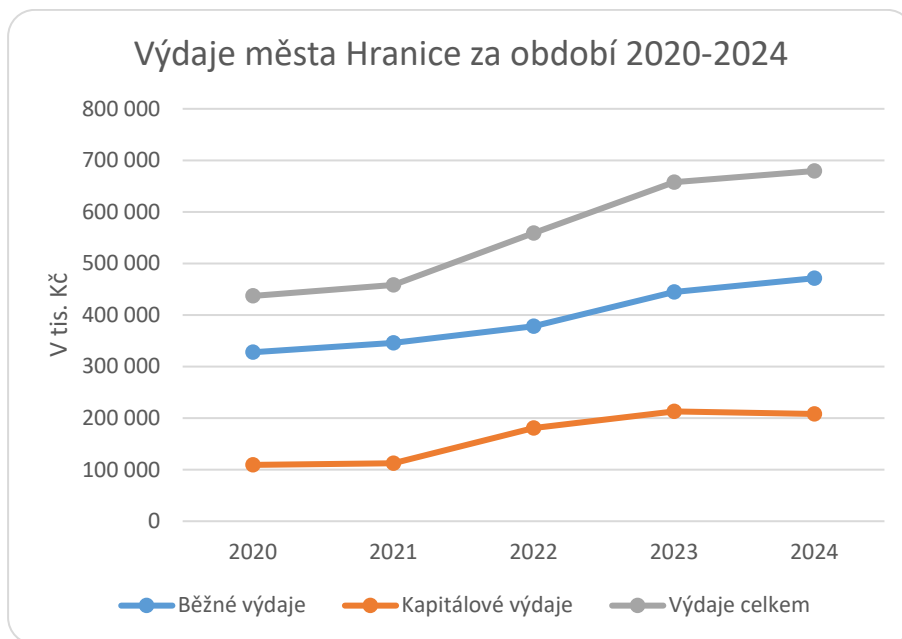
V roce 2024 město Hranice obdrželo transfery jak v investiční, tak v neinvestiční oblasti. Největší část investičních transferů pocházela ze státního rozpočtu (25,5 mil. Kč) a státních fondů (11,6 mil. Kč). Investiční transfery oproti roku 2023 vzrostly, a to ukazuje na aktivní využívání dotačních možností. Na straně neinvestičních transferů byly hlavní příjmy obdrženy ze státního rozpočtu na základě souhrnného dotačního vztahu (48,9 mil. Kč) a od Olomouckého kraje (35,1 mil. Kč). Město dále získalo investiční dotaci ve výši 1,7 mil. korun na obnovu zeleně z operačního programu Životního prostředí AOPAK, která zahrnuje i následnou péči o zeleň po dobu 3 let.

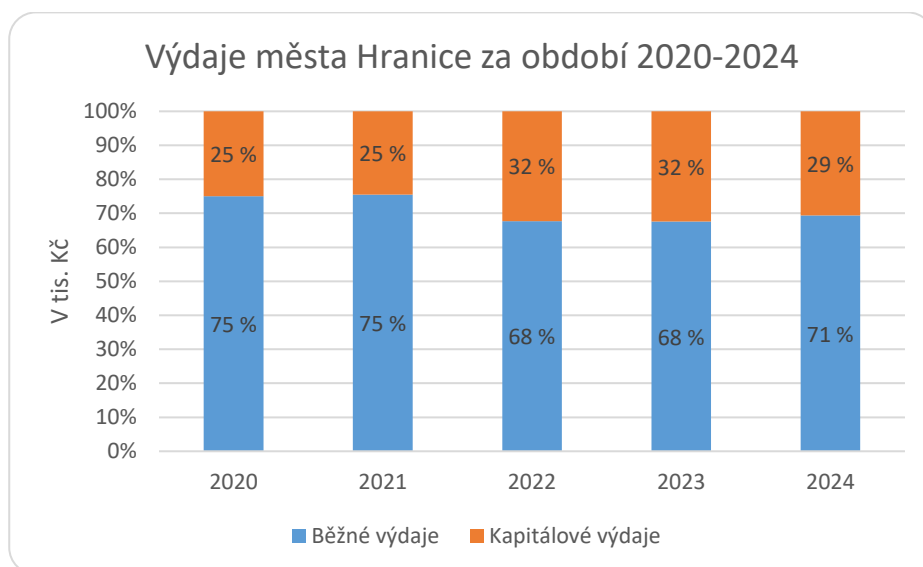
Obrázek 13: Struktura přijatých transferů (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)

7.2.2 Analýza výdajů

Výdaje města v letech 2020 až 2024 vykazují postupný růst. V tomto období se zvyšovaly jak běžné, tak i kapitálové výdaje. Výrazné zvyšování **běžných výdajů** nastalo od roku 2022 a každoročně tato kategorie tvoří 68-75 % podílu na celkových výdajích města. Na začátku sledovaného období tvořil podíl kapitálových výdajů 25 %. Postupně docházelo k navyšování a v roce 2024 již tento podíl dosahuje přibližně 30 %. V průběhu let byly realizovány větší investice, které vedly k vyššímu podílu kapitálových výdajů. Tento trend poukazuje na to, že město pomalu zvyšovalo výdaje na rozvoj a infrastrukturu a také se zaměřilo na kapitálové projekty. Poměr běžných a kapitálových výdajů zůstává v průběhu celého období podobný. Město by si mělo dát pozor na skokové zvyšování výdajů, což dokresluje křivka celkových výdajů.

Obrázek 14: Graf výdajů města za období 2020-2024 (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)

Obrázek 15: Graf procentuálního vyjádření výdajů města za období 2020-2024 (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)

Běžné výdaje vykazují rostoucí trend a největší podíl je tvořen neinvestičními nákupy a souvisejícími výdaji. Do této skupiny patří například nákupy materiálu, vody, energií, služeb apod. Tyto výdaje meziročně rostly a nejvýraznější nárůst nastal v roce 2024, kdy taktéž dosáhly nejvyšší hodnoty ze sledovaného období. Další významnou složkou běžných výdajů jsou platy a související výdaje, které tvoří značnou část rozpočtu. Skládají se z platů zaměstnanců a z nich plynoucího zákonného pojistného. Platy meziročně rostly, a to plyne z celkové ekonomiky státu, kdy se za toto období platy v ČR zvýšily o přibližně 28 %. Výrazné zvýšení nastalo mezi lety 2022 a 2023.

Podobný vývoj lze vidět i u neinvestičních transferů veřejnoprávním subjektům, které také vykazují pozvolný růst, i když v roce 2024 se tempo zpomalilo. Tyto výdaje v sobě ukrývají neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím, které jsou zřízeny městem Hranice, kdy nejvyšší příspěvky míří mateřským školám a například v roce 2024 tato dotace činila 21 639 tisíc Kč.

Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům tedy podnikatelům se v roce 2022 téměř zdvojnásobily, což bylo zapříčiněno doznívajícími dopady pandemie COVID – 19. V roce 2020 a 2021 byla řada podnikatelů v Hranicích i po celé ČR zasažena opatřeními proti šíření viru, a to mělo za následek zavedení podpůrných programů ze strany státu.

Tyto čtyři skupiny jsou **hlavními pilíři a tvoří přes 90 %** každoročních běžných výdajů.

Zvláštní kategorií jsou výdaje na náhrady za nezpůsobenou škodu, které dosahovaly různorodých výsledků a v posledních dvou letech i záporné hodnoty. Ta ukazuje na možné vratky či úspory z těchto výdajů. Celkově lze říct, že běžné výdaje v čase rostou. Především v důsledku zvyšujících se nákladů na neinvestiční nákupy, platy a neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům.

Tabulka 5: Struktura a zastoupení běžných výdajů za období 2020-2024 (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)

Položka v tis. Kč	2020	2021	2022	2023	2024
Ostatní neinvestiční výdaje	58	65	72	139	15
Výdaje na náhrady za	267	137	301	-243	-52
Neinvestiční půjčené prostředky	2 560	1 520	480	2 720	1 520
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	2 845	2 570	3 560	3 345	2 868
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	24 634	24 252	49 150	57 874	61 493
Neinvestiční. transfery veřejnoprávním subjektům	84 907	90 130	101 546	113 920	113 345
Platy a podobné výdaje	100 358	99 252	102 056	120 725	123 327
Neinvestiční nákupy a související výdaje	112 144	127 755	121 012	146 313	168 863

Obrázek s názvem **Struktura kapitálových výdajů** ukazuje složení kapitálových výdajů za období 2020–2024. Rozděluje tyto výdaje na 3 hlavní kategorie: investiční

transfery, nákup akcií a majetkových podílů, investiční nákupy a související výdaje. Hodnoty jsou uvedeny v tisících Kč.

Dlouhodobě tvoří největší část podílu na kapitálových výdajích investiční nákupy a související výdaje (72–93 %). Zatímco investiční transfery se pohybují mezi 7–16 %, s vrcholem v roce 2024. Nákup akcií a majetkových podílů město uskutečňuje každé dva roky, kdy tyto nákupy tvořily pouze menší část podílu. Struktura kapitálových výdajů je stabilní, s převahou investičních nákupů.

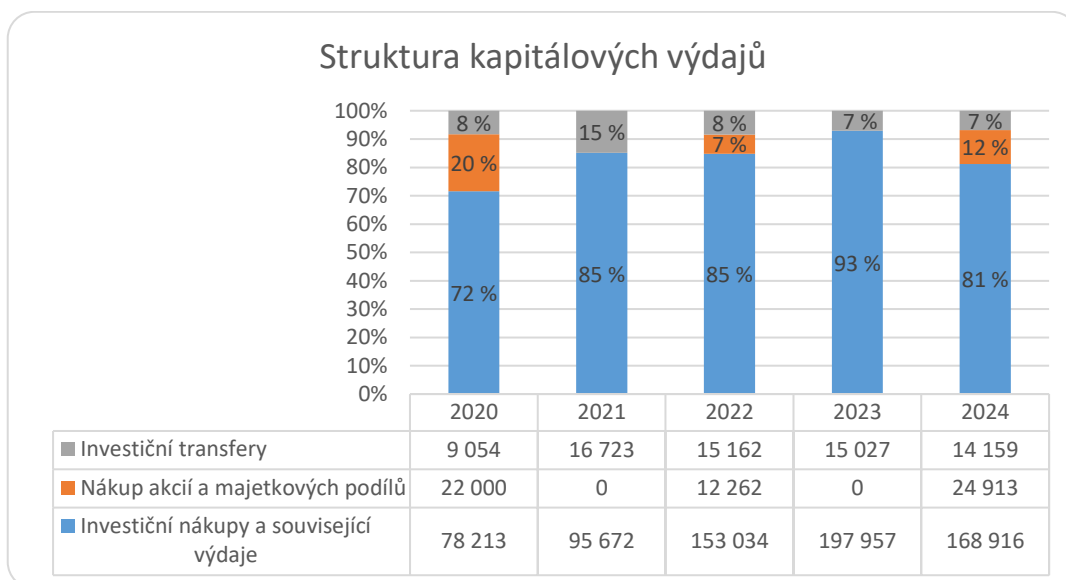
V roce 2020 dosáhly investiční transfery 9 054 tis. Kč, které představovaly 8 % podílu na celkových kapitálových výdajích. V tomto roce Hranice investovali do nákupu akcií a majetkových podílů částku 22 mil. Kč. Nejvyšší podíl v roce 2020 tvořily investiční nákupy a související výdaje, konkrétně 78 213 tis. Kč, což odpovídalo 72 %. Hlavní investiční prostředky byly použity na pořízení dlouhodobého majetku, především na budovy a stavby. K nejvýznamnějším investicím patřila modernizace základních škol Šromotovo a Struhlovsko (37 mil. Kč), která tvořila skoro 50 % výdajů tohoto roku. Dále byly peníze použity na výstavbu kanalizace a komunikace v ulici Komenského (3 mil. Kč) a revitalizaci hřbitova (2,2 mil. Kč). Tyto projekty tvořily podstatnou část investičních nákupů roku 2020.

Investiční nákupy a související výdaje v roce 2021 vzrostly přibližně o 22 % oproti roku 2020, což ukazuje na vyšší zaměření na investice do dlouhodobého majetku a infrastruktury. V tomto roce tvořily největší podíl výdajů především čtyři klíčové investice. Hlavní akcí byla oprava komunikace Havlíčkovi ulice za 27 milionů Kč. Dále regenerace sídliště Struhlovsko (téměř 16 mil. Kč) a výstavba nové cyklověže (19 mil. Kč), která se nachází poblíž vlakového nádraží v Hranicích a má tak pomoci snížit počet aut v této části. Posledním důležitým výdajem byla rekonstrukce ZŠ Drahotuše. V roce 2021 došlo i k výraznému nárustu investičních transferů, zatímco nákupy akcií byly pozastaveny.

V roce 2022 dosáhly investiční transfery nepatrného poklesu oproti roku 2021. V tomto roce opět město investovalo do akcií a majetkových podílů (12 mil. Kč), což představovalo 7 % z celkových kapitálových výdajů. Jako každým rokem hlavní položkou byly investiční nákupy, které skokově rostly. Oproti předchozímu roku se jedná o nárůst o 55 %. Mezi klíčové investice roku 2022 patřila cyklostezka Slavič (7,4 mil. Kč), Chodník ulice ČSA (5 mil. Kč), školní zahrada MŠ Sluníčko (6,6 mil. Kč) a izolace zámeckých sklepů (7,5 mil. Kč). Celkově rok 2022 představoval období mnoha malých investičních aktivit.

V roce 2023 činily investiční transfery 15 mil. Kč, což je podobná hodnota jako v předchozích letech. Město v tomto roce neuskutečnilo žádný nákup akcií a majetkových podílů. Zatímco investiční nákupy a související výdaje zaznamenaly opět výrazný meziroční nárůst o 29 % a zároveň nejvyšší částku za sledované období. Velké navýšení této skupiny výdajů pomohla investice do výstavby nové tělocvičny v Drahotuších (87,5 mil. Kč), která tvořila skoro 42 % celkových kapitálových výdajů tohoto roku. Tato hala slouží k užívání ZŠ Drahotuše a i veřejnosti. Další významná investice byla revitalizace hřbitova – III. Etapa (40,9 mil. Kč) a regenerace sídliště Struhlovsko za přibližně 23 mil. Kč. Tento růst potvrzuje pokračování intenzivních investičních aktivit města, zaměřených zejména na rozvoj infrastruktury, školských zařízení a veřejných prostor.

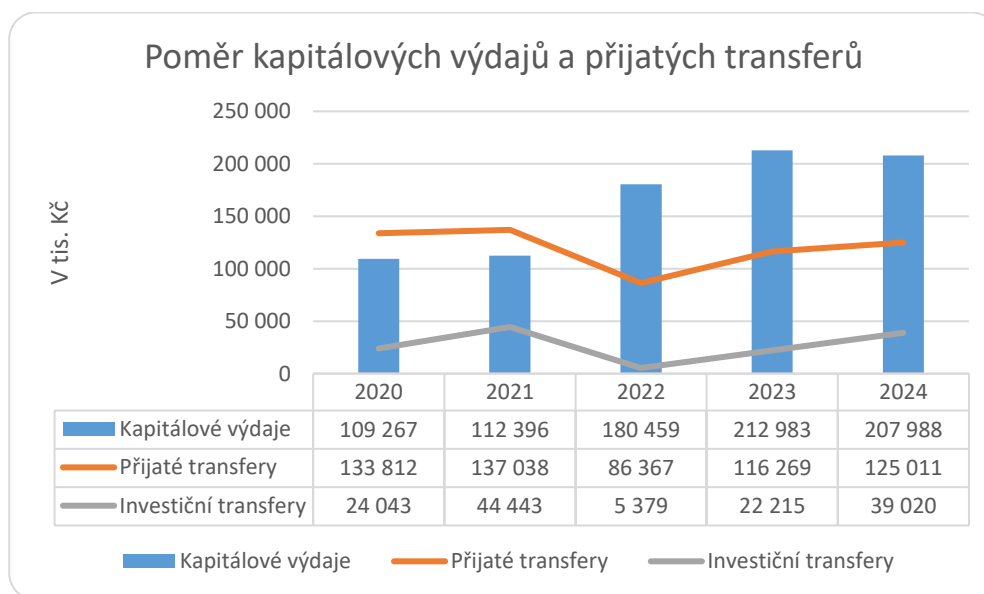
V roce 2024 došlo ke snížení investičních transferů i nákupů oproti předchozímu roku. Jedná se však jen o nepatrné snížení. Naopak městu výrazně vzrostly investice do akcií a majetkových podílů na 24 913 mil. Kč. Největší podíl jako každoročně tvoří investiční nákupy, kdy město investovalo do rekonstrukce křižovatky Zborovská. Celá tato investice měla tři etapy a celkově stála zhruba 12 milionů. Dalším důležitým výdaje roku 2024 je stavba nové cyklostezky Žáčkova, která měří téměř 2 km. Oba tyto projekty byly spolufinancovány Evropskou unií. Celkově rok 2024 přinesl stabilizaci investičních výdajů po předchozím růstu.

Obrázek 16: Struktura kapitálových výdajů za období 2020-2024 (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)

Při porovnání **kapitálových výdajů a přijatých transferů** je zřejmé, že v letech 2020 a 2021 byly přijaté transfery vyšší než kapitálové výdaje, to ukazuje na závislost na externím

financováním. Příčinou tohoto výsledku byla rozsáhlá pandemie a následné transfery státu a státní správy. Naopak v roce 2022 kapitálové výdaje výrazně narostly a převýšily přijaté transfery, kdy se město dostávalo zpět do normálních hodnot a financování z vlastních zdrojů. Zatímco investiční transfery představují malou část financování a jejich podíl je v průběhu období proměnlivý. Nejvyšší podíl investičních dotací na kapitálových výdajích byl v roce 2021, kdy dosáhl 39 %. Nejnižší podíl byl naopak v roce 2022 a to pouhé 3 %. Město nemůže spoléhat pouze na přijaté investiční transfery.

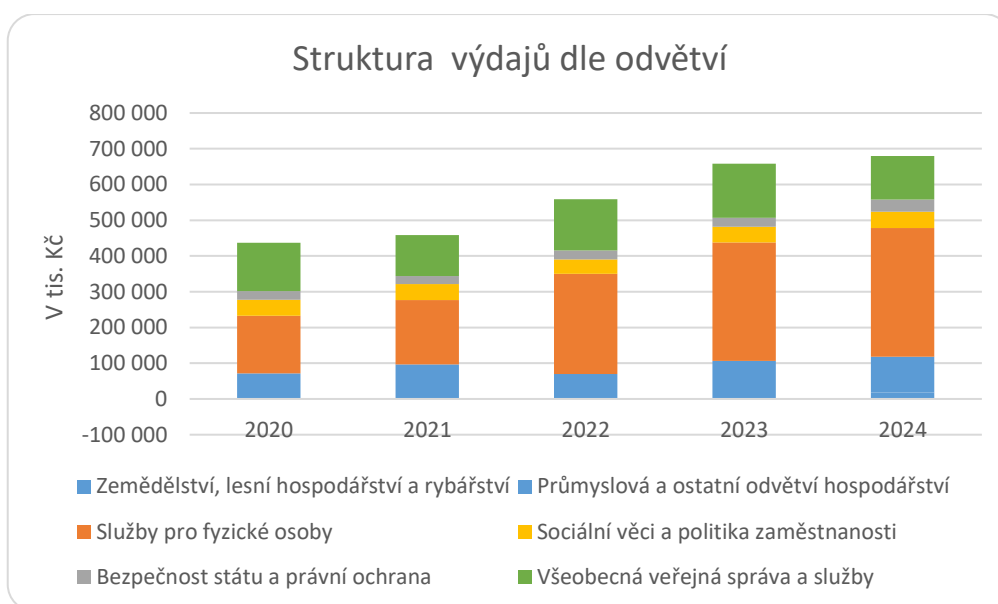
Obrázek 17: Poměr přijatých transferů a kapitálových výdajů (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)

Obrázek struktura výdajů dle odvětví pohlíží na alokaci výdajů z odlišné stránky. Ukazuje vývoj jednotlivých složek výdajů od roku 2020 do roku 2024. Na první pohled je z obrázku patrný růst celkových výdajů, které vyplývají z předešlých analýz. Největší nárůst nastal mezi lety 2022 a 2023. Nejvýznamnější odvětvím byly každým rokem **služby pro fyzické osoby**, jejichž podíl se v čase zvyšoval nejvíce. V roce 2020 tvořily **přibližně třetinu výdajů** a do roku 2024 se více než zdvojnásobily. Do tohoto odvětví se řadí výdaje na vzdělání, sport, zdravotnictví, bydlení atd. a ukazuje to na zvyšování důrazu města na sociální a veřejné služby pro své občany.

Druhým významným výdajovým odvětvím v Hranicích je **všeobecná veřejná správa a služby**, která tvoří stabilní část celkových výdajů. V průběhu sledovaných období došlo k mírnému nárůstu objemu tohoto odvětví, které bylo zapříčiněno výdaji spojené s modernizací a digitalizací státní správy města. Dalším významným pilířem je **průmyslové odvětví**, které také vykazuje rostoucí trend. Jediná výjimka nastala v roce 2022, kdy došlo

k mírnému poklesu, avšak od té doby město zaznamenalo výrazný nárůst téměř o 45 %. Růst svědčí o podpoře ekonomického prostředí v Hranicích a rozvoji průmyslu. Do této oblasti spadá stavebnictví, obchod a služby, doprava a vodní hospodářství. **Sociální věci a politika nezaměstnanosti** a bezpečnost státu a právní ochrana představují ve městě menší, ale stabilní složku výdajů. Výrazné zvýšení je patrné pouze v roce 2024. Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství se podílejí na celkových výdajích pouze minimálně, a proto nejsou na obrázku k vidění.

Celkově je z obrázku jasně vidět trend rostoucích veřejných výdajů, přičemž hlavními prioritami jsou služby pro fyzické osoby, podpora průmyslu a zajištění efektivního fungování veřejné správy. Tyto odvětví patří k předním v Hranicích.

Obrázek 18: Struktura výdajů dle odvětví (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)

7.3 Schválený rozpočet pro rok 2025

Zastupitelstvo Hranic na Moravě pro rok 2025 schválilo rozpočet s **pozitivním saldem** 72 500 tisíc Kč. Tato částka by však měla být dále upravena o splátku úvěru, a tedy konečná hodnota na financování investic a krytí závazku činí 52 milionů Kč. Při dodržení rozpočtu, by město po třech letech zakončilo rok s pozitivním saldem. Praxe je však velmi jiná, kdy tyto rozpočty jsou tvořeny tzv. na „hrubo“ a je obtížné se od nich neodchýlit, kvůli nečekaným situacím, které v průběhu roku mohou nastat. Z rozpočtu je patrné, že některé odvětví jsou silně ztrátové a to školství (výdaje 34,7 milionu Kč, příjmy pouze 1,7 mil Kč), kultura (30,9 milionů Kč, bez příjmu) a sport (26,7 milionů Kč, bez příjmu) a budou tak muset být hrazeny z transferů. Mezi další velké výdaje patří oblasti týkající se komunálních

služeb a dopravy. Některé odvětví vykazují i docela vyrovnané hospodářství. Mezi tyto odvětví patří například sociální záležitosti a nemovitosti, které vykazují i mírný kladný hospodářský výsledek. Zdaleka nejvyšší příjem se nachází v oblasti finančních operací a ostatních příjmů, kde se předpokládá příjem téměř 396 milionů Kč. Tyto prostředky by měly tvořit převážně příjmy z daní a různé druhy dotací a transferů, které městu plynou z kraje, státu anebo EU. Celkově lze vidět, že se Hranice zaměřují na **podporu školství, kulturu, dopravu a sport**.

Tabulka 6: Schválený rozpočet pro rok 2025 (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)

Oblast	Příjmy (Kč)	Výdaje (Kč)
Cestovní ruch a spolupráce	0	2 045 000
Školství	1 708 000	34 722 000
Kultura	0	30 910 000
Prezentace města	0	3 315 000
Sport	0	26 714 000
Sociální záležitosti	16 300 000	16 325 000
Nemovitosti	13 490 000	13 296 000
Komunikace	3 600 000	33 735 000
Doprava	0	22 245 000
Komunální služby a územní rozvoj	880 000	52 213 000
Odpady	14 300 000	43 689 000
Osadní výbory	0	2 800 000
Krizové řízení a požární ochrana	40 000	1 620 000
Městská policie	150 000	27 060 000
Chod úřadu a orgánů města	70 110 000	142 845 000
Finanční operace	20 680 000	6 240 000
Životní prostředí	942 000	5 726 000
Ostatní příjmy – finanční odbor	395 800 000	0
Celkem provozní příjmy a výdaje	538 000 000	465 500 000
Saldo rozpočtu		72 500 000
Financování (splátka úvěru)	20 500 000	
Financování (zbývá na investice a krytí závazků)		52 000 000

7.3.1 Plánované investice města Hranice v roce 2025

Na základě poskytnutých podkladů městem Hranice je pro rok 2025 naplánováno celkem více než 140 mil. Kč investičních a jednorázových výdajů. Tyto akce pokrývají široké spektrum přes oblasti školství, dopravy, komunálních služeb až po kulturní a sociální projekty.

Takto vysoký investiční objem má významný dopad na rozpočtovou kapacitu města a je proto nezbytné jej zohlednit při návrhu financování dalších projektů, včetně výstavby Informačního centra v Teplicích nad Bečvou.

Vhodné je vybrat takový způsob financování, který bude minimálně zatěžovat budoucí rozpočty města a nebude ohrožovat realizaci jiných schválených akcí. Tuto skutečnost budou reflektovat vypracované varianty financování v projektové části práce.

Níže je uveden přehled největších plánovaných investic podle rozpočtovaného objemu:

Tabulka 7: Přehled největších plánovaných investic pro rok 2025 (Interní dokumenty)

Název investice	Rozpočtovaná částka (Kč)
Informační centrum nádraží Teplice nad Bečvou	15 400 000
Chodník Smetanovo nábřeží	13 100 000
Demolice ubytovny Vrchlického ul.	13 200 000
Klimatizace budovy zámku	11 200 000
Revitalizace nábřeží Kropáčkova	10 000 000
Demolice budovy v Komenského ul.	9 000 000
Věž staré radnice	3 800 000
Zámecký klub revitalizace	3 200 000
Struhlovsko – modernizace 6 bytů	3 200 000
Charita – dotace na rekonstrukce zázemí	3 000 000

Tabulka zahrnuje pouze vybrané akce s nejvyšším finančním objemem, další desítky drobnějších investic nejsou z důvodu přehlednosti uvedeny.

➤ Zhodnocení reálné disponibilnosti přebytku

Město Hranice plánuje v rozpočtu na rok 2025 přebytek ve výši 52 mil. Kč. Zároveň však počítá s realizací investic v celkovém objemu přesahujícím 140 mil. Kč. Tento nepoměr ukazuje, že vlastní přebytek nebude pro financování všech akcí postačující.

Část investic bude pravděpodobně kryta z volných finančních prostředků z minulých let, tedy zůstatků na běžných a rezervních účtech města. Rozvaha k 31.12. 2024 uvádí, že město má krátkodobý finanční majetek v hodnotě přes 202 milionů Kč, kdy jen na běžném účtu se nachází více než 135 milionů Kč. Vzhledem k tomu je reálné uvažovat o krytí části

investičních výdajů z těchto rezervních prostředků. Další část může být financována prostřednictvím dotací nebo vnějších zdrojů, případně může dojít k přesunu realizace některých akcí do následujících let.

Z toho vyplývá, že uvedený plánovaný přebytek rozpočtu není plně disponibilní. Město sice disponuje značnými rezervami, ale je vhodné nové investice posuzovat vždy ve vztahu k celkové finanční bilanci, ostatním prioritám a udržitelnosti rozpočtu do budoucna.

Město Hranice dlouhodobě preferuje financování investičních akcí z vlastních zdrojů. Tato strategie vychází ze snahy minimalizovat zadlužení a udržet vysokou míru finanční samostatnosti. Využití úvěrových nástrojů je považováno za krajní řešení, především u projektů s výrazně vyšším objemem nebo strategickým významem.

7.4 Finanční analýza města

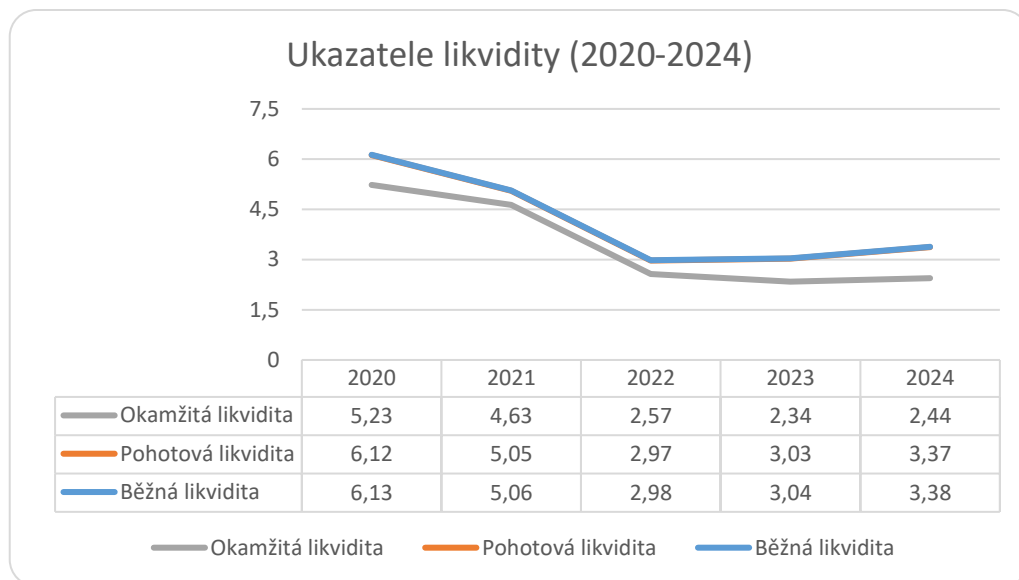
Tato podkapitola je věnována finanční analýze, která je důležitá z hlediska posouzení hospodaření města. Jsou zde sledovány pouze dílčí finanční ukazatele, které pomáhají upřesnit situaci města z oblasti financování, peněžních toků, soběstačnosti atd. To pomůže odhalit silné a slabé stránky města z pohledu hospodaření.

7.4.1 Likvidita

Vývoj finanční likvidity za sledovaná období je zachycen na obrázku. Hodnoty **běžné** a **pohotovité likvidity** dosahují podobných hodnot a mají tedy stejný klesající trend. To je způsobeno nízkým podílem zásob, což je pro města typické. Pohotový stupeň likvidity očišťuje ve svém výpočtu oběžná aktiva o zásoby (viz. kapitola 4). V prvních dvou letech měly Hranice všechny stupně likvidity výrazně nad doporučenými hodnotami, což ukazuje na vysokou hodnotu peněžních prostředků na účtech a v pokladně, které ztrácejí svou hodnotu, namísto investování. Příčinou vyšší likvidity byla pandemie COVID-19, kdy město omezilo investiční výdaje a realizovalo pouze menší projekty (viz. kapitola 6), a to vedlo k vyšší likviditě.

Od roku 2022 se hodnoty výrazně snížily, nicméně i přesto zůstaly nad minimální hranicí, která je stanovena na hodnotě 1 a představuje základní schopnost samosprávy hradit své krátkodobé závazky. Toto snížení likvidity souvisí se znovu nastartováním investičních výdajů do infrastruktury, školství, kultury a sportu. Běžný a pohotový stupeň likvidity dosáhl v roce 2022 nejnižších hodnot a od tohoto období začaly oba ukazatelé opět mírně narůstat. **Okamžitá likvidita**, která obsahuje pouze krátkodobý finanční majetek

a ekvivalenty vykazovala klesající charakter, který se od roku 2022, až po konec období stabilizoval. V roce 2023 byla dosažena nejnižší hodnota okamžité likvidity, a to zejména snížením peněz na účtech a zvýšením krátkodobých závazků, které tento ukazatel ovlivňují. Město tedy začalo lépe pracovat s peněžními prostředky, které investuje a může se očekávat, že přebytečné peněžní prostředky budou sloužit k financování projektů v budoucnosti.

Obrázek 19: Ukazatele likvidity za období 2020–2024 (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)

7.4.2 Autarkie

Autarkie je ukazatel, který slouží k hodnocení míry soběstačnosti jednotky a provádí se na základě výnosově nákladové báze nebo na bázi příjmů a výdajů. Obě metody ukazují, jestli město dokáže pokrýt svými výnosy/příjmy své náklady/výdaje z hlavní činnosti.

Autarkie příjmů a výdajů byla do roku 2021 nad hodnotou 1 a město tedy dosahovalo **finanční soběstačnosti**. Ve zbytku období tento ukazatel klesnu lehce pod doporučenou hodnotu 1 a to tedy znamená, že výdaje jsou vyšší než příjmy. Město od roku 2022 hospodaří s deficitem, což vyplývá i z analýz v předešlých kapitolách. Hranice zakončily ukazatel finanční soběstačnosti s hodnotou 0,92. Autarkie na základě nákladů a výnosů byla po celé období nad doporučenou hodnotu 1 a z toho plyne, že město v hlavní činnosti vytváří dostatečné výnosy, které slouží ke krytí nákladů. Hodnoty ukazatele vykazují klesající charakter a město by tomu mělo věnovat pozornost. Celkově lze říct, že Hranice na Moravě zaznamenávají růst příjmů, ale výdaje rostou rychlejším tempem, a to snižuje autarkii.

Tabulka 8: Ukazatel autarkie (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)

Položky v tis. Kč	2020	2021	2022	2023	2024
Příjmy	480 887	566 032	527 887	599 307	624 393
Výdaje	437 042	458 078	558 639	657 779	679 367
Výnosy z hlavní činnosti	422 269	542 318	520 327	555 492	560 513
Náklady z hlavní činnosti	342 802	438 712	428 881	468 556	488 294
Autarkie na bázi P a V	1,10	1,24	0,95	0,91	0,92
Autarkie na bázi V a N	1,23	1,24	1,21	1,19	1,15

7.4.3 Aktivita

Hranice na Moravě vykazovaly po celé období nižší dobu obratu pohledávek než závazků a to znamená, že pohledávky inkasuje dříve, než hradí své závazky. Z finančního hlediska se jedná o pozitivní trend.

Doba obratu pohledávek dosahovala různých výsledků, kdy se v prvních třech letech pohybovala v rozmezí 19–32 dnů. Rok 2023 vedl k velkému nárustu na 48 dní inkasa a v roce 2024 dokonce na 50 dní. Navýšení bylo zapříčiněno velkým nárudem krátkodobých pohledávek, přesněji dohadných účtů aktivních města, kdy byly zaúčtovány očekávané příjmy. **Doba obratu závazků** ze začátku analyzovaných období rostla, až v roce 2022 dosáhla nejvyšší hodnoty 71 dní. V dalších letech město tuto dobu obratu mírně zkrátilo a v roce 2024 tato doba činí 62 dní. Město si tedy nechává na placení svých závazků delší časový úsek, a to umožňuje efektivně řídit hotovost. Co se týká **poměru doby obratu** se Hranice držely pod úrovní 1, která indikuje doporučené hodnoty. Nejnižší hodnoty byly zaznamenány v letech 2021 a 2022 (0,33). Ve zbylých obdobích se poměr dostal přes hodnotu 0,80, což ukazuje na lepší vyrovnaní platebních toků.

Tabulka 9: Ukazatel aktivity (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)

Položky v tis. Kč	2020	2021	2022	2023	2024
Doba obratu pohledávek	31,71	19,44	23,79	47,80	49,76
Doba obratu závazků	44,26	58,08	71,47	57,36	61,93
Poměr doby obratu závazků a pohledávek	0,72	0,33	0,33	0,83	0,81

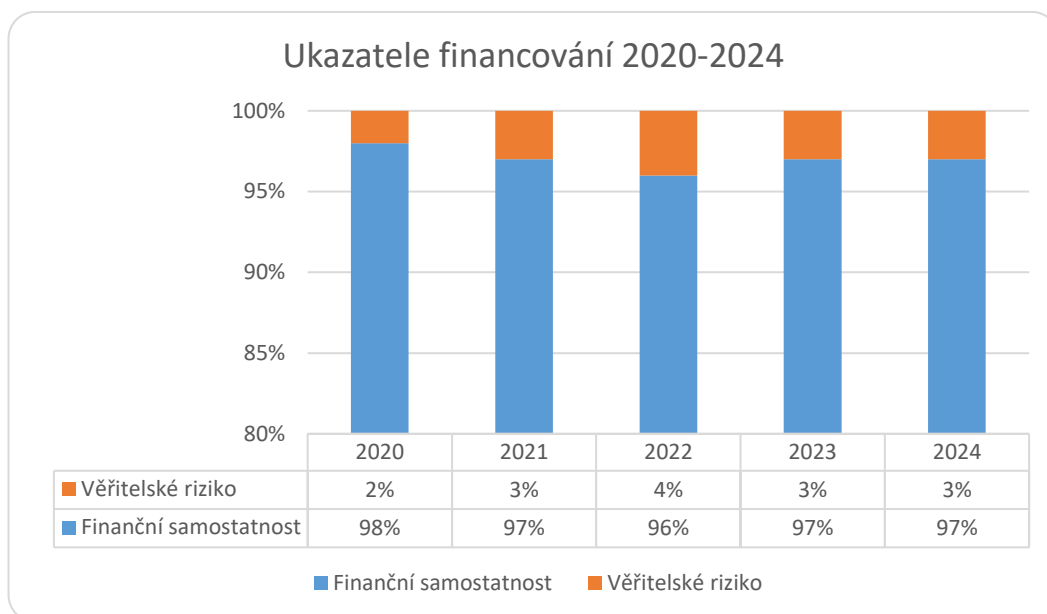
7.4.4 Ukazatele zadluženosti

U těchto ukazatelů město Hranice vykazuje poměrně stabilní hodnoty, a i dobrou celkovou finanční situaci. Výkyvy u jednotlivých ukazatelů jsou nepatrné.

Finanční samostatnost se vyjadřuje poměrem vlastního kapitálu a celkových pasiv a určuje nezávislost jednotky na externích zdrojích. U Hranic se tento ukazatel pohybuje mezi 96 % a 98 % ve všech obdobích, a to ukazuje, že město spoléhá na své zdroje financování. Nejnižší hodnota byla dosažena v roce 2022 (96 %), které byla následně v dalších letech vyvážena návratem na 97 %. **Věřitelské riziko** osciluje mezi 2–4 %, což značí, že město pečlivě kontroluje závazky a udržuje stabilní úroveň rizika. **Míra zadlužení** vlastního kapitálu Hranic na Moravě dosahuje nízkých hodnot a poukazuje na skutečnost, že město hospodáří dobře s vlastním kapitálem a příliš nevyužívá externí zdroje. Při pohledu na poslední ukazatel zadlužení – **cizí zdroje na 1 obyvatele** dosahují po celé období poměrně nízkých hodnot. To potvrzuje i malá míra zadlužení. Nejvyšší hodnotu dluhu připadajícího na jednoho obyvatele město zaznamenalo v roce 2022. Celkově lze konstatovat, že Hranice vykazují nízkou míru zadlužení.

Tabulka 10: Ukazatele zadlužení (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)

Položky v tis. Kč	2020	2021	2022	2023	2024
Vlastní kapitál	2 102 335	2 251 737	2 321 695	2 437 077	2 548
Pasiva celkem	2 015 418	2 143 977	2 321 573	2 406 213	2 631
Cizí zdroje	41 642	69 837	84 518	74 226	83 377
Počet obyvatel	17 999	17 818	17 495	17 978	18 024
Finanční samostatnost	98 %	97 %	96 %	97 %	97 %
Věřitelské riziko	2 %	3 %	4 %	3 %	3 %
Míra zadluženosti vl. kap.	0,02	0,03	0,04	0,03	0,03
Cizí zdroje na 1 obyvatele	2 313	3 919	4 833	4 130	4 627

Obrázek 20: Ukazatele financování za období 2020–2024 (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)

7.4.5 Podíl zastaveného majetku města

Z pohledu do tabulky je vidět, že Hranice využívají úvěrů prostřednictvím zástav zřídka. Ve sledovaných obdobích bylo zástavy majetku využito pouze v letech 2021 a 2022. V roce 2021 podíl zastaveného majetku dosáhl 2,83 %, kde byl zastaven majetek v hodnotě 77,3 milionu Kč. Následující rok tento podíl klesnul na 0,81 %. V ostatních letech nebyl evidován žádný zastavený majetek a ukazuje to, že město se svým majetkem hospodaří opatrně a příliš nevyužívá majetek jako zajištění pro úvěry. Celkový majetek každým rokem roste, kdy se od začátku období zvýšil o 28 %. Tento růst snižuje potřebu zajišťování úvěrů tímto způsobem.

Tabulka 11: Ukazatele podílu zastaveného majetku (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)

Podíl zastaveného majetku na celkovém majetku					
V tis. Kč	2020	2021	2022	2023	2024
Vymezení zastaveného majetku	0	77 321	23 181	0	0
Vymezení majetku pro výpočet	2 501 404	2 731 779	2 871 532	3 018 646	3 220 611
Podíl zastaveného majetku na celkovém majetku	0 %	2,83 %	0,81 %	0 %	0 %

7.5 Rozpočtová odpovědnost

Již z předešlých analýz vyplývá, že Hranice disponují **nízkou mírou zadlužení**. Nicméně v roce 2024 došlo k nárustu dluhu z 550 tis Kč na 10,03 milionu Kč. Příčinou růstu byl **úvěr** (9,48 mil. Kč), který byl sjednán k pokrytí dočasného rozpočtového schodku. Úvěr, který byl městem přijatý je krátkodobého charakteru, a tudíž musí být splacen do jednoho roku, a to omezuje zadlužení a přispívá k rozpočtové odpovědnosti. Pořád se však jednalo o nepatrnou hodnotu v poměru s průměrnými příjmy. U **podílu dluhu na příjmech** z procentuálního hlediska se to projevilo mírným nárůstem z 0,10 % na 1,73 %. Celkově lze říct, že Hranice na Moravě disponují vysokou mírou **rozpočtové odpovědnosti**, kvůli nízkému zadlužení.

Tabulka 12: Rozpočtová odpovědnost (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)

V tis. Kč	2022	2023	2024
Příjem v roce 2024	-	-	624 393
Příjem v roce 2023	-	599 307	599 307
Příjem v roce 2022	527 888	527 888	527 888
Příjem v roce 2021	566 033	566 033	566 033
Příjem v roce 2020	480 888	480 888	-
Příjem v roce 2019	461 695	-	-
Průměr za čtyři roky	509 126	543 529	579 405
Dluh celkem	0	550	10 030
Podíl dluhu k průměru příjmů	0,00 %	0,10 %	1,73 %

7.6 Soustava informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU)

Soustava informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU) je nástrojem Ministerstva financí ČR pro hodnocení hospodaření obcí a měst. Cílem je zajistit včasnou identifikaci případných finančních problémů a přispět ke zvýšení rozpočtové kázně a transparentnosti.

Ukazatele SIMU ukazují na celkově stabilní finanční situaci města. Provozní saldo každoročně roste, stejně jako čistá aktiva. Město si po celé období zachovává vysokou likviditu a jen minimální míru zadlužení. V roce 2024 je dluh na obyvatele pouhých 30,50 Kč. V tomto roce vzniká i dluhová služba, která je plně kryta provozním přebytkem. Dokládá

to i hodnota ukazatele krytí dluhové služby (25,19). Celkově lze říct, že město Hranice vstupuje do úvěrového financování v roce 2024 za příznivých podmínek.

Tabulka 13: Informativní ukazatele SIMU za období 2022–2024 (Monitor, 2024; vlastní zpracování)

Informativní ukazatele SIMU	2022	2023	2024
Počet obyvatel	17 495	17 978	18 024
Běžné výdaje na obyvatele	22 tis.	25 tis.	26 tis.
Finanční stabilita	0,95	0,96	0,97
Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech	0,84	0,81	0,79
Podíl celkových konsolidovaných výdajů na běžných příjmech	1,12	1,14	1,1
Saldo příjmů a výdajů po konsolidaci	-30 752 tis.	-58 472 tis.	-54 974
Provozní saldo	121 010 tis.	130 101 tis.	148 387 tis.
Rozdíl provozního salda a uhrazených splátek dluhopisů a půjčených prostředků	121 010 tis.	130 101 tis.	148 387 tis.
Podíl provozního salda k běžným příjmům	24,24 %	22,63 %	23,93 %
Podíl provozního salda na obyvatele	7 tis.	7 tis.	8 tis.
Podíl investičních transferů na kapitálových výdajích	0,03	0,10	0,19
Podíl kapitálových výdajů na provozním saldu	1,49	1,64	1,4
Krytí dluhové služby	0	0	25,19
Dluh na obyvatele	0	0	30,50
Krytí dluhu	220,06	236,59	269,79
Podíl cizích zdrojů bez dotačních záloh k celkovým aktivům	5,54 %	4,72 %	3,17
Čistá aktiva (v tis. Kč)	2 353 648	2 483 217	2 507 384
Čistá aktiva na obyvatele	135 tis.	138 tis.	139 tis.
Okamžitá likvidita	2,57	2,34	2,44

Monitorující ukazatele potvrzují tvrzení, že město Hranice hospodaří opatrně a v souladu s legislativou spojenou s rozpočtovou odpovědností. Zadlužení se pohybuje hluboko pod zákonným limitem. Podíl cizích zdrojů k aktivům je nízký a běžná likvidita se

zvyšuje. Město disponuje silnou finanční stabilitou a schopností pokrývat své závazky bez vyšších rizik.

Tab. 14: Informativní ukazatele SIMU za období 2022–2024 (Monitor, 2024; vlastní zpracování)

Monitorující ukazatele	2022	2023	2024
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti	0	0,10	1,73
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům	3,51	2,96	3,16
Běžní likvidita	2,98	3,04	3,38

8 PROJEKT FINANCOVÁNÍ INVESTIČNÍHO ZÁMĚRU MĚSTA

Tato kapitola se již bude věnovat konkrétnímu investičnímu záměru města Hranice, který se týká rekonstrukce a dostavby informačního centra – Teplice nad Bečvou. Tento projekt se zabývá potřebou revitalizace historického objektu z roku 1939 a jeho efektivnějšího využití pro informační, ale i turistické účely. Budova je památkově chráněna a v současné době slouží jako železniční zastávka a infocentrum, ovšem její technický stav již neodpovídá současným požadavkům. V rámci této diplomové práce budou analyzovány možnosti financování tohoto investičního záměru a zhodnoceny jejich dopady na hospodaření města. Cílem investičního záměru je zachování historického charakteru budovy a zároveň vytvoření moderního a funkčního prostoru pro návštěvníky a obyvatele regionu.

V úvodu bude nejprve představen a popsán investiční projekt informačního centra. Dále bude práce řešit rozpočet a odhadované náklady spojené s realizací projektu, které pomohou lépe pochopit finanční náročnost investice a možnosti jejího financování.

Pro posouzení ekonomických možností města byla v předchozích kapitolách vypracována analýza hospodaření města společně s analýzou finančních ukazatelů. To přináší ucelený pohled na hospodaření města v minulých letech a pomáhá lépe porozumět jeho současné finanční situaci i možným budoucím trendům. Výsledky této analýzy slouží k posouzení, jestli město Hranice disponuje dostatečnými prostředky na úspěšné dokončení projektu informačního centra (IC) v Teplicích nad Bečvou.

Realizace projektu je plánována od dubna 2025, přičemž dokončení stavebních prací se očekává do konce téhož roku. Projekt se v době zpracování této práce (duben 2025) nachází ve fázi příprav. Město již podalo žádost o dotaci a současně vyhodnocuje možnosti spolufinancování z vlastních prostředků nebo formou úvěru.

Pro tento projekt má již město k dispozici konkrétní návrhy, technické podklady a výzkumné zprávy, na jejichž základě probíhá příprava realizace. Diplomová práce vzniká na základě žádosti města Hranice, které chce navrhnout možné návrhy financování. Město dlouhodobě preferuje realizaci investičních projektů z vlastních zdrojů a udržuje si nízkou míru zadlužení. Vedení města však zároveň požaduje i posouzení variant, které zahrnují dofinancování formou úvěru.

8.1 Představení projektu

Město Hranice se rozhodlo investovat do revitalizace historického nádraží v Teplicích nad Bečvou s cílem vytvořit nové moderní informační centrum, které by mělo být podstatným objektem pro turisty a návštěvníky regionu. Projekt má zachovat historickou stránku budovy a zároveň by měl obsahovat moderní prvky infrastruktury a služeb, které podpoří rozvoj cestovního ruchu a zvýší celkovou zajímavost města.

Jedním z hlavních důvodů realizace tohoto projektu je rostoucí turistický ruch v této oblasti, který je pro Hranicko významný. Region je znám pro svou bohatou historii, lázně, přírodní krásy, léčivé prameny a Zbrašovské aragonitové jeskyně. Poblíž se nachází i Hranická propast. Jedná se o nejhlubší zatopenou propast na světě, která láká nejen turisty, ale také odborníky z různých koutů světa. Kombinace těchto věcí dělají z této části města oblíbenou destinaci pro domácí i zahraniční turisty. Současný stav objektu IC není dostatečně reprezentativní a neodpovídá potřebám pro rostoucí počet návštěvníků.

Obrázek zachycuje stávající stav budovy, která vykazuje znaky opotřebení a je patrné, že revitalizace je potřebná, aby budova odpovídala současným standardům. V rámci projektu dojde nejen k technické obnově, ale také k vytvoření prostorů, které budou efektivně využívány a podpoří rozvoj cestovního ruchu.

Obrázek 21: Fotka současného stavu budovy. (INFOCENTRUM HRANICE, 2024)

Nové informační centrum má sloužit jako významný bod pro poskytování informací o turistických atrakcích, kulturních památkách a přírodních zajímavostech v regionu. Objekt bude zároveň obsahovat pro návštěvníky možnost občerstvení, hygienické zařízení (veřejné toalety) a také výstavu, která bude prezentovat historii a přírodní krásy Hranic.

8.1.1 Umístění projektu

Projekt bude realizován na pozemcích s parcelními čísly 1289/1 a 1289/2, které se nacházejí v katastrálním území Hranice. Tyto pozemky jsou součástí historického areálu nádraží v Teplicích nad Bečvou a jejich vlastnictví je rozděleno mezi Město Hranice a Správu železnic.

Díky své poloze bude informační centrum dostupné jak pro pěší návštěvníky, tak pro ty, co dorazí vlakem, na kole nebo autem. Zastávka železniční stanice umožní snadné napojení na města v regionu a důležité jsou i blízké silniční tahy I/35 a II/348, které zajistí dostupnost pro veřejnou dopravu. V okolí budovy vedou turistické trasy a cyklostezky, které vedou k nejvýznamnějším kulturním a přírodním památkám. Mezi ně patří například Lázně Teplice nad Bečvou, Hranická propast nebo cyklostezka Bečva, která je oblíbená mezi cykloturisty. Tyto faktory napomáhají k tvrzení, že se informační centrum má stát důležitým bodem pro návštěvníky.

Obrázek 22: Katastrální pohled na parcely projektu (iKatastr, 2024)

Lokalita se nachází v několika ochranných pásmech, a to může představovat určité ztížení při realizaci projektu. Jedním z nich je ochranné pásmo Českých drah (ČD), a to znamená splnění přísných stavebních a bezpečnostních norem. Výstavba nesmí ohrozit provoz železniční dopravy a zároveň musí splnit požadavky Správy železnic, které jsou dané zákonem č. 266/1994 Sb., zákon o drahách (ČESKO, 1994). Dále se projekt nachází v ochranném pásmu přírodních léčivých zdrojů, které se vztahuje na lázeňskou oblast Teplice nad Bečvou. Toto pásmo klade vysoké nároky na ekologická opatření, tak aby nedošlo k narušení a manipulování s vodou (MZD, 2024). Posledním ochranným pásmem je záplavové území Q100, což je oblast s výskytem stoleté vody. Proto je potřeba k realizaci projektu implementovat ochranné opatření. Vzhledem ke specifickým požadavkům a norem ochranných pásem bude realizace projektu finančně náročnější, než by byla v centru města.

8.1.2 Technické řešení projektu

Tato kapitola slouží jako nezbytný podklad pro další části diplomové práce, kde budou rozebrány možnosti financování a návrhy projektu. Bude se zabývat technickým řešením informačního centra a je důležitou částí diplomové práce, protože poskytne detailní přehled o jednotlivých pracích a stavebních objektech. Tyto informace budou zásadní pro následnou

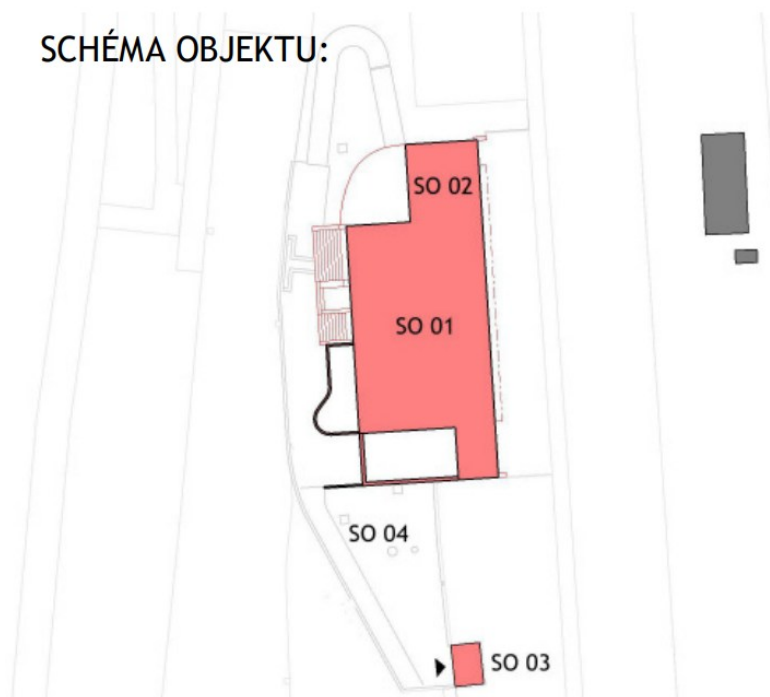
analýzu financování projektu, jelikož náročnost prací přímo souvisí s celkovými investičními náklady.

Projekt rekonstrukce a dostavby Informačního centra zahrnuje komplexní úpravy stávající budovy nádraží a jejího okolí. Cílem technického provedení je modernizace starého objektu a zároveň zachování historických prvků stavby.

Město požaduje, aby se projekt skládal z těchto hlavních částí, přičemž každá z nich bude mít svůj účel:

- ✓ Informační centrum (označení SO 01)
 - Oprava památkově chráněného objektu nádraží
 - Vybudování kulturní expozice, veřejných prostor a toalet
 - Instalování osvětlení, topení a klimatizace budovy
 - Bezbariérový přístup
- ✓ Občerstvení (označení SO 02)
 - Návrh prostoru pro bistro nebo kavárnu
 - Návrh venkovního posezení
 - Gastronomické vybavení
- ✓ Technický objekt (označení SO 03)
 - Menší budova u hlavního objektu, pro umístění čerpadel
 - Zázemí pro třídění a skladování odpadu
- ✓ Zpevnění plochy a mobiliář (označení SO 04)
 - Revitalizace okolí objektu
 - Nové chodníky, lavičky, mobiliář a informační panely
 - Navázání na stávající turistické trasy

SCHÉMA OBJEKTU:

Obrázek 23: Schéma objektu projektu IC (Zdroj: Interní dokumenty města Hranice)

Současně je nutné zmínit ekologická a jiná opatření, kdy je zapotřebí zajistit například odvedení splaškových vod, které by měli minimalizovat dopady na životní prostředí. Dále zajistit jednotnou areálovou kanalizaci a vytvořit systém sběru dešťové vody, která může být využita pro zavlažování zeleně.

Dalším požadavkem na projekt je splnění energetické a ekologické účinnosti, pomocí aplikování moderních technologií. Například město plánuje využít tepelná čerpadla a LED osvětlení. Dále by podle mého názoru mohlo město zvážit instalaci fotovoltaických panelů, které by dále snížily provozní náklady, a zároveň by mohlo využít širokou nabídku dostupných dotačních programů na jejich financování.

8.2 Finanční nákladovost

Stanovení celkové nákladovosti je klíčové pro posouzení finanční náročnosti plánovaného projektu. Tato část se zaměří na rozčlenění předpokládaných výdajů na jednotlivé stavební objekty (viz. kapitola 8.1.2), které tvoří součást investičního záměru IC v Teplicích nad Bečvou.

Tabulka představuje náklady na realizaci jednotlivých stavebních objektů, které v celkové výši činí 50 400 000 Kč včetně DPH. Částka zahrnuje veškeré stavební práce, technické práce, související inženýrské činnosti a úpravy okolí. Náklady jsou stanoveny na

základě projektové dokumentace a rekapitulace položek stavby. Jejich výše odpovídá rozsahu plánovaných stavebních objektů a také náročnosti.

Tabulka 14: Přehled hlavních nákladových položek (Interní dokumenty města Hranice)

Stavební objekt	Popis	Cena s DPH (Kč)
SO – 00	Příprava území	844 885
SO – 01	Informační centrum	42 256 023
SO – 02	Občerstvení	2 453 011
SO – 03	Technický objekt	2 353 963
SO – 04	Zpevnění plochy a mobiliář	2 295 552
Ostatní náklady	Vedlejší rozpočtové náklady	196 556
Celkem		50 400 000

Největší část nákladů (přes 83 %) bude vynaložena na samotnou výstavbu informačního centra. Další položky mají pouze malý podíl na celkovém projektu. Těmito položkami jsou technické zázemí, zpevnění plochy, mobiliář a doplňkové stavební úpravy. Tyto náklady jsou výrazně ovlivněny technickými a legislativními podmínkami, kvůli umístění projektu ve třech ochranných pásmech (železniční trať, záplavové území a ochrana přírodních a léčivých zdrojů). Tohle jsou faktory, které vyžadují zvláštní, a tedy nákladnější stavební řešení, vyšší technický dozor i různá opatření.

Město při plánování investičních projektů dlouhodobě preferuje financování z vlastních zdrojů. Tímto přístupem si chtějí zachovat nízkou míru zadlužení a vysokou finanční nezávislost (viz. kapitola 7.4. o finanční analýze města). V případě projektu výstavby informačního centra bude proto jednou z uvažovaných variant právě realizace bez využití úvěrového zatížení.

8.3 Harmonogram projektu

Harmonogram projektu hraje klíčovou roli při plánování a financování investičního záměru. Město již má harmonogram stanovený, takže jsem vytvořil časový rámec a síťovou analýzu k jednotlivým fázím projektu. To by mělo přispět k identifikaci kritických činností, které jsou důležité pro minimalizaci finančních rizik a celkovému pochopení průběhu investice.

Doby trvání jednotlivých činností jsem stanovil na základě analýzy stavebního harmonogramu a běžných časových potřeb na podobné typy projektů. Vzhledem k tomu, že detailní časový plán nemá město vypracován, byly jednotlivé hodnoty nastaveny tak, aby odpovídaly reálným podmínkám projektu a dále mi umožnily provést analýzu kritické cesty. Je důležité také zmínit, že skutečné doby trvání jednotlivých fází mohou být ovlivněny několika faktory (sezonní vlivy, dostupnost materiálu, administrace).

Tabulka 15: Harmonogram projektu s odhadovanými dobami trvání (Interní dokumenty města Hranice; vlastní zpracování)

Činnost	Odhadovaná doba trvání (týdny)	Poznámky
Příprava dokumentů	8	Vypracování potřebných dokumentů a studií
Získání povolení	12	Získání stavebního povolení a dalších dokumentů
Příprava staveniště	4	Vyklizení a zařízení staveniště
Demolice a zemní práce	6	Příprava základů a bourací práce
Hrubá stavba	24	Vybudování nosných konstrukcí, střechy a stropů
Instalace technologií	10	Montáž elektřiny, vodoinstalace, vytápění atd.
Vnitřní a venkovní úpravy	8	Omítky, podlahy, obklady, fasáda apod.
Dokončení práce	4	Revize, zkušební provoz a předání dokončené stavby
Ukončení projektu	2	Administrativní ukončení projektu, kolaudace a následný začátek provozu

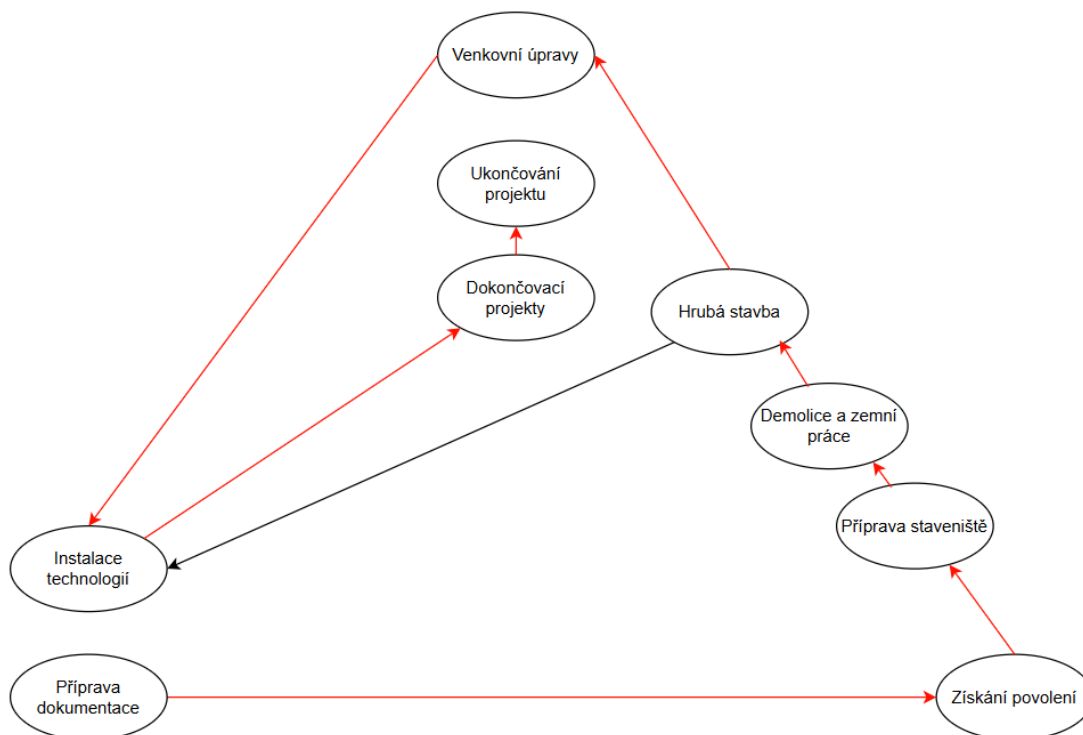
Celková odhadovaná doba trvání projektu je 78 týdnů (přibližně 1,5 roku). Dle mého je tento časový rámec projektu realistický s ohledem na jeho rozsah a porovnání s jinými podobnými projekty. Nejdelší fází by měla být hrubá stavba (24 týdnů), která má největší podíl na celkovém harmonogramu. To vyplývá z náročností prací s ní spojené. Další důležitou fází je technologická instalace (10 týdnů), která přímo navazuje na dokončení hrubé stavby. Jako hlavní věc, zde vidím včasné objednání zařízení a materiálů (např. zmiňovaná tepelná čerpadla), aby nebylo nutné čekat na dodávky a nedošlo tak k prodlevám v harmonogramu. Dokončovací práce (4 týdny) a administrativní ukončení projektu (2 týdny) patří ke krátkým časovým úsekům, ale jejich správné provedení řadím mezi klíčové pro úspěšné uvedení informačního centra do provozu.

Obrázek č. 24 znázorňuje síťovou analýzu projektu, která ukazuje návaznost jednotlivých činností potřebných k dokončení informačního centra.

Červené šipky označují kritickou cestu projektu – tyto činnosti musí proběhnout včas, jinak dojde k posunutí termínu dokončení.

Černé šipky ukazují vedlejší činnosti, které mohou mít určitou časovou rezervu.

Vytvořil jsem pro projekt síťovou analýzu s celkovou kritickou cestou, kdy se délka projektu zkrátila na 60 týdnů. Díky souběžnému provádění některých fází dochází k efektivnějšímu rozložení stavebních prací. Instalace technologií může být zahájena dříve a probíhá paralelně s dokončovacími pracemi na hrubé stavbě, což přispívá ke zkrácení celkové doby realizace.

Obrázek 24: Síťová analýza projektu s vyznačenou kritickou cestou (Vlastní zpracování)

8.4 SWOT analýza

V rámci diplomové práce jsem vypracoval SWOT analýzu projektu rekonstrukce nádražní budovy na IC. Cílem této podkapitoly je identifikovat silné a slabé stránky projektu, a přitom zhodnotit dostupné příležitosti a hrozby, které mohou mít vliv na realizaci či budoucí provoz. SWOT analýza podává ucelený přehled o pozitivních a možných rizicích.

Investice města do projektu přeměny nádražní budovy na informační centrum má podle mě velký potenciál pro růst turismu a zlepšení infrastruktury. Hlavní výhodou je dobrá poloha a možnost čerpání dotací, které by měly snížit nákladovost. Na druhou stranu bude náročné zajistit dlouhodobou udržitelnost provozu a zároveň dodržet časový plán, aby nedošlo ke zpožděním. Pro úspěšné dokončení bude důležité efektivní řízení nákladů, včasné podání žádosti o dotace a dodržení stavebních termínů. Klíčovou bude také zvolená strategie budoucího využití, aby tento projekt přinášel ekonomický prospěch městu a nebyl pouhou finanční zátěží.

Tabulka 16: První část – SWOT analýza (Vlastní zpracování)

Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
☑ Strategická poloha – budova se nachází v blízkosti důležitých dopravních spojení (vlak, autobus, silnice). To zajišťuje snadnou dostupnost pro návštěvníky.	☒ Ochranná pásma – projekt se nachází v mnoha těchto pásmech a podléhá přísným regulacím (ochranné pásmo dráhy, záplavové území, přírodní léčivé zdroje).
☑ Zlepšení image – revitalizace nádražní budovy přinese nový vzhled města a využití chátrajícího objektu.	☒ Vysoké náklady na projekt – rekonstrukce budovy vyžaduje značné finanční prostředky.
☑ Navýšení cestovního ruchu – vytvoření informačního centra podpoří rozvoj turismu v oblasti.	☒ Dlouhý přípravný proces – kvůli regulačním omezením může přípravný a schvalovací proces trvat déle. Projekt se může zpoždit.
☑ Možnost využití dotací – na projekt je možno čerpat dotaci.	☒ Možné provozní problémy – zajištění dlouhodobé udržitelnosti nákladů po uvedení do provozu.

Tabulka 17: Druhá část – SWOT analýza (Vlastní zpracování)

Příležitosti (Opportunities)	Hrozby (Threats)
Možnost vícero čerpání dotací z jiných programů.	V průběhu realizace mohou vzniknout nečekané výdaje
Zvýšení návštěvnosti v dané oblasti a napojení na další památky.	Složitá koordinace stavebních prací, protože projekt je umístěn v aktivní železniční zóně.

Široká síť místních podnikatelů (ubytování, gastronomie, doprava), kteří mohou být do projektu zapojeni.	Riziko opoždění dotačních prostředků, pokud nebudou provedeny administrativní práce včas.
Možnost instalace ekologických zařízení (Fotovoltaické panely atd.).	Nízký zájem turistů nebo nedostatečné využití služeb po dokončení projektu.

8.5 Možnosti financování projektu

Vzhledem k vysoké nákladnosti tohoto investičního záměru není financování projektu pouze z vlastních zdrojů nebo prostřednictvím úvěrů vhodné. Na základě předchozích analýz je nezbytné, aby město při realizaci tohoto projektu využilo i nenávratné finanční prostředky, zejména formou dotací, které mohou při splnění stanovených podmínek pokrýt významnou část nákladů. Město již požádalo o dotaci, jejíž podmínky a specifika budou v této práci podrobně představeny. Následně budou na žádost města uvedeny možnosti dofinancování projektu, které mohou zajistit pokrytí zbývajících finančních nákladů.

8.5.1 Cizí nenávratné zdroje

Financování projektu informačního centra v Hranicích je zajištěno částečně prostřednictvím dotace z Integrovaných teritoriálních investic (ITI) Olomoucké aglomerace. Tato kapitola se zaměří na podrobnosti o městem zvolené dotaci, na její podmínky, oprávněné žadatelé a financování. Získání těchto prostředků pomůže k snížení finanční zátěži města, ale zároveň s sebou nese i specifické požadavky na realizaci projektu. V této části proto budou popsány klíčové aspekty dotace a její vliv na celkové financování investičního záměru.

➤ Základní informace o dotaci

Město Hranice podalo žádost o dotaci ve výši 35 milionů Kč v rámci Integrovaných teritoriálních investic (ITI) Olomoucké aglomerace, které spadají pod operační programy Evropské unie pro programové období 2021+. Tato dotace je určena na financování projektů zaměřených na rozvoj cestovního ruchu, infrastruktury a veřejných služeb v regionu. V době zpracování této práce zatím nebylo vydáno rozhodnutí o přidělení dotace. Analýza proto počítá s touto variantou jako s hlavní, ale zohledňuje i alternativní scénáře financování projektu v případě, že by dotace nebyla schválena.

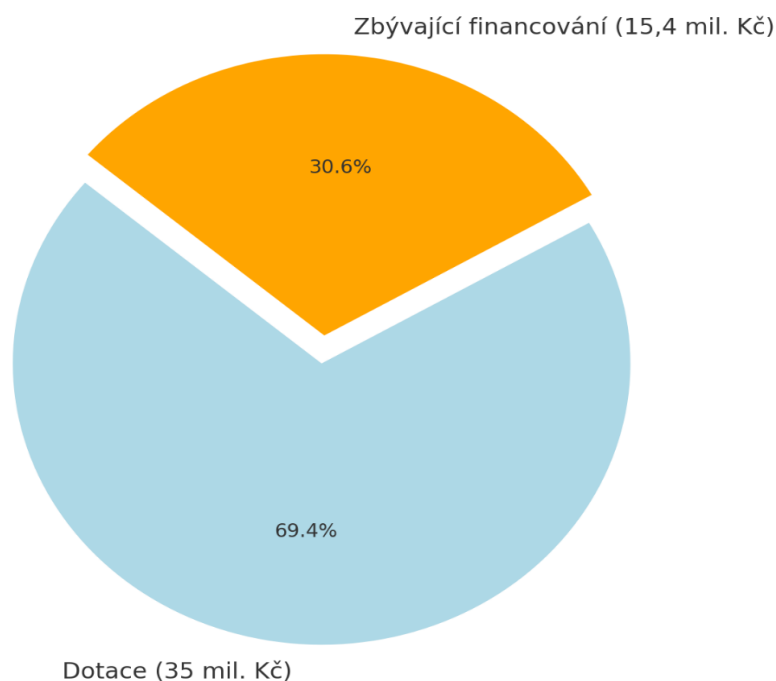
Dotace z ITI Olomoucké aglomerace je zaměřena na projekty, které přispívají k udržitelnému rozvoji měst a obcí. Přispívá k revitalizaci veřejných budov, rozvoji cestovního ruchu a ekologicky udržitelné investice. Projekty, které jsou financované tímto

programem musí splňovat požadavky na udržitelnost, efektivitu využití veřejných prostředků a strategický přínos pro regionální rozvoj (Olomoucká aglomerace, 2025).

Pro přidělení dotace je nutné splnit podmínky výzvy, posouzení z hlediska technické proveditelnosti a celkového dopadu na region. Součástí podmínek pro čerpání dotace je rovněž dodržení stanoveného harmonogramu realizace projektu (Olomoucká aglomerace, 2025).

Na obrázku lze vidět koláčový graf, který znázorňuje podíl dotace na celkovém financování projektu. Je patrné, že dotace bude pokrývat 69,4 % nákladů (35 milionů Kč), zatímco zbývajících 30,6 % (15,4 milionů Kč) musí být dofinancováno jinými prostředky. Tento vysoký podíl výrazně snižuje finanční zatížení města. Pořád je však důležité zajistit financování zbylé části projektu.

Podíl dotace a zbývajícího financování projektu

Obrázek 25: Podíl dotace a zbývajícího financování projektu (Vlastní zpracování)

➤ Specifika dotace

Pro získání a čerpání dotace z ITI Olomoucké aglomerace je nutné splnit řadu specifických požadavků a podmínek. Podmínky určují nejen způsobilost žadatele, ale také strategický význam projektu, financování a harmonogram realizace apod. V této kapitole uvedu a popíšu ty nejdůležitější požadavky, které musí být splněny pro schválení přidělení dotace.

1. Strategický význam projektu – projekt musí být v souladu se Strategií ITI Olomoucké aglomerace a přispívat k rozvoji této oblasti. Projekt musí být zaměřen na oblasti, jako je doprava, infrastruktura, cestovní ruch apod. (ITI Olomoucké aglomerace, 2025).
2. Integrovaný přístup – tato podmínka je dána navázáním projektu na další investice v regionu. To znamená, že by projekt měl být součástí širšího strategického rozvoje území a mít dlouhodobý přínos pro obec či město (ITI Olomoucké aglomerace, 2025).
3. Zařazení mezi strategické projekty a vyjádření výboru ITI – Pro získání dotace je nutné podat projektový záměr. Tento záměr je následně posuzován pracovními skupinami a Řídicím výborem ITI OA. Podmínkou pro získání dotace je získání kladného stanoviska (ITI Olomoucké aglomerace, 2025; MMR, 2024).
4. Financování a alokace prostředků – pro veřejné instituce a města je míra podpory stanovena ve výši 85 % uznatelných nákladů (MMR, 2024).
5. Oprávnění žadatelé – Mezi subjekty, které mohou o dotaci žádat, patří města a obce v rámci Olomoucké aglomerace, organizace zřizované městy a obcemi, dobrovolné svazky obcí a jejich organizace, nestátní neziskové organizace, církve a další veřejně prospěšné subjekty (MMR, 2024).
6. Hodnocení a výběr – projekty jsou kvalifikovány na základě kritérií přijatelnosti. Mezi kritéria se řadí potřebnost realizace projektu, pozitivní dopad na region, udržitelnost projektu apod. (MMR, 2024).

Uvedení specifikací a požadavků dotace v této práci je podstatné, protože určují podmínky úspěšného čerpání nenávratných prostředků. Každý dotační program má jasně definována pravidla, která mají zajistit, že takto podpořené projekty budou dlouhodobě udržitelné, ekonomicky efektivní a přínosné regionu. Dodržení podmínek je pro město klíčové, aby došlo ke schválení dotace a také pro minimalizaci rizika sankcí nebo vrácení získaných prostředků.

8.5.2 Vlastní zdroje města

Tato podkapitola uvádí teoretickou variantu plného financování projektu z vlastních zdrojů města. Ačkoliv je v současné době počítáno s využitím dotačních prostředků, cílem této části

je přiblížit finanční náročnost projektu. Zároveň tato varianta slouží jako srovnávací rámec pro vyhodnocení výhodnosti dotačního financování.

Financování informačního centra v Hranicích z vlastních zdrojů může přinést vyšší kontrolu nad celou realizací projektu. Město může samostatně rozhodovat o důležitých otázkách projektu, jako je harmonogram nebo výše investic a zároveň není závislé na externích zdrojích. Velkou výhodou při této variantě financování je i odstranění administrativní zátěže, která je spojena u využívání dotačních programů. Město by se tak nemuselo řídit předem danými podmínkami a požadavky. Na druhou stranu je financování projektu výhradně z vlastních zdrojů výraznou finanční zátěží pro rozpočet města a může dojít k omezení jiných důležitých investic.

Analýza finanční situace města Hranice ukazuje, že v posledních letech město čelilo deficitům, přičemž skutečné výdaje pravidelně převyšovaly příjmy, což vedlo k negativnímu saldu v roce 2024. I přesto, že město plánuje přebytek rozpočtu v roce 2025, je nutné si uvědomit, že historické odchylky mezi schváleným a skutečným rozpočtem ukazují na potřebu opatrnosti při plánování.

Město má plánovaný přebytek rozpočtu ve výši 52 mil. Kč pro rok 2025, který by měl stačit na pokrytí běžných výdajů. Nicméně vzhledem k tomu, že město v minulosti podcenilo své příjmy a výdaje, může být přebytek nedostatečný pro financování investičních projektů, jako je výstavba Informačního centra, pouze z vlastních zdrojů.

Celkově lze konstatovat, že i přesto, že město disponuje určitými vlastními prostředky, bude pro realizaci investičního záměru nezbytné kombinovat vlastní zdroje s externím financováním a dotačními příležitostmi. Takový přístup zajistí dostatečné prostředky pro realizaci projektu a minimalizuje rizika spojená s finančními výkyvy.

Tabulka 18: Porovnání schválených a skutečných rozpočtů města (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)

Položka v tis. Kč	2023		2024		2025
	Schválený	skutečný	schválený	skutečný	schválený
Celkové příjmy	430 730	599 307	490 050	624 394	538 000
Celkové výdaje	408 730	657 779	436 050	679 367	465 500
Saldo	15 000	-58 472	54 000	-54 974	52 000

8.5.3 Úvěry a půjčky

Úvěrové financování představuje návratnou formu finanční podpory, která při využití zvyšuje celkovou zadluženost obce. Z tohoto důvodu je nezbytné při rozhodování o jeho využití zvážit klíčové parametry, kterými jsou doba splatnosti, výše úrokové sazby, struktura splátek a způsob zajištění závazku. V praxi bývá ručení úvěru obcemi realizováno prostřednictvím obecního majetku nebo budoucích příjmů, které dále mohou negativně ovlivnit rozpočet v dalších letech (Provazníková, 2015).

Dále je potřeba počítat s náklady spojené s úvěrem (úroky a splátka jistiny), které zatěžují rozpočet v dlouhodobém horizontu. Tato varianta financování, tak může ovlivnit flexibilitu města pro realizaci jiných projektů. Využití úvěru proto musí být pečlivě zváženo z hlediska udržitelnosti a dopadu na budoucí hospodaření města (Provazníková, 2015).

Město Hranice dlouhodobě hospodaří s velmi nízkou mírou zadlužení. To vyplývá z finanční analýzy a rozpočtové odpovědnosti. V roce 2024 činil celkový dluh města přibližně 10 milionů Kč (tedy 1,73 % průměrných ročních příjmů). Tato hodnota dokládá, že se město drží pasivní úvěrové politiky a zbytečně se nezadlužuje.

Kdyby nebyla uvažována dotace z ITI Olomoucké aglomerace a město by mělo financovat celý projekt ve výši 50,4 milionu Kč pouze z úvěru, došlo by k výraznému zhoršení finančních ukazatelů a finančního zdraví města. Takto vysoký úvěr by představoval dlouhodobou zátěž pro rozpočet města a omezení investičních aktivit. Z těchto důvodů je mnohem realističtější uvažovat o úvěrovém financování pouze ze zbývající části projektu, tedy částky 15,4 milionu Kč, která není kryta dotací. Přestože Hranice vykazují velmi nízkou míru zadlužení a mají kvalitní předpoklad pro využití úvěru, je stále potřeba pečlivě zvážit, zda by tato varianta financování byla ekonomicky únosná.

V následující části práce proto provedu analýzu možností úvěrového financování této části investice. Zaměřím se na výběr vhodného typu úvěru, podmínky financování, výši splátek a dopad na rozpočet města, abych zjistil, zda je tato varianta skutečně efektivní a ekonomicky přijatelná.

9 NÁVRHY FINANCOVÁNÍ PROJEKTU

V této části práce budou navrženy tři varianty financování projektu informačního centra. Všechny budou vycházet z informace, že město již získalo zmíněnou dotaci a budou se tedy zabývat dofinancování zbývajících částí projektu. Postupně budou představeny možnosti dofinancování pomocí vlastních zdrojů, využití bankovního úvěrů a kombinace obou přístupů. Každá varianta bude dále analyzována z pohledu dopadu na rozpočet města a jeho budoucí hospodaření

9.1 Varianta 1: dotace + vlastní zdroje

Tato část se bude věnovat variantě financování investičního záměru města Hranice pouze prostřednictvím vybrané dotace z ITI Olomoucké aglomerace a vlastních zdrojů. Taková kombinace financování se může zdát jako efektivní řešení, a to hlavně díky dobré finanční situaci města a vysoké míře poskytnuté dotace. Z hlediska rozpočtové odpovědnosti a udržitelnosti se jedná o konzervativnější přístup. Jedná se o variantu, která nevyžaduje úvěrové zatížení a zároveň snižuje rizika spojená s dlouhodobými závazky. Přesto bude dále potřeba zvážit budoucí dopad na rozpočet města, udržitelnost, celkové přínosy a omezení investic. Zároveň je však třeba upozornit, že využití vlastních prostředků by mělo být plánováno s ohledem na další významné investiční akce města. Velké vyčerpání rezerv by mohlo vést k omezení rozpočtové flexibility v budoucích letech nebo ke zpoždění jiných důležitých projektů. Tuto skutečnost je třeba při posuzování varianty zohlednit.

9.1.1 Struktura financování

Tabulka přehledně ukazuje rozložení financování projektu mezi externí a vlastní zdroje. Vyplývá z ní, že velká část nákladů bude pokryta dotací (69,4 %), a to značně snižuje finanční zátěž města. Zbývajících 15 400 tisíc Kč (30,6 %) může být pokryto bez potřeby využití úvěru a pouze tedy z vlastních zdrojů města. To je výhodné z hlediska dlouhodobé udržitelnosti hospodaření.

Taková struktura financování umožňuje maximálně využít externí prostředky, a přitom zachovat dobrou rozpočtovou stabilitu bez potřeby úvěrového zatížení. Město Hranice má navíc dostatečné finanční zázemí, které mu dává možnost použít vlastní zdroje k dofinancování zbylé části projektu.

Tabulka 19: Struktura financování Varianty 1 (Interní dokumenty; Vlastní zpracování)

Položka	Částka v Kč	Procentuální vyjádření
Celkové předpokládané náklady	50 400 000 Kč	100 %
Dotace z ITI Olomoucké aglomerace	35 000 000 Kč	69,4 %
Vlastní podíl města	15 400 000 Kč	30,6 %

Je však nutné myslet i na budoucí investice, a město by si tak mělo dát pozor, aby využitím těchto prostředků výrazně neomezilo financování dalších plánovaných projektů. Rozvržení výdajů a zachování finanční rezervy je důležité pro dlouhodobou stabilitu rozpočtu.

9.1.2 Zhodnocení dopadu na hospodaření města

Realizace projektu by měla mít minimální vliv na celkové hospodaření města. K tomuto tvrzení přispívá vysoká míra dotace a plánovaný přebytek rozpočtu města v roce 2025. Vlastní spolufinancování ze strany města je plánováno především na rok 2025, přičemž drobné výdaje mohou pokračovat i v roce následujícím v závislosti na průběhu realizace. Je však potřeba zmínit, že v posledních letech město plánovalo přebytkové rozpočty, ale vždy skončilo v deficitu. Proto je potřeba, aby město bylo opatrné a důsledné ve sledování plnění rozpočtu v průběhu roku. Z rozpočtového pohledu se ale stále jedná o jednorázový výdaj, který nepředstavuje dlouhodobou zátěž, jako je tomu například u úvěrového financování.

Představitelé města dále očekávají, že by investice měla zvýšit návštěvnost. To by mělo vést k dodatečným příjmům z turismu, poplatků za parkování, služeb atd. Vliv na zvýšení návštěvnosti se předpokládá zejména díky zlepšení informovanosti turistů, centralizaci služeb a propojením s ostatními památkami v regionu. Konkrétní odhad zatím není stanoven, ale město očekává pozitivní dopad na turistický ruch v oblasti.

V tabulce jsou znázorněny rozpočtové ukazatele města Hranice před a po zahrnutí projektu informačního centra do schváleného investičního plánu na rok 2025. Pokles plánovaného ročního přebytku ze 72,5 mil. Kč na 57 mil. Kč je způsoben právě zařazením projektu mezi ostatní plánované akce. Celkové investiční výdaje města tak vzrostly na 67,4 mil. Kč. Z pohledu ukazatele podílu kapitálových výdajů na provozním saldu se město v

roce 2025 nachází na úrovni přibližně 1,18 (67,4 / 57 mil. Kč). To naznačuje, že investice mírně převyšuje roční přebytek běžného rozpočtu. Město bude muset kromě provozního přebytku využít i část rezerv.

Tabulka 20: Srovnání rozpočtových ukazatelů před a po realizaci investice (Interní dokumenty; Vlastní zpracování)

Položka	Před investicí	Po investici
Roční přebytek (2025)	72,5 mil. Kč	57 mil. Kč
Investiční výdaje celkem (2025)	52 mil. Kč	67,4 mil. Kč
Zadluženost města	1,73 %	1,73 % (bez změny)
Vliv na provozní rozpočet	žádný	žádný

Z tabulky je zřejmé, že financování projektu sníží disponibilní přebytek města, ale nebude mít vliv na zadluženost.

9.1.3 Celkové zhodnocení varianty

Varianta financování prostřednictvím dotace a vlastních zdrojů se jeví jako vyvážená a efektivní možnost realizace projektu. Město Hranice má k dispozici dostatek finančních prostředků, dlouhodobě si udržuje vysokou úroveň likvidity a vykazuje velmi nízkou míru zadlužení (viz kapitoly 7.4 a 7.5). Tyto faktory umožňují uskutečnit investici bez nutnosti úvěrového zatížení a z dlouhodobého hlediska přispívají k finanční stabilitě města.

Jednorázový dopad investice ve výši 15,4 milionu Kč se promítne do rozpočtu města v roce 2025, a to snížením plánovaného provozního přebytku (viz kap. 7.2). Potřebná výše vlastního podílu může být tedy reálně pokryta. V případě odchýlení se od plánovaného hospodaření může město využít také rezervních prostředků, které jsou dlouhodobě udržovány na odpovídající úrovni (viz kapitola 7.3.1).

Je však třeba upozornit, že v roce 2025 město plánuje investiční výdaje v celkovém objemu přesahujícím 140 milionů Kč (viz kapitola 7.7). Přebytek rozpočtu je částečně pohlcen těmito souběžně probíhajícími akcemi a nelze jej vnímat jako plně disponibilní. Zkušenosti z minulých let, kdy se nepodařilo naplnit plánovaný přebytek (např. v letech 2022 a 2023), navíc ukazují na určitý stupeň rozpočtového rizika. Přestože město disponuje vysokými rezervami, jejich využití by mělo být posuzováno v širším kontextu. Tato varianta

proto může vést k omezení rozpočtové flexibility v dalších letech nebo k nutnosti odložení jiných projektů.

9.2 Varianta 2: Dotace + úvěr

V této části práce bude analyzována možnost financování projektu informačního centra kombinací dotace a úvěrového financování. Tato varianta může být vhodnou alternativou v případě, že město Hranice nechce nebo nemůže uvolnit celou výši vlastních prostředků na dofinancování projektu. Následující pasáž se bude věnovat detailnímu rozboru bankovních institucí a jejich úvěrových nabídek pro obce. Pro účely porovnání variant financování byl proveden odhad úrokových sazeb dle aktuální situace na trhu (březen 2025). Jako základní referenční sazba byla použita 2T repo sazba ČNB (4,50 %). U hodnocení úvěrů se bude po domluvě s městem počítat s pětiletou splatností, která byla zvolena proto, že kratší doba splácení snižuje celkové úroky a nezatěžuje rozpočet města zbytečně dlouhou dobu. Cílem kapitoly je porovnat úvěrové možnosti jednotlivých bank, zhodnotit jejich výhodnost a navrhnout nejefektivnější řešení dofinancování zbývajících částí nákladů ve výši 15,4 mil. Kč.

➤ Komerční banka

Komerční banka patří mezi největší poskytovatele úvěrových produktů pro veřejný sektor v České republice. Mnoho měst a obcí s touto bankou spolupracuje právě díky její dlouhodobé zkušenosti s veřejnou správou a přehledným strukturám nabídek (KB, 2025).

Na základě analýzy úvěrových produktů poskytovaných městům a aktuální situaci na trhu v roce 2025 byla odhadnuta pevná úroková sazba ve výši 5,00 % p.a. při splatnosti 5 let. Je však nutné podotknout, že konkrétní nabídka by byla stanovena individuálně dle podmínek banky a dalších faktorů.

Výhodou úvěru Komerční banky je především stabilita a spolehlivost, kterou město získává spoluprací s tradiční bankovní institucí. V tomto případě, kdy úvěr činí 15,4 milionu Kč na dobu 5 let, by roční anuitní splátka činila přibližně 3 570 159 Kč. Celkem by město zaplatilo 17 850 795 Kč a celkové úroky by činily přibližně 2 450 795 Kč.

Další výhodou je také skutečnost, že město Hranice má u Komerční banky zřízen účet, který může zjednodušit administrativní proces a schvalování úvěru. Komerční banka má navíc dobře zpracované metodiky pro podporu investičních projektů a poskytuje obcím poradenské služby (KB, 2025).

Na druhou stranu mezi nevýhody této varianty může patřit menší flexibilita při nastavování splátkového kalendáře. Banka také obvykle požaduje zajištění úvěru, např. ve formě budoucích příjmů nebo majetku města z čehož plynou rizika (KB, 2025).

Roční (anuitní) splátka úvěru se počítá podle vzorce:

$$K = \frac{U \cdot i}{1 - (1 + i)^{-n}}$$

Kde:

K = roční splátka

U = výše úvěru

i = roční úroková sazba

n = počet let splácení

Výpočet:

- Výše úvěru: **15 400 000 Kč**
- Úroková sazba: **5,00 % = 0,05 p.a.**
- Doba splatnosti: **5 let**

$$\text{Roční splátka} = \frac{15\,400\,000 \cdot 0,05}{1 - (1 + 0,05)^{-5}}$$

Tabulka 21: Splátkový kalendář – Komerční banka (5,00 %) (vlastní zpracování)

Rok	PS jistiny	Úrok	Splátka	Úmor	Konečný zůstatek
1	15 400 000	770 000	3 570 159	2 800 159	12 599 841
2	12 599 841	629 992	3 570 159	2 940 167	9 659 674
3	9 659 674	482 984	3 570 159	3 084 175	6 572 499
4	6 572 499	328 625	3 570 159	3 241 534	3 330 965
5	3 330 965	166 548	3 570 159	3 403 611	0
Celkem		2 450 795	17 850 795		

Roční splátka = 3 570 159 Kč

Celkem za 5 let = 17 850 795 Kč

Úroky celkem = 2 450 795 Kč

Tabulka zobrazuje přehled splátek úvěru od Komerční banky ve výši 15 400 000 Kč při pevné úrokové sazbě 5 % a délce splácení 5 let. Každým rokem by město splácelo stejnou částku (anuitu) 3 570 159 Kč. Mění se pouze poměr mezi úrokem a umořením jistiny. Celkové zaplacené úroky za celé období činí 2 450 795 Kč.

➤ **Československá obchodní banka, a. s. (ČSOB)**

Patří mezi přední banky působících v oblasti financování veřejného sektoru v České republice. Města a obce se na tuto banku již dlouhodobě obrací právě kvůli rozsáhlé nabídce produktů, odbornému poradenství a zkušenostem s veřejnou správou (Československá obchodní banka, 2025).

Při srovnání úrokových podmínek pro veřejné subjekty a aktuální situaci na trhu byla odhadnuta pevná úroková sazba 4,80 % p. a. při splatnosti 5 let. Skutečná nabídka by opět závisela na individuálním posouzení banky a dalších faktorech.

Spolupráce s ČSOB by především znamenala výhodu v poskytované stabilitě a zkušenostem banky z této oblasti. Dále by se mohl zjednodušit vyřizovací a administrativní proces z toho důvodu, že Hranice zde mají sjednaný běžný účet. ČSOB nabízí technické poradenství, asistenci při čerpání úvěrů a součinnost při kontrole plnění rozpočtu (ČSOB, 2025).

V případě úvěru ve výši 15,4 milionu Kč na dobu 5 let by roční splátka činila přibližně 3 553 tisíc Kč. Celkem by město zaplatilo něco okolo 17 800 tisíc Kč a celkové úroky by dosáhly hodnoty přes dva miliony.

Výpočet:

- Výše úvěru: **15 400 000 Kč**
- Úroková sazba: **4,80 % = 0,048 p.a.**
- Doba splatnosti: **5 let**

$$\text{Roční splátka} = \frac{15\,400\,000 \cdot 0,048}{1 - (1 + 0,048)^{-5}}$$

$$\text{Roční splátka} = 3\,553\,227 \text{ Kč}$$

Celkem za 5 let = 17 766 135 Kč

Úroky celkem = 2 366 135 Kč

Tabulka 22: Splátkový kalendář – ČSOB (4,80 %) (vlastní zpracování)

Rok	PS jistiny	Úrok	Splátka	Úmor	Konečný zůstatek
1	15 400 000	739 200	3 553 227	2 814 027	12 585 973
2	12 585 973	604 526	3 553 227	2 948 701	9 637 272
3	9 637 272	462 589	3 553 227	3 090 638	6 546 634
4	6 546 634	314 238	3 553 227	3 238 989	3 307 645
5	3 307 645	158 767	3 553 227	3 394 460	0
Celkem		2 366 135	17 766 135		

Tabulka ukazuje průběh splácení, pokud by město vybralo úvěr právě od ČSOB. Roční splátky jsou anuitní a to znamená, že se v čase nemění a zůstávají na stejné hodnotě. Podle údajů z tabulky by město zaplatilo na úrocích 2,37 milionu Kč při úrokové sazbě 4,8 %.

➤ Národní rozvojová banka (NRB dříve ČMZRB)

Národní rozvojová banka (NRB), dříve známá jako Českomoravská záruční a rozvojová banka (ČMZRB), je klíčovým partnerem pro financování projektů veřejného sektoru. Tato instituce se zaměřuje na podporu udržitelných a veřejně prospěšných projektů ve veřejné infrastruktuře a nabízí výhodné podmínky pro města i obce (Národní rozvojová banka, 2025).

Výhodou spolupráce s NRB je možnost zvýhodněného financování, často s nižší sazbou než u komerčních bank. Dále také v častých případech nabízí možnost odkladu splátek jistiny, až o 36 měsíců a flexibilitu splácení (Národní rozvojová banka, 2025). Nevýhodou však je nutnost náročných administrativních prací, kdy je potřeba vypracovat podrobné dokumentace při žádosti, vzhledem k veřejnému charakteru banky a požadavkům na transparentnost.

Na základě dostupných programů a srovnání úvěrových podmínek byla odhadnuta pevná úroková sazba ve výši 4,50 % p.a. při splatnosti 5 let. Skutečné podmínky se odvíjejí od konkrétního programu a typu projektu.

Výpočet:

- Výše úvěru: **15 400 000 Kč**
- Úroková sazba: **4,50 % = 0,045 p.a.**
- Doba splatnosti: **5 let**

$$\text{Roční splátka} = \frac{15\,400\,000 \cdot 0,045}{1 - (1 + 0,045)^{-5}}$$

Roční splátka = 3 507 991 Kč

Celkem za 5 let = 17 539 956 Kč

Úroky celkem = 2 139 956 Kč

Tabulka 23: Splátkový kalendář – NRB (4,50 %) (vlastní zpracování)

Rok	PS jistiny	Úrok	Splátka	Úmor	Konečný zůstatek
1	15 400 000	693 000	3 507 991	2 814 991	12 585 009
2	12 585 009	566 325	3 507 991	2 941 666	9 643 343
3	9 643 343	433 950	3 507 991	3 074 041	6 569 302
4	6 569 302	295 619	3 507 991	3 212 373	3 356 929
5	3 356 929	151 062	3 507 991	3 356 929	0
Celkem		2 139 956	17 539 956		

Tabulka ukazuje průběh splácení úvěru od Národní rozvojové banky (NRB) při úrokové sazbě 4,5 % a výši úvěru 15,4 milionu Kč. Roční splátky jsou anuitní, tedy každý rok stejná částka. Celkově by město zaplatilo přibližně 2,14 milionu Kč na úrocích.

9.2.1 Porovnání variant úvěrů

V následující tabulce jsou uvedeny tři varianty financování projektu prostřednictvím úvěru. Jedná se o porovnání nabídek od Komerční banky, ČSOB a Národní rozvojové banky. Všechny vycházejí ze stejné výše úvěru a doby splatnosti.

Je zřejmé, že z hlediska nejnižších nákladů při porovnání nabídek vychází nejlépe spolupráce s NRB. Ta nabízí nejnižší úrokovou sazbu (4,50 %), také nejnižší roční splátku,

a tudíž i celkový přeplatek na úrocích (pouze 2,14 milionu Kč za celou dobu splácení). Výhodou NRB je rovněž specializace na financování projektů veřejného sektoru a zvýhodněné podmínky v rámci státních programů.

Tabulka 24: Srovnávací tabulka bankovních společností (Vlastní zpracování)

Položka	Komerční banka	ČSOB	NRB
Úroková sazba	5,00 %	4,80 %	4,50 %
Roční splátka	3 570 159 Kč	3 553 227 Kč	3 507 991 Kč
Celkem zapláceno	17 850 795 Kč	17 766 135 Kč	17 539 956 Kč
Celkové úroky	2 450 795 Kč	2 366 135 Kč	2 139 956 Kč
Výhody	Dlouhodobá práce s městy, stabilita	Zkušenost s veřejným sektorem, asistence	Zvýhodněné podmínky, zaměření na veřejné sektory
Nevýhody	Možné požadavky na zajištění, nízká flexibilita	Omezená flexibilita splátek, zajištění	Administrativně náročnější proces

Naopak nejvyšší úroková sazba je nabízena Komerční bankou (5,00 %). ČSOB se jeví jako kompromisní řešení z toho pohledu, že má druhou nejnižší sazbu (4,80) a nižší administrativní náročnost. Také poskytuje poradenství i asistenci. Za nejvýhodnější variantu považuji z hlediska finanční náročnosti a podmínek označit NRB se kterou budu i dále pracovat.

9.2.2 Dopad této varianty na budoucí hospodaření města

Tato podkapitola se zabývá posouzením, zda varianta úvěru je vhodná pro dofinancování projektu a ukáže i vliv na budoucí hospodaření města. V následujících tabulce je vypracováno zhodnocení, jak by potenciální úvěr od NRB ve výši 15,4 milionu Kč ovlivnil rozpočet města a ukazatel rozpočtové odpovědnosti. Cílem je určit, zda bude město schopno tento závazek plnit v souladu s platnou legislativou, zejména zákonem č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti. V tabulce o rozpočtové odpovědnosti jsou uvedeny celkové roční splátky úvěru včetně úroků, protože lépe reflektují skutečný dopad na rozpočet města. Údaje vycházejí z předcházejícího anuitního splátkového kalendáře.

Tabulka 25: Ukazatele budoucí rozpočtové odpovědnosti a dalších ukazatelů v případě přijetí úvěru (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)

Ukazatel (v tis. Kč)	2025	2026	2027
Celkový příjem	538 000	525 800	536 800
Úroky	693	566	433
Úhrady splátky úvěrů	3 507	3 507	3 507
Dluhová služba celkem	4 200	4 074	3 941
Ukazatel dluhové služby	0,78 %	0,77 %	0,73 %
Průměr příjmů za poslední 4 roky	572 397	571 875	556 248
Zadluženost (vč. stávající)	25 430	22 615	19 673
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (<60 %)	4,44 %	3,95 %	3,54 %

Na základě tabulky je patrné, že přijetí úvěru ve výši 15,4 mil. Kč od Národní rozvojové banky má na budoucí hospodaření města mírný dopad. Ukazatel dluhové služby by se měl v budoucích letech pohybovat stabilně pod hranicí 1 %. Konkrétně mezi 0,78 % a 0,77 %. Náklady na splácení úvěru jsou pro běžný rozpočet města relativně nízké. Důležitým ukazatelem je i pravidlo rozpočtové odpovědnosti, které porovnává dluh s průměrnými příjmy za poslední čtyři roky. Zohledňuji zde i stávající zadlužení města (viz kapitola 7.2). Všechny hodnoty rozpočtové odpovědnosti jsou daleko od zákonné hranice 60 %. Město by tedy bylo pořád ve finančně stabilní pozici.

Tato varianta počítá s financováním projektu prostřednictvím dotace a bankovního úvěru. Oproti financování čistě z vlastních zdrojů rozkládá investiční zátěž do více let a umožňuje městu zachovat vyšší rozpočtovou flexibilitu.

Přestože město dlouhodobě preferuje financování investic z vlastních zdrojů, vedení města si vyžádalo i posouzení varianty s úvěrem. Důvodem je vysoký objem plánovaných investic v roce 2025, který přesahuje 140 milionů Kč (viz kapitola 7.7). Úvěr tak může pomoci uvolnit prostředky na další akce nebo ochránit rezervy.

Finanční analýza (kap. 7.4 a 7.5) ukazuje, že město má stabilní finanční situaci, nízké zadlužení, vysokou likviditu a splňuje veškeré limity rozpočtové odpovědnosti. Značná finanční rezerva dává městu prostor bezpečně pracovat s úvěrem. Je však nutné upozornit,

že v minulých letech (např. v letech 2022 a 2023) se městu nepodařilo plánovaný přebytek plně naplnit. To poukazuje na mírný stupeň rozpočtového rizika. Využití úvěru v této variantě by proto mělo být nastaveno obezřetně. Při správném nastavení parametrů, však varianta dotace a úvěru může být odpovědným a udržitelným řešením.

9.3 Varianta 3: dotace + vlastní zdroje + úvěr

Poslední varianta financování projektu informačního centra představuje kombinaci všech tří zdrojů: dotace, úvěru a vlastních zdrojů města Hranice. Výhodou této možnosti je vyvážené řešení, kdy nedochází k velkému zvýšení zadlužení nebo zásahu do běžného hospodaření. Umožňuje také částečně ochránit rezervy a zároveň omezit výši úvěru oproti předchozí variantě. Cílem je tedy rozložit finanční zatížení mezi více zdrojů a tím dosáhnout vyšší flexibility a stability. V rámci této části práce budou zhodnoceny tři možné scénáře, které se budou lišit ve výši úvěru. Poměry byly zvoleny po konzultaci s městem tak, aby ukázaly dopad na rozpočet města při různých úrovních úvěrového zatížení. Výběr vychází z realistických možností města a reflektuje závěry z analytické části. Dále bude zpracován dopad na celkové hospodaření těchto scénářů.

Tabulka č. 26 se zaměřuje na úvěrové krytí ve výši 10 milionu Kč, které je kombinováno s dotací a vlastními prostředky města. Tato varianta představuje model, kdy úvěr pokrývá podíl téměř 20 % a vlastní zdroje pouhých 10,7 %.

Tabulka 26: Tabulka podílu kombinace krytí (vlastní zpracování)

Položka	Výše (Kč)	Podíl (%)
Dotace	35 000 000	69,4 %
Úvěr (10 mil. Kč)	10 000 000	19,8 %
Vlastní zdroje	5 400 000	10,8 %
Celkem	50 400 000	100 %

Tabulka č. 27 přehledně znázorňuje splátkový kalendář úvěru ve výši 10 milionu Kč se splatností 5 let a úrokovou sazbou 4,5 %. Roční splátka činí 2 277 915 Kč. Na konci pátého roku je jistina splacena konečný zůstatek je nulový. Celkově by město úvěr přeplatilo o 1 389 584 Kč.

Tabulka č. 28 hodnotí dopady tohoto úvěru na rozpočtovou odpovědnost a zadlužení města v následujících letech. Ukazatel dluhové služby by stále zůstával nízký a pohybuje se kolem 0,5 %. Zadluženost města (včetně stávajících závazků) má klesající charakter a

pravidlo rozpočtové odpovědnost by bylo splněno s větší rezervou (například v roce 2025 ukazatel činí pouze 3,17 %). Z uvedeného vyplývá, že úvěr v této výši by město zatížil jen minimálně a jeho splácení by nemělo negativní dopad na další fungování ani rozvoj Hranic.

Tabulka 27: Splátkový kalendář k úvěru ve výši 10 mil. Kč (vlastní zpracování)

Rok	PS jistiny	Úrok	Splátka	Úmor	Konečný zůstatek
1	10 000 000	450 000	2 277 915	1 827 915	8 172 085
2	8 172 085	367 744	2 277 915	1 910 171	6 261 914
3	6 261 914	281 786	2 277 915	1 996 129	4 265 786
4	4 265 786	191 961	2 277 915	2 085 954	2 179 832
5	2 179 832	98 093	2 277 915	2 179 832	0
Celkem		1 389 584	11 389 575		

Tabulka 28: Ukazatele dopadů na zadluženost a dluhovou službu (vlastní zpracování)

Ukazatel (v tis. Kč)	2025	2026	2027
Celkový příjem	538 000	525 800	536 800
Úroky	450	367	281
Úhrady splátky úvěrů	2 277	2 277	2 277
Dluhová služba celkem	2 727	2 645	2 559
Ukazatel dluhové služby	0,51 %	0,50 %	0,48 %
Průměr příjmů za poslední 4 roky	572 397	571 875	556 248
Zadluženost (vč. stávající)	18 173	16 292	14 266
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (<60 %)	3,17 %	2,85 %	2,56 %

Tabulka č. 29 se zaměřuje na úvěrové krytí ve výši 7,7 milionu Kč a dofinancování vlastních zdrojů ve stejné hodnotě. Tento model financování představuje rovnovážné rozdělení zbývajících částí investice mezi externí a interní zdroje. Umožňuje to městu Hranice využít částečně úvěrového krytí bez významného zvýšení zadlužení. Taková možnost pomáhá diverzifikaci a ponechává městu prostředky pro další investice.

Z níže uvedených tabulek vyplývá, že úvěrové financování ve výši 7,7 milionu Kč se splatností 5 let představuje pro město přijatelnou variantu s mírným dopadem na jeho budoucí rozpočet.

Tabulka 29: Tabulka podílu kombinace krytí (vlastní zpracování)

Položka	Výše (Kč)	Podíl (%)
Dotace	35 000 000	69,4 %
Úvěr (7,7 mil. Kč)	7 700 000	15,3 %
Vlastní zdroje	7 700 000	15,3 %
Celkem	50 400 000	100 %

Splátkový kalendář obsahuje roční anuitní splátku 1 753 966 milionu Kč. Celkově by město na této variantě úvěru mělo přeplatit 1 069 978 Kč. Jedná se tak o 300 tisíc menší hodnotu než u předchozí varianty úvěru. Tabulka ukazatelů dopadu na rozpočet opět ukazuje na nízký ukazatel dluhové služby. Ten by v následujících třech letech zůstal pod hranicí 0,4 %. Také pravidlo rozpočtové odpovědnosti by bylo dodrženo s výraznou rezervou. Zadluženost města by postupně klesala ze 17,7 milionu Kč na 15,85 milionu Kč. Tato varianta tedy představuje vyvážený kompromis mezi použitím úvěru a zachováním finanční stability.

Tabulka 30: Splátkový kalendář k úvěru ve výši 7,7 mil. Kč (vlastní zpracování)

Rok	PS jistiny	Úrok	Splátka	Úmor	Konečný zůstatek
1	7 700 000	346 500	1 753 996	1 407 496	6 292 504
2	6 292 504	283 163	1 753 996	1 470 833	4 821 671
3	4 821 671	216 975	1 753 996	1 537 020	3 284 651
4	3 284 651	147 809	1 753 996	1 606 186	1 678 465
5	1 678 465	75 531	1 753 996	1 678 465	0
Celkem		1 069 978	8 769 980		

Tabulka 31: Ukazatele dopadů na zadluženost a dluhovou službu (vlastní zpracování)

Ukazatel (v tis. Kč)	2025	2026	2027
Celkový příjem	538 000	525 800	536 800
Úroky	346	283	216
Úhrady splátky úvěrů	1 754	1 754	1 754
Dluhová služba celkem	0,39 %	0,39 %	0,37 %
Ukazatel dluhové služby	572 397	571 875	556 248
Průměr příjmů za poslední 4 roky	572 397	571 875	556 248
Zadluženost (vč. stávající)	17 730	16 322	14 851
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (<60 %)	3,10 %	2,85 %	2,67 %

Tabulka č. 32 ukazuje variantu, kdy by město krylo projekt úvěrem 5 milionu Kč, kdy by tento podíl financování tvořil pouhých 9,9 %. Na zbytek investice by musely být vynaloženy vlastní zdroje města. To znamená nižší zatížení v podobě úroků a splátek, ale zároveň vyšší potřebu vlastního kapitálu.

Tabulka 32: Tabulka podílu kombinace krytí (vlastní zpracování)

Položka	Výše (Kč)	Podíl (%)
Dotace	35 000 000	69,4 %
Úvěr (5 mil. Kč)	5 000 000	9,9 %
Vlastní zdroje	10 400 000	20,7 %
Celkem	50 400 000	100 %

V tabulce č. 33 je vypočítán splátkový kalendář pro úvěr na 5 milionu Kč. Vyplývá z ní, že roční splátka je opět o něco nižší než u předchozích variant a činí 1 138 958 Kč. Celkové úroky za pět dosahují částky 688 647 Kč. Tato možnost by městu přinesla nejnižší úrokové zatížení.

Tabulka 33: Splátkový kalendář k úvěru ve výši 5 mil. Kč (vlastní zpracování)

Rok	PS jistiny	Úrok	Splátka	Úmor	Konečný zůstatek
1	5 000 000	225 000	1 138 958	913 958	4 086 042
2	4 086 042	183 872	1 138 958	955 086	3 130 955
3	3 130 955	140 893	1 138 958	998 065	2 132 890
4	2 132 890	95 980	1 138 958	1 042 978	1 089 912
5	1 089 912	49 046	1 138 958	1 089 912	0
Celkem		694 791	5 694 790		

Tabulka 34: Ukazatele dopadů na zadluženost a dluhovou službu (vlastní zpracování)

Ukazatel (v tis. Kč)	2025	2026	2027
Celkový příjem	538 000	525 800	536 800
Úroky	225	183	140
Úhrady splátky úvěrů	1 138	1 138	1 138
Dluhová služba celkem	1 363	1 322	1 279
Ukazatel dluhové služby	0,25 %	0,25 %	0,24 %
Průměr příjmů za poslední 4 roky	572 397	571 875	556 248
Zadluženost (vč. stávající)	15 030	13 117	11 122
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (<60 %)	2,62 %	2,29 %	2,00 %

Dopady tohoto úvěru zaznamenává tabulka č. 34 ukazatele dopadů na zadluženost a dluhovou službu. Kdy všechny ukazatele jsou výrazně pod limitem zákona a celková zadluženost by v roce 2027 klesla pod 13,5 milionů Kč. Jedná se tedy podle mě o udržitelnou hodnotu z hlediska dlouhodobého charakteru.

Tato varianta představuje konzervativní řešení, které klade větší nárok na vlastní zdroje, ale minimalizuje úvěrové zatížení města. Nízký objem splátek i úroků zajišťuje, že v budoucích letech by město mělo mít finanční prostředky pro další investice a rozpočet by neměl být výrazně narušen.

9.3.1 Srovnání navržených kombinací

Níže uvedená tabulka porovnává zmíněné tři možnosti kombinovaného dofinancování projektu ve výši 15,4 mil. Kč. Každá možnost kombinuje jiný poměr mezi úvěrem a vlastními zdroji města. Každá z těchto variant má odlišné dopady na rozpočet města, jeho přebytek a úroveň investičních výdajů po realizaci projektu.

Z přehledu tabulky vyplývá, že vyšší podíl úvěrů snižuje potřebu užití vlastních prostředků města, ale zároveň zvyšuje roční zátěž v podobě splátek a úroků. Naproti tomu nižší úvěr znamená menší zatížení budoucího rozpočtu. S rostoucím podílem vlastních zdrojů klesá přebytek po investici a rostou investiční výdaje. Tento přehled proto slouží jako podklad pro rozhodnutí, která varianta je z hlediska rozpočtové rovnováhy a udržitelnosti nejvhodnější. Roční splátky se mezi sebou liší a mají zásadní vliv na každoroční zátěž rozpočtu města. Nejvyšší splátku přináší varianta s úvěrem ve výši 10 milionů Kč, kde město musí s počítat s každoroční částkou přibližně 2,28 milionu Kč. Tato varianta tedy nejvíce zatěžuje běžné výdaje města. Naproti tomu nejnižší roční splátku přináší varianta s úvěrem 5 milionu Kč, kde splátka činí 1,14 milionu Kč. Tato možnost vychází z hlediska zátěže rozpočtu nejlépe. Vyžaduje ovšem nejvyšší zapojení vlastních zdrojů. Prostřední možnost je vyvážená a roční splátka činí zhruba 1,75 milionu Kč.

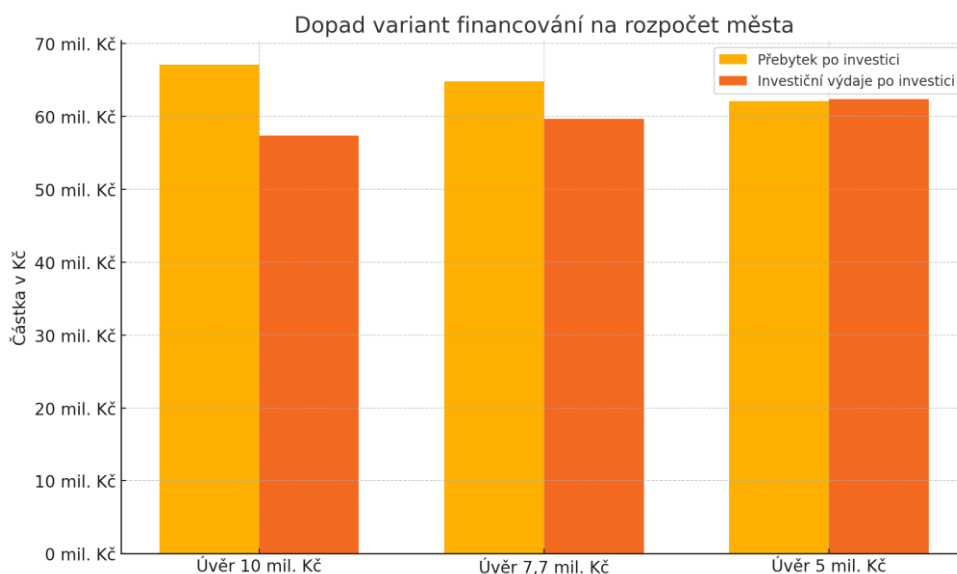
Ze srovnání je zřejmé, že každá možnost má své výhody a rizika. Výběr optimální varianty bude záviset na preferenci města mezi zachováním rozpočtové rezervy a ochotou použít vlastní prostředky.

Tabulka 35: Srovnávací tabulka variant úvěrů a vlastních zdrojů města (vlastní zpracování)

	Varianta úvěru	Vlastní zdroje (Kč)	Roční splátka úvěru (Kč)	Přebytek po investici (Kč)	Inv. výdaje po investici (Kč)
1	10 mil. Kč	5 400 000	2 277 915	67 100 000	57 400 000
2	7,7 mil Kč	7 700 000	1 753 996	64 800 000	59 700 000
3	5 mil Kč	10 400 000	1 138 958	62 100 000	62 400 000

Obrázek sloupcového grafu znázorňuje dopad jednotlivých variant financování zbývajících částí projektu na rozpočet města Hranice. Porovnává výši přebytku po investici (žlutá) a celkové investiční výdaje (oranžová) při použití tří různých výší úvěrů (10 mil. Kč, 7,7 mil. Kč a 5 mil. Kč).

Varianta s úvěrem 10 mil. Kč dává možnost městu ponechat si nejvyšší přebytek a má i nejnižší investiční výdaje. Tato varianta tak minimálně zatěžuje aktuální rozpočet. Nevýhodou je nejvyšší ovlivnění budoucích rozpočtů v podobě ročních splátek úvěru. Druhá možnost s úvěrem 7,7 mil. Kč představuje kompromisní variantu, kdy výše roční splátky, investiční výdaje i přebytek po investici se pohybují mezi krajními hodnotami ostatních dvou scénářů. Město by tak přiměřeně zatížilo rozpočet a budoucí roční splátky. Poslední varianta úvěru ve výši 5 mil. Kč má nejvyšší investiční výdaje po investici (cca 62,4 mil. Kč). Snižuje nejvíce rozpočtový přebytek a přináší nejvyšší roční splátky.

Obrázek 26: Dopad variant financování na rozpočet města (vlastní zpracování)

Graf jasně ukazuje, že čím vyšší úvěr, tím vyšší přebytek městu zůstává. Zároveň to znamená vyšší budoucí splátky. Tento grafický přehled pomáhá posoudit, který poměr mezi kombinací úvěru a vlastních zdrojů je pro město z hlediska rovnováhy nejvýhodnější.

Vzhledem k tomu, že město plánuje v roce 2025 investice v objemu přes 140 milionů Kč (viz kap. 7.7), může být kombinované řešení výhodné. Město by se tak vyhnulo použití velké části přebytku a tím si zachovalo rozpočtovou flexibilitu i pro další akce.

Finanční analýza jen potvrzuje, že Hranice mají dostatečné rezervy i úvěrovou kapacitu (viz kapitola 7.7). Rozvaha k 31. 12. 2024 uvádí krátkodobý finanční majetek přes 202 milionů Kč. Nízká zadluženost a plnění pravidel rozpočtové odpovědnosti dávají dále prostor pro kombinaci zdrojů bez ohrožení stability. Tato varianta představuje rozumný kompromis z pohledu strategie města, kdy spíše preferují financování z vlastních zdrojů. Přesto je důležité nastavit úvěr obezřetně a pravidelně vyhodnocovat skutečný vývoj rozpočtu, aby město dokázalo zachovat své finanční zdraví i při realizaci dalších investic.

9.4 Shrnutí projektové části

Cílem projektové části práce byl návrh financování investičního záměru města Hranice – výstavby informačního centra v Teplicích nad Bečvou. Jedná se o strategický projekt s cíli zvýšení atraktivity této části města, podpora turistického ruchu a zkvalitnění služeb. V rámci diplomové práce jsem navrhl a detailně analyzoval tři možné varianty financování projektu. Všechny modely se opírají o informaci, že městu bude schválena dotace z programu ITI

Olomoucké aglomerace ve výši 35 mil. Kč. Tato dotace je základním pilířem financování. Zbývající část projektu je v jednotlivých variantách pokryta odlišnými způsoby.

Varianta 1: Dotace + vlastní zdroje města

Varianta počítá s dofinancováním zbylé části projektu z vlastních prostředků města. Díky stabilnímu hospodaření, vysoké likviditě a nízké zadluženosti mají Hranice pro tuto variantu vhodné předpoklady. Investice ve výši 15,4 mil. Kč by mohla být pokryta z plánovaného přebytku nebo rezerv.

Výhodou je, že by se město ne zadlužilo a nevznikly by mu žádné budoucí závazky. Nevýhodou je vysoký jednorázový výdaj, který může výrazně zatížit rozpočet. Vzhledem k tomu, že Hranice v roce 2025 plánují souběžně realizovat investiční projekty v hodnotě přes 140 mil. Kč, není celý přebytek dostupný. Navíc se v minulých letech ne vždy podařilo plánovaný přebytek skutečně naplnit.

Tato varianta je podle mě proveditelná, ale může vést ke snížení finanční flexibility města, a i případnému odložení jiných projektů. Nabízí se v případě, že by město bylo schopno dodržovat plánovaný rozpočet.

Varianta 2: Dotace + úvěr

Zde je zbývající část pokryta bankovním úvěrem ve výši 15,4 mil. Kč. Porovnal jsem zde nabídky tří bank (KB, ČSOB, NRB). Jako nejvhodnější jsem vyhodnotil nabídku od NRB s odhadovanou úrokovou sazbou 4,5 % p. a. Výhodou je rozložení výdajů do delšího časového úseku a zachování vysokých disponibilních prostředků. Nevýhodou je úroková zátěž a závazek pravidelného splácení, které ovlivňují budoucí rozpočet.

Varianta dotace a úvěru umožňuje městu rozložit svou investiční zátěž do více let a zachovat si finanční rezervy. Hranice preferují především financování z vlastních zdrojů, ale vzhledem k velkému objemu plánovaných investic pro 2025 je úvěrové dofinancování reálnou alternativou. I přes zadlužení nebudou porušena pravidla rozpočtové odpovědnosti s výraznou rezervou a pod zákonným limitem. Myslím si, že pokud budou podmínky úvěru nastaveny opatrně, tak lze tuto variantu považovat za udržitelné a reálné řešení.

Varianta 3: Dotace + kombinace úvěru a vlastních zdrojů

Tato varianta počítá s kombinací dotace, úvěru a vlastních zdrojů města. Analyzoval jsem tři úvěrové podvarianty ve výši 10 mil. Kč, 7,7 mil. Kč a 5 mil. Kč. Jedná se o variantu, která umožňuje rozložit finanční zátěž do dalších let a současně chrání část finančních rezerv

pro další investice. Jako nejvýhodnější řešení jsem vyhodnotil kombinaci úvěru ve výši 10 mil. Kč a vlastních zdrojů města ve výši 5,4 mil. Kč.

Při plánovaných výdajích přes 140 mil. Kč v roce 2025 se tohle řešení jeví jako výhodné z hlediska rozpočtové flexibility. Finanční situace města je stabilní, zadluženost minimální a krátkodobý finanční majetek převyšuje 202 milionů Kč. Varianta také odpovídá strategii města, které spíše preferuje vlastní financování, ale zároveň využívá potenciál úvěru bez ohrožení rozpočtové stability. Důležitým bude přístup města při nastavení úvěrových podmínek.

Všechny tři varianty jsou s ohledem na rozpočtovou situaci města realizovatelné. Město má velký plánovaný přebytek, rezervy i nízké zadlužení. Je důležité zohlednit vysoký objem dalších investic v roce 2025 (viz. kapitola 7.3.1), které omezují volné finanční prostředky.

ZÁVĚR

Města a obce v České republice hrají klíčovou roli v zajišťování kvalitního života svých obyvatel. Nestarají se pouze o každodenní správu a údržbu území, ale mají na starost také plánování a následnou realizaci investičních projektů. Ve velké míře ovlivňují a formují budoucí podobu daného území. Úspěšná realizace těchto aktivit je silně spojena s financováním, a tedy s odpovědným nakládáním s veřejnými prostředky. Investice do veřejné infrastruktury, služeb či občanské vybavenosti vyžadují vhodně zvolené zdroje financování. Důležitým faktorem z tohoto pohledu je schopnost samospráv zajistit dostatek finančních prostředků k realizaci svých cílů. Nejde jen o využívání vlastních zdrojů, ale také o získání dotací nebo úvěrů, které umožňují rozvoj i při omezeném rozpočtu.

Cílem této diplomové práce bylo navrhnout vhodný způsob financování investičního záměru a zhodnotit dopad financování na rozpočet města Hranice. Konkrétně se jednalo o projekt rekonstrukce a dostavby informačního centra.

V teoretické části byla nejprve popsána struktura veřejné správy, základní charakteristiky obcí, příjmy a výdaje rozpočtů a rozpočtová pravidla, která určují rámec jejich hospodaření. Následně byly představeny dostupné způsoby financování investic, jako jsou vlastní zdroje, dotace, úvěry apod. Významnou částí zde tvořil také přehled ukazatelů finanční analýzy obcí, které byly následně využity v praktické části.

V praktické části byla představena ekonomická a demografická situace města Hranice, která byla doplněna o analýzu hospodaření města za období 2020–2024 zaměřenou na rozpočet. Na tuto část navazovala finanční analýza, která prostřednictvím vybraných ukazatelů přiblížila celkový finanční stav města. Pozornost byla dále věnována schválenému rozpočtu na rok 2025, pravidlům rozpočtové odpovědnosti a soustavě monitorujících ukazatelů SIMU. Z těchto analýz bylo následně čerpáno při vypracování projektu.

Klíčovou součástí praktické části bylo zpracování vybraného investičního záměru. Jednalo se o projekt výstavby informačního centra v Teplicích nad Bečvou. Cílem je podpořit turistický ruch v této lokalitě a zároveň přispět k revitalizaci železniční stanice. V rámci této části byl projekt představen, včetně informací o jeho umístění, technického řešení, nákladovosti a harmonogramu výstavby. Následně byla provedena SWOT analýza projektu a popsána struktura jeho financování. Velká pozornost byla věnována již městem vybrané dotaci z programu ITI Olomoucké aglomerace a třem variantám dofinancování zbývajících částí projektu.

V projektové části byly zpracovány tři varianty:

- Varianta 1: Dotace + vlastní zdroje města
- Varianta 2: Dotace + úvěr
- Varianta 3: Dotace + vlastní zdroje + úvěr

U každé varianty byly sestaveny tabulky rozpočtového dopadu, vypočteny roční splátky, úrokové náklady a proveden odhad dopadu na zadluženost. Výsledky ukázaly, že všechny tři varianty jsou pro město v zásadě proveditelné. Nejnižší dopad na rozpočet města má varianta s úvěrem, která ovšem přináší budoucí splátky. Varianta s využitím pouze vlastních zdrojů je nejméně zatěžující do budoucna, ale vyžaduje vyšší aktuální výdaj z rozpočtu a může omezit možnosti města realizovat další plánované investice. Kombinovaná varianta představuje kompromis mezi stabilitou a rozložením rizika, tudíž může být nejlépe přizpůsobena městu.

Součástí práce byly také orientační výpočty úrokových sazeb u tří bank, u kterých má město zřízené účty. Úrokové sazby byly stanoveny na základě aktuální situace na trhu (březen 2025). Jako základní referenční sazba byla použita 2T repo sazba ČNB (4,50 %). Přesné nabídky bank by město získalo až po podání oficiální žádosti. I přesto tato analýza umožňuje porovnat jednotlivé možnosti financování a zvážit jejich dopady.

Závěrem lze říci, že práce splnila svůj cíl nejen v návrhu vhodného způsobu financování daného projektu, ale také v tom, že poskytla komplexní přehled o finančním zdraví města a analyzovala dopady jednotlivých variant do budoucna.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BRAGG, M., Steven, 2022. *Financial analysis: A business decision guide*. Colorado: AccountingTools. ISBN 978-1-938910-96-8.

BUCHTA, Petr, 2016. *Veřejné finance*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského. ISBN 978-80-7452-116-4.

ČERNOHORSKÝ, Jan, 2020. *Finance: od teorie k realitě*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-2215-8.

GRUBER, Jonathan, 2019. *Public finance and public policy*. New York: Worth Publishers. ISBN 978-1-319-10525-9

HAMERNÍKOVÁ, Bojka, 2017. *Veřejné finance – vybrané problémy*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7552-577-2.

HEJDUKOVÁ, Pavlína, 2015. *Veřejné finance – teorie a praxe*. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-298-4.

KAŇA, Pavel; KALOUSOVÁ, Petra, 2019. *Základy veřejné správy*. Ostrava: Montanex. ISBN 978-80-7225-465-1.

KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra; REMEŠ, Daniel a ŠTEKER, Karel, 2017. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada. ISBN 978-80-2710-563-2.

KRAFTOVÁ, Ivana, 2002. *Finanční analýza municipální firmy*. Praha: C. H. Beck. ISBN 80-7179-778-2.

LAJTKEPOVÁ, Eva, 2021. *Veřejné finance v praxi České republiky*. Brno: Cerm. ISBN 978-80-7623-064-4.

LEE, Robert; JOHNSON, Ronald a JOYCE, Philip, 2020. *Public budgeting systems*. USA: Jones & Bartlett Learning. ISBN 978-1-2841-9898-0.

LOCHMANOVÁ, Alena, 2020. *Veřejná správa: Základy veřejné správy*. Prostějov: Computer Media. ISBN 978-80-7402-417-7.

MALAST, Jan, 2016. *Teoretická východiska obecní samosprávy v České republice*. Plzeň: Západočeská univerzita. ISBN 978-80-261-0657-9.

MAAYTOVÁ, Alena; OCHRANA, František a PAVEL, Jan, 2015. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-5561-8.

MRKÝVKA, Petr; BLAŽEK, Jiří; TOMÁŠKOVÁ, Eva a SCHWEIGL, Johan, 2020. *Vybrané právní otázky fiskální odpovědnosti státu*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-9771-1.

NAHODIL, František a kolektiv, 2014. *Veřejná správa a financování veřejného sektoru*. Plzeň: Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-536-4.

NOVOTNÝ, Vladimír a kol., 2017. *Veřejná správa v zemích Visegrádské čtyřky: (Česká republika, Maďarsko, Polská republika, Slovenská republika)*. Praha: Leges. ISBN 978-80-7502-215-8.

OTRUSINOVÁ, Milana a KUBÍČKOVÁ, Dana, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-342-4.

PEKOVÁ, Jitka; JETMAR, Marek a TOTH, Petr, 2019. *Veřejný sektor, teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7598-209-4.

PEKOVÁ, Jitka; PILNÝ Jaroslav a Marek JETMAR, 2012. *Veřejný sektor – řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7357-936-4.

PEKOVÁ, Jitka, 2011. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7357-614-1.

POSPÍŠIL, Richard; ŽUFAN, Pavel, 2019. *Ekonomika veřejných rozpočtů (současnost a perspektiva)*. Průhonice: Professional Publishing. ISBN 978-80-88260-32-5.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. *Financování měst, obcí a regionů – teorie praxe*. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-5608-0.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2009. *Financování měst, obcí a regionů – teorie praxe*. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-2789-9.

ROSEN, Harvey S., Ted GAYER a Abdülkadir CIVAN, 2014. *Public finance*. Maidenhead: McGraw-Hill Education. ISBN 9780077154691.s

RŮČKOVÁ, Petra, 2015. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada. ISBN 978-80-024-7553-42.

RŮČKOVÁ, Petra, 2021. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-3124-2.

ŘEZNÍČKOVÁ, Kristýna, 2019. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. Olomouc: Univerzita Palackého. ISBN 978-80-244-5548-8.

SEDMIHRADSKÁ, Lucie, 2016. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7478-967-0.

SEDLÁČEK, Jaroslav, 2011. *Finanční analýza podniku*. Brno: Computer Press a. s., 149 s. ISBN 978-80-251-3386-6.

STRNADOVÁ, Zuzana, 2019, *Co by měl vědět příjemce dotace*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3076-9.

SVOBODA, František, 2017. *Ekonomika veřejného sektoru*. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-87865-35-4.

TAUER, Vladimír; ZEMÁNKOVÁ, Helena a ŠUBRTOVÁ, Jana, 2009. *Získejte dotace z fondů EU – tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem*. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-251-2649-3.

VODÁKOVÁ, Jana, 2013. *Nástroje ekonomického řízení ve veřejném sektoru*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7478-324-1.

Online zdroje

ČESKÁ INFRASTRUKTURA, 2019. *PPP pro municipality* [online]. Dostupné z: <https://www.ceskainfrastruktura.cz/wp-content/uploads/2019/06/ARI-PPP-pro-municipality-210913.pdf> [cit. 2025-03-06].

ČESKO, 1992. Zákon č. 410 ze dne 21. srpna 1992. Zákon České národní rady o obcích (obecní zřízení) (úplné znění, jak vyplývá z pozdějších změn a doplnění). [online]. In: *Zákony pro lidi*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-410#hlava2>. [cit. 2025-01-31].

ČESKO, 1993. Ústavní zákon č. 99 ze dne 16. prosinec 1992. Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů. [online]. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 5, s. 98-105. ISSN 1211-1244. Dostupné z: https://aplikace.mv.gov.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=21/1992&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy [cit. 2025-01-27].

ČESKO, 1994. Zákon č. 266 ze dne 30. prosince 1994. [online]. In: Zákony pro lidi. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1994-266> [cit. 2025-02-06].

ČESKO, 2000. Zákon č. 250 ze dne 9. srpna 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. [online]. In: Zákony pro lidi. Částka 73/2000. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250> [cit. 2025-01-27].

ČESKO, 2000a. Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. [online]. In: Sbírka zákonů České republiky. Částka 38, ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2000/128?zalozka=text>. [cit. 2025-01-27].

ČESKO, 2017. Zákon č. 23 ze dne 21. února 2017 o pravidlech rozpočtové odpovědnosti. [online]. In: Zákony pro lidi. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2017-23>. [cit. 2025-01-31].

ČESKO, 2021. Vyhláška č. 412 ze dne 23. listopadu 2021 o rozpočtové skladbě. [online]. In: Zákony pro lidi. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-412>. [cit. 2025-01-31].

ČESKO, 2023. Zákon č. 433 ze dne 29. prosince 2023 o státním rozpočtu České republiky na rok 2024. [online]. In: Zákony pro lidi. Částka 196/2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2023-433> [cit. 2025-01-27].

Československá obchodní banka, 2025. [online]. Produkty Skupiny ČSOB. Dostupné z: <https://www.csob-penze.cz/produkty-skupiny-csob/> [cit. 2025-03-26].

Český statistický úřad, 2014. [online]. ČSÚ. Praha: Český statistický úřad. Dostupné z: https://csu.gov.cz/produkty/13-7111-04--spravni_obvod_obce_s_rozsirenou_pusobnosti_hranice. [cit. 2025-02-06].

ČSOB a. s., 2025. [online]. Specializované financování. Dostupné z: <https://www.csob.cz/korporace/specializovane-financovani> [cit. 2025-03-26].

Český statistický úřad, 2021. [online]. Průměrné mzdy – 4. čtvrtletí 2020. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/rychle-informace/prumerne-mzdy-4-ctvrtleti-2020> [cit. 2025-04-07].

Demografický portál pro municipality, 2024. [online]. Praha: DPPM. Dostupné z: <https://demografickyportal.cz/app/obec/999999>. [cit. 2025-02-06].

Dotace EU, 2025. [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/fondy-eu/informace-o-fondech-eu> [cit. 2025-03-06].

INFOCENTRUM HRANICE, 2024. [online]. Nádražní budova v Teplicích nad Bečvou. Dostupné z: <https://infocentrum-hranice.cz/nadrazni-budova-v-teplicich-nad-bečvou/> [cit. 2025-03-07]

iKatastr, 2024. [online]. Mapový portál. Dostupné z: <https://www.ikatastr.cz/#kde=49.52935,17.748659,18&mapa=zakladni&vrstvy=arch20,parcelybudovy> [cit. 2025-03-06].

ITI Olomoucké aglomerace, 2025. [online]. Pro žadatele. Dostupné z: <https://olomoucka-aglomerace.eu/pro-zadatele/> [cit. 2025-03-21].

KEERS, Bianca B. M. a Paul C. VAN FENEMA, 2018. Managing Public-Private Projects: A Comparative Analysis of Urban Redevelopment Projects. ScienceDirect [online]. Dostupné z: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0263786317309092> [cit. 2025-04-16].

Komerční banka, a.s., 2025. [online]. Půjčka. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/obcane/pujcky/pujcka> [cit. 2025-03-21].

Kudyznudy.cz, 2025. [online]. Kudyznudy.cz. Praha: Česká centrála cestovního ruchu – CzechTourism. Dostupné z: <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/hranicka-propast-nejhlubsi-propast-v-ceske-republice>

Ministerstvo financí ČR. Zpráva o vývoji rozpočtového hospodaření obcí, dobrovolných svazků obcí a krajů k 31. 8. 2024, 2025. [online]. Ministerstvo financí ČR. Praha: Ministerstvo financí. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/rozpocetova-politika/uzemni-rozpocety/hospodareni-uzemnich-rozpocetu/mesicni-zpravy-o-hospodareni-uzemnich-ro/2024/zprava-o-vyvoji-rozpocetoveho-hospodareni-obci-dobr-57478> [cit. 2025-01-30].

Ministerstvo financí České republiky, 2022. Monitoring hospodaření územních samospráv [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/rozpocetova-politika/uzemni-rozpocety/hospodareni-uzemnich-rozpocetu/monitoring-hospodareni-uzemnich-samospra>. [cit. 2025-03-20].

Ministerstvo vnitra ČR. Základní informace pro nově zvolené členy zastupitelstva obce, 2024. [online]. Ministerstvo vnitra. Praha: Ministerstvo vnitra ČR. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/zakladni-informace-pro-nove-zvolene-cleny-zastupitelstva-obce.aspx?q=Y2hudW09Nw%3D%3D>. [cit. 2025-01-30]. Poznámka: Datum publikace (2023) je odhadované, protože konkrétní datum nebylo na stránce explicitně uvedeno.

MMR, 2024. [online]. 65. výzva – Nositel ITI OA – Památky III. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Dostupné z: https://irop.gov.cz/getmedia/f918e161-812a-4455-a37f-9963167cbf03/65_Vyzva-nositel-ITI-OA_Pamatky_III.pdf.aspx?ext=.pdf [cit. 2025-03-21].

MONITOR, 2024. [online]. Monitor – státní pokladna. Praha: Ministerstvo financí. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00301311/prehled?rad=t&obdobi=2411> [cit. 2025-02-06].

Metodický pokyn pro finanční toky programů spolufinancovaných z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu plus, Fondu soudržnosti, Fondu pro spravedlivou transformaci a Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu 2021-2027, 2021. In: Ministerstvo financí ČR [online]. Česko [cit. 2025-02-06]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Metodika_2022_MPFT-2021-2027-ucinnost-2022-01-01.pdf

Město Hranice: Oficiální stránka města, 2025a. [online]. Město Hranice. Hranice: Město Hranice. Dostupné z: <https://www.mesto-hranice.cz/o-meste>. [cit. 2025-02-06].

Město Hranice: Oficiální stránka města, 2025b. [online]. Město Hranice. Hranice: Město Hranice. Dostupné z: <https://www.mesto-hranice.cz/clanky/prirodni-zajimavosti>. [cit. 2025-02-06].

Město Hranice: Oficiální stránka města, 2025c. [online]. Město Hranice. Hranice: Město Hranice. Dostupné z: <https://www.mesto-hranice.cz/clanky/historie-mesta>. [cit. 2025-02-06].

Město Hranice: Oficiální stránka města, 2025d. [online]. Město Hranice. Hranice: Město Hranice. Dostupné z: <https://www.mesto-hranice.cz/odbory-a-struktura-uradu>. [cit. 2025-02-06].

MZD, 2024. [online]. Ministerstvo zdravotnictví ČR, Prohlášení o přístupnosti. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/prohlaseni-o-pristupnosti/> [cit. 2025-02-06].

Národní rozvojová banka, 2025. [online]. Veřejný sektor. Dostupné z: <https://www.nrb.cz/verejny-sektor/> [cit. 2025-03-26].

RIS – Regionální informační servis, 2021. [online]. RIS. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj. Dostupné z: <https://www.risy.cz/cs/vyhledavace/uzemi/513750-hranice> [cit. 2025-02-06].

V novém roce nové rozdělení daní pro obce, 2025. [online]. Ministerstvo vnitra ČR. Praha: Ministerstvo vnitra ČR. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/v-novem-roce-nove-rozdeleni-dani-pro-obce.aspx>. [cit. 2025-01-30].

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1: Schéma rozdělení veřejné správy ČR (Nahodil a kol., 2014, s. 39; Vlastní zpracování).....</i>	<i>18</i>
<i>Obrázek 2: Rozpočtový cyklus (Sedmihradská, 2015, s. 37; Vlastní zpracování)</i>	<i>27</i>
<i>Obrázek 3: Vývoj struktury daňových příjmů obcí za leden až srpen 2013–2024 (Ministerstvo financí ČR, 2025)</i>	<i>32</i>
<i>Obrázek 4: Návrh strukturovaného souboru ukazatelů finanční analýzy municipální firmy (Kraftová, 2002, s.100; Vlastní zpracování)</i>	<i>39</i>
<i>Obrázek 5: Pohled na město Hranice (Město Hranice, 2025a)</i>	<i>49</i>
<i>Obrázek 6: Schéma struktury orgánů úřadu v Hranicích (Město Hranice, 2025d; Vlastní zpracování).....</i>	<i>53</i>
<i>Obrázek 7: Populační pyramida města Hranice (DPPM, 2024).....</i>	<i>57</i>
<i>Obrázek 8: Vývoj hospodaření v letech 2020–2024 (Monitor, 2024; Vlastní zpracování) .</i>	<i>59</i>
<i>Obrázek 9: Vývoj příjmů města Hranice za období 2020–2024 (Monitor, 2024; Vlastní zpracování).....</i>	<i>60</i>
<i>Obrázek 10: Struktura příjmů města Hranice (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)</i>	<i>60</i>
<i>Obrázek 11: Struktura daňových příjmů města Hranice (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)</i>	<i>61</i>
<i>Obrázek 12: Vývoj příjmů z vlastní činnosti v Hranicích (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)</i>	<i>63</i>
<i>Obrázek 13: Struktura přijatých transferů (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)</i>	<i>65</i>
<i>Obrázek 14: Graf výdajů města za období 2020-2024 (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)</i>	<i>66</i>
<i>Obrázek 15: Graf procentuálního vyjádření výdajů města za období 2020-2024 (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)</i>	<i>66</i>
<i>Obrázek 16: Struktura kapitálových výdajů za období 2020-2024 (Monitor, 2024; Vlastní zpracování).....</i>	<i>69</i>
<i>Obrázek 17: Poměr přijatých transferů a kapitálových výdajů (Monitor, 2024; Vlastní zpracování).....</i>	<i>70</i>
<i>Obrázek 18: Struktura výdajů dle odvětví (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)</i>	<i>71</i>
<i>Obrázek 19: Ukazatele likvidity za období 2020–2024 (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)</i>	<i>75</i>
<i>Obrázek 20: Ukazatele financování za období 2020–2024 (Monitor, 2024; Vlastní zpracování).....</i>	<i>78</i>
<i>Obrázek 21: Fotka současného stavu budovy. (INFOCENTRUM HRANICE, 2024)</i>	<i>83</i>
<i>Obrázek 22: Katastrální pohled na parcely projektu (iKatastr, 2024).....</i>	<i>85</i>
<i>Obrázek 23: Schéma objektu projektu IC (Zdroj: Interní dokumenty města Hranice).....</i>	<i>87</i>
<i>Obrázek 24: Síťová analýza projektu s vyznačenou kritickou cestou (Vlastní zpracování)</i>	<i>90</i>
<i>Obrázek 25: Podíl dotace a zbývajících financování projektu (Vlastní zpracování)</i>	<i>93</i>

Obrázek 26: Dopad variant financování na rozpočet města (vlastní zpracování) 113

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1: Zastoupení podnikatelských odvětví v Hranicích k roku 2024 (ČSÚ, 2014; Vlastní zpracování)</i>	55
<i>Tabulka 2: Nezaměstnanost v Hranicích (RIS, 2021; Vlastní zpracování)</i>	56
<i>Tabulka 3: Zastoupení školních zařízení ve městě (RIS, 2021; Vlastní zpracování)</i>	57
<i>Tabulka 4: Nedaňové příjmy ve městě Hranice za období 2020-2024 (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)</i>	62
<i>Tabulka 5: Struktura a zastoupení běžných výdajů za období 2020-2024 (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)</i>	67
<i>Tabulka 6: Schválený rozpočet pro rok 2025 (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)</i>	72
<i>Tabulka 7: Přehled největších plánovaných investic pro rok 2025 (Interní dokumenty)</i>	73
<i>Tabulka 8: Ukazatel autarkie (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)</i>	76
<i>Tabulka 9: Ukazatel aktivity (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)</i>	76
<i>Tabulka 10: Ukazatele zadlužení (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)</i>	77
<i>Tabulka 11: Ukazatele podílu zastaveného majetku (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)</i> ..	78
<i>Tabulka 12: Rozpočtová odpovědnost (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)</i>	79
<i>Tabulka 13: Informativní ukazatele SIMU za období 2022–2024 (Monitor, 2024; vlastní zpracování)</i>	80
<i>Tabulka 14: Přehled hlavních nákladových položek (Interní dokumenty města Hranice)</i> ..	88
<i>Tabulka 15: Harmonogram projektu s odhadovanými dobami trvání (Interní dokumenty města Hranice; vlastní zpracování)</i>	89
<i>Tabulka 16: První část – SWOT analýza (Vlastní zpracování)</i>	91
<i>Tabulka 17: Druhá část – SWOT analýza (Vlastní zpracování)</i>	91
<i>Tabulka 18: Porovnání schválených a skutečných rozpočtů města (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)</i>	95
<i>Tabulka 19: Struktura financování Varianty I (Interní dokumenty; Vlastní zpracování)</i> ...	98
<i>Tabulka 20: Srovnání rozpočtových ukazatelů před a po realizaci investice (Interní dokumenty; Vlastní zpracování)</i>	99
<i>Tabulka 21: Splátkový kalendář – Komerční banka (5,00 %) (vlastní zpracování)</i>	101
<i>Tabulka 22: Splátkový kalendář – ČSOB (4,80 %) (vlastní zpracování)</i>	103
<i>Tabulka 23: Splátkový kalendář – NRB (4,50 %) (vlastní zpracování)</i>	104
<i>Tabulka 24: Srovnávací tabulka bankovních společností (Vlastní zpracování)</i>	105
<i>Tabulka 25: Ukazatele budoucí rozpočtové odpovědnosti a dalších ukazatelů v případě přijetí úvěru (Monitor, 2024; Vlastní zpracování)</i>	106
<i>Tabulka 26: Tabulka podílu kombinace krytí (vlastní zpracování)</i>	107
<i>Tabulka 27: Splátkový kalendář k úvěru ve výši 10 mil. Kč (vlastní zpracování)</i>	108
<i>Tabulka 28: Ukazatele dopadů na zadluženost a dluhovou službu (vlastní zpracování)</i> ..	108

<i>Tabulka 29: Tabulka podílu kombinace krytí (vlastní zpracování)</i>	<i>109</i>
<i>Tabulka 30: Splátkový kalendář k úvěru ve výši 7,7 mil. Kč (vlastní zpracování)</i>	<i>109</i>
<i>Tabulka 31: Ukazatele dopadů na zadluženost a dluhovou službu (vlastní zpracování) ..</i>	<i>109</i>
<i>Tabulka 32: Tabulka podílu kombinace krytí (vlastní zpracování)</i>	<i>110</i>
<i>Tabulka 33: Splátkový kalendář k úvěru ve výši 5 mil. Kč (vlastní zpracování)</i>	<i>110</i>
<i>Tabulka 34: Ukazatele dopadů na zadluženost a dluhovou službu (vlastní zpracování) ..</i>	<i>110</i>
<i>Tabulka 35: Srovnávací tabulka variant úvěrů a vlastních zdrojů města (vlastní zpracování)</i>	<i>112</i>
<i>Tabulka 36: Analýza rozpočtu (Monitor, 2024)</i>	<i>134</i>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČSÚ	Český statistický úřad
ČÚZK	Český úřad zeměměřický a katastrální
ORP	Obce s rozšířenou působností
ČR	Česká republika
ÚSC	Územně samosprávné celky
VPS	Všeobecná pokladní správa
EU	Evropská Unie
IČO	Identifikační číslo
PPP	Public Private Partnership
RUD	Rozpočtové určení daní
DzFO	daně z příjmu fyzických osob
DzPO	daň z příjmů právnických osob
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
ČD	České dráhy
SO	Stavební objekt
KB	Komerční banka
IC	Informační centrum
ČNB	Česká národní banka
ČSOB	Československá obchodní banka
NRB	Národní rozvojová banka

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Přehled investičních akcí města Hranice 2025

Příloha P II: Analýza rozpočtu

Příloha P III: Analýza poměrových ukazatelů

PŘÍLOHA P I: PŘEHLED INVESTIČNÍCH AKCÍ MĚSTA HRANICE **2025**

ORJ	ORG	ODPA	POL	NÁZEV AKCE	Kč
		Cestovní ruch a zahraniční spolupráce			0
2	10 23003000000	3113	6121	ZŠ a MŠ Drahotuše - rekonstrukce sportoviště	2 210 000
2	10 24008000000	3113	6121	ZŠ Tř. 1. máje - odizolování budovy I. stupně	1 000 000
		Školství			3 210 000
3	10 24012000000	3392	6121	Multikulturní dům - objekt obč. vybavenosti	1 000 000
		Kultura			1 000 000
		Prezentace města			0
5	10 25007000000	3421	6121	Wakepark - Pískáč	800 000
5	20 25008000000	3421	6121	Víceúčelové hřiště Rezkova	500 000
5	10 25009000000	3421	6121	Parkurové hřiště Žáčkova	1 500 000
		Sport			2 800 000
6	10 24018000000	4341	6323	Charita inv. dotace na rekonstrukci zázemí	3 000 000
6	10 25054000000	4357	6121	Domov seniorů Hranice - výměna kotle	1 400 000
		Sociální záležitosti			4 400 000
7	30 25010000000	3322	5171	Stará radnice výměna střešní krytiny	150 000
7	10 23006000000	3322	6121	Věž staré radnice	3 800 000
7	10 20009000000	3612	5169	Demolice ubytovny Vrchlického ul.	13 200 000
7	30 25011000000	3612	6121	Struhlovsko čp. 1536 modernizace 6 bytů	3 200 000
7	30 25012000000	3612	5171	Tovačovského čp. 2000 oprava balkónů	700 000
7	30 23068000000	3613	6121	Koncertní sál Zámecká ul.	150 000
7	10 25013000000	3613	6121	Zámecká čp. 118 ul. stavební úpravy (kuchyňka)	500 000
7	10 19005000000	3613	6121	Informační centrum nádraží Teplice nad Bečvou	15 400 000
7	10 24027000000	3613	5169	Demolice budovy v Komenského ul.	9 000 000
7	10 25014000000	3613	5171	Lhotka - střecha budovy osadního výboru	150 000
7	10 25015000000	3613	6121	Zámecký klub revitalizace	3 200 000
7	10 25016000036	3639	6121	Stará Štreka plot	200 000
		Nakládání s nemovitostmi			49 650 000
8	30 16008000036	3639	6130	Kruhový objezd Slavič	1 400 000
8	31 25017000000	2212	6121	Komunikace ul. Pod Bílým kamenem	550 000
8	31 25018000000	2212	5171	Propustek v ul. Teplická	320 000
8	10 25019000000	2212	5171	Komunikace ul. Rezkova	2 500 000
8	10 25048000000	2212	5171	Komunikace ul. U Kostelíčka II. etapa	2 500 000
8	10 25020000000	2212	6121	Křižovatka Přísady - signalizační světelné zařízení	250 000
8	10 25021000000	2212	6121	Křižovatka ČSA - signalizační světelné zařízení	250 000
8	10 25049000000	2219	6121	Chodník ul. Jana Nerudy Drahotuše	350 000
8	10 19071000000	2219	6121	Chodník Smetanovo nábřeží	13 100 000
8	10 25022000000	2219	6121	Parkoviště ul. Zborovská před nemocnicí	500 000
8	10 25023000000	2219	6121	Parkoviště IC Teplice	400 000
8	10 25024000000	2219	6121	Parkoviště sportovní areál Žáčkova	400 000
8	10 25025000000	2219	6121	Propoj. okruhu cyklostezky Žáčkova a Pod Křivým	100 000
8	10 25026000000	2219	6121	Valšovice chodníky Petanque	150 000
8	10 25027000000	2219	5171	Mlatový chodník park Teplice (povodňová škoda)	2 500 000
		Komunikace			25 270 000
		Doprava			0
10	31 24041003300	3631	6313	VO ul. Pod Nemocnicí, Pod Lipami inv. dotace Ekoltes	150 000
10	31 24040003300	3631	6313	VO ul. Teplická inv. dotace Ekoltes	140 000

10	31	25028003300	3631	6313	Kruh. objezdy U Sparty a Drahotuše - přívod el. inv. dotace Ekoltes	900 000
10	31	25036003300	3631	6313	VO III. etapa inv. dotace Ekoltes	2 000 000
10	31	25029000000	3632	5169	Demolice zázemí hřbitovní budovy	4 000 000
10	11	25030000000	3635	5166	Územní studie Valšovice	300 000
10	10	25031000000	3636	6121	Participativní rozpočet 2025	1 500 000
10	10	18013000000	3636	6121	Revitalizace nábřeží Kropáčova	10 000 000
10	10	24077000000	3639	6121	Vyhledka na vrchu Studená Středolesí	250 000
10	31	25032000000	3745	5171	Dvořákovo stromořadí, Fuskova alej	400 000
10	31	23067000000	3745	6121	Park Sady Čs. Legií - vyhlídky na hrázi	320 000
10	31	25033000000	3745	5171	Zámecká zahrada - obnova trvalkových záhonů	400 000
10	31	25034000000	3745	5169	Odbahnění biotopu v Uhřínově	300 000
10	31	25035000000	3745	5169	Kruhové objezdy U Sparty a Drahotuše - zeleň	100 000
			Komunální služby a územní rozvoj			20 760 000
11	31	25037003300	3722	5213	Digitalizace svozu kom. odpadů neinv. dotace Ekoltes	800 000
11	31	25038000000	3725	5171	Úpravy stání na tříděný odpad	800 000
11	31	25039000000	3725	6121	Podzemní kontejnery Drahotuše u nádraží	70 000
11	31	25040000000	3725	6201	Odpady Olomouckého kraje	6 000 000
			Odpady			7 670 000
12	50	23033000000	5512	6121	Přístavba zbrojnice Valšovice	2 500 000
			Krizové řízení a požární ochrana			2 500 000
13	40	25041000000	5311	6122	Kamery u plovárny a stadionu	120 000
13	40	25042000000	5311	6123	Mopedix Electrix pro MP	120 000
13	40	25043000000	5311	6122	Radar pro měření rychlosti	1 900 000
			Městská policie			2 140 000
			Osadní výbory			0
15	10	23035000000	6171	6121	Klimatizace budovy zámku	11 200 000
15	30	24052000000	6171	5171	Ohradní zeď zámku s reliéfy vč. renovace garážových vrat	250 000
15	10	25044000000	6171	6121	Výměna střešních oken zámku 2. etapa	1 000 000
15	50	25045000000	6171	5168	Upgrade stávajícího formulářového softwaru	500 000
15	50	25046000000	6171	5168	Kybernetická bezpečnost dvoufakt. autentizace VPN	500 000
			Chod úřadu a orgánů města			13 450 000
16	70	25047000000	6399	6201	Ekoltes peněžitý vklad skládka	7 000 000
16	70	00000000000	6399	6901	Rezerva investičních výdajů	500 000
			Finanční operace			7 500 000
17	10	25050000000	2321	6121	Kanalizace Slavíč soukromé části přípojky	1 200 000
17	10	24003000000	2341	6121	Revitalizace Pískáč - odbahnění	850 000
			Životní prostředí			2 050 000
			Celkem			142 400 000

PŘÍLOHA PII: ANALÝZA ROZPOČTU

Tabulka 36: Analýza rozpočtu (Monitor, 2024)

Název	2020	2021	2022	2023	2024
Nedaňové příjmy	45 345	41 337	45 460	61 772	68 382
Daňové příjmy	289 729	319 813	372 741	419 069	426 352
Kapitálové příjmy	12 000	67 843	23 318	2 194	4 627
Investiční dotace	24 043	44 443	5 379	22 215	39 020
Neinvestiční dotace	109 769	92 595	80 988	94 054	86 011
Příjmy celkem	480 887	566 032	527 887	599 307	624 393
Běžné výdaje	327 774	345 682	378 180	444 795	471 379
Kapitálové výdaje	109 267	112 396	180 459	212 983	207 988
Výdaje celkem	437 042	458 078	558 639	657 779	679 367
Saldo	43 845	107 594	-30 752	-58 472	-54 974

PŘÍLOHA P III: ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ

Zdroj: Vlastní zpracování; Monitor, 2024

Likvidita:

Položky v tis. Kč	2020	2021	2022	2023	2024
Oběžná aktiva	254 747	352 719	325 291	314 203	279 769
Zásoby	496	575	759	1 053	987
Krátkodobý finanční	217 556	323 295	290 639	240 465	202 289
Krátkodobé závazky	41 575	69 770	83 968	73 675	82 827
Běžná likvidita	6,13	5,06	2,98	3,04	3,38
Pohotová likvidita	6,12	5,05	2,97	3,03	3,37
Okamžitá likvidita	5,23	4,63	2,57	2,34	2,44

Autarkie:

Položky v tis. Kč	2020	2021	2022	2023	2024
Příjmy	480 887	566 032	527 887	599 307	624 393
Výdaje	437 042	458 078	558 639	657 779	679 367
Výnosy z hlavní činnosti	422 269	542 318	520 327	555 492	560 513
Náklady z hlavní činnosti	342 802	438 712	428 881	468 556	488 294
Autarkie na bázi P a V	1,10	1,24	0,95	0,91	0,92
Autarkie na bázi V a N	1,23	1,24	1,21	1,19	1,15

Aktivita:

Položky v tis. Kč	2020	2021	2022	2023	2024
VÝNOSY celkem	422 270	542 319	520 327	555 492	560 513
Pasiva celkem	2 015 418	2 143 977	2 321 573	2 406 213	2 631
Krátkodobé pohledávky	36 695	28 849	33 893	72 684	76 493
NÁKLADY celkem	342 803	438 712	428 881	468 556	488 294
Krátkodobé závazky	41 575	69 770	83 968	73 675	82 827
Doba obratu pohledávek	31,71	19,44	23,79	47,80	49,76
Doba obratu závazků	44,26	58,08	71,47	57,36	61,93

Poměr doby obrátu a	0,72	0,33	0,33	0,83	0,80
---------------------	------	------	------	------	------

Zadluženost:

Položky v tis. Kč	2020	2021	2022	2023	2024
Vlastní kapitál	2 102 335	2 251 737	2 321 695	2 437 077	2 548
Pasiva celkem	2 015 418	2 143 977	2 321 573	2 406 213	2 631
Cizí zdroje	41 642	69 837	84 518	74 226	83 377
Počet obyvatel	17 999	17 818	17 495	17 978	18 024
Finanční samostatnost	98 %	97 %	96 %	97 %	97 %
Věřitelské riziko	2 %	3 %	4 %	3 %	3 %
Míra zadluženosti vl. kap.	0,02	0,03	0,04	0,03	0,03
Cizí zdroje na 1 obyvatele	2 313	3 919	4 833	4 130	4 627